

Zakon o strancima

pročišćeni tekst zakona

NN 130/11, 74/13, 69/17, 46/18

na snazi od 26.05.2018.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada državljana trećih zemalja i državljana država članica Europskoga gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP) i članova njihovih obitelji te uvjeti rada i prava upućenih radnika u Republici Hrvatskoj.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad državljanina treće zemlje ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji, odnosno zajedničkog kućanstva, kojima ministarstvo nadležno za vanjske poslove izdaje posebne osobne iskaznice.

(3) U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

(4) Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose sljedeće direktive Europske unije:

– Direktiva 2008/115/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit (SL L 348, 24. 12. 2008.),

– Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. kojom se dopunjuju odredbe članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10. 7. 2001.),

– Direktiva Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.),

– Direktiva Vijeća 2003/110/EZ od 25. studenoga 2003. o pomoći u slučajevima tranzita u svrhe udaljavanja zračnim putem (SL L 321, 6. 12. 2003.),

- Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država (SL L 149, 2. 6. 2001.),
- Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenog okvira u cilju sprečavanja omogućivanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5. 12. 2002.),
- Odluka Vijeća 2004/191/EZ od 23. veljače 2004. kojom se utvrđuju kriteriji i praktični dogovori za naknade zbog financijskih neravnoteža nastalih primjenom Direktive 2001/40/EZ o uzajamnome priznavanju odluka o protjerivanju državljana trećih država (SL L 60, 27. 2. 2004.),
- Odluka Vijeća 2004/573/EZ od 29. travnja 2004. o organizaciji zajedničkih letova za udaljavanje državljana trećih zemalja za koje postoji nalog o udaljenju, sa državnog područja dviju ili više država članica (SL L 261, 6. 8. 2004.),
- Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage Direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30. 4. 2004.) (Tekst značajan za EGP),
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage (SL L 155, 18. 6. 2009.),
- Direktiva 2009/52/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se utvrđuju minimalni standardi za sankcije i mjere protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih država koji nezakonito borave (SL L 168, 30. 6. 2009.),
- Direktiva 96/71/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o raspoređivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 18, 21. 1. 1997.),
- Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. godine o statusu državljana trećih država s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23. 1. 2004.),
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3. 10. 2003.),
- Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. travnja 2004. o odobrenju boravka državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a surađuju s nadležnim tijelima (SL L 261, 6. 8. 2004.),
- Rezolucija Vijeća 97/C 382/01 od 4. prosinca 1997. o mjerama koje se trebaju prihvatiti kako bi se suzbili brakovi iz računa (SL C 382, 16. 12. 1997.),

- Preporuka Vijeća od 27. rujna 1996. glede borbe protiv ilegalnog zapošljavanja državljana trećih zemalja (SL C 304, 14. 10. 1996.),
- Direktiva Vijeća 2004/83/EC od 29. travnja 2004. o minimalnim standardima za kvalifikaciju i status državljana trećih država ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili kao osoba koje na drugi način trebaju međunarodnu zaštitu ili sadržaj pružene zaštite (SL L 304, 30. 9. 2004.),
- Direktiva 2011/51/EZ od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite (SL L 132, 19. 5. 2011.),
- Direktiva 2011/98/EU od 13. prosinca 2011. Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23. 12. 2011.),
- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28. 3. 2014.),
- Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27. 5. 2014.),
- Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (»Uredba IMI«) (Tekst značajan za EGP) (SL L 159, 28. 5. 2014.),
- Direktiva EU 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova au pair (SL L 132, 21. 5. 2016.).

(5) Ovim se Zakonom uređuje provedba sljedećih uredbi Europske unije:

- Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama); (SL L 243, 15. 9. 2009.),
- Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskoga parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u); (SL L 218, 13. 8. 2008.),
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 29. 5. 1995.),

– Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (SL L 81, 21. 3. 2001.),

– Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23. 2. 2002.),

– Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23. 3. 2016.) (u daljnjem tekstu: Zakonik o schengenskim granicama).

Članak 2. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. Stranac je osoba koja nije hrvatski državljanin, a ima državljanstvo države članice EGP-a, Švicarske Konfederacije, državljanstvo treće zemlje ili je osoba bez državljanstva.

2. Osoba bez državljanstva je osoba koju ni jedna država sukladno svom nacionalnom zakonodavstvu ne smatra svojim državljaninom.

3. Državljanin države članice EGP-a je osoba koja ima državljanstvo jedne od država članica EGP-a.

4. Državljanin treće zemlje je osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

5. Treća zemlja je država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija.

6. Putna isprava je strana putna isprava i putna isprava za državljanina treće zemlje.

7. Strana putna isprava je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili državljanima treće zemlje za putovanje u inozemstvo.

8. Putna isprava za državljanina treće zemlje je putni list za državljanina treće zemlje, posebna putna isprava za državljanina treće zemlje, putna isprava za osobe bez državljanstva, putna isprava za azilanta izdana sukladno posebnim propisima i isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora.

9. Dozvola boravka je isprava koju državljaninu treće zemlje na odobrenom privremenom ili stalnom boravku izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, a koja mu omogućuje ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj sukladno navedenoj svrsi.

10. Poslodavac je pravna ili fizička osoba koja je sa državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.

11. Podizvođač je poslodavac – pravna ili fizička osoba koja ima sklopljen ugovor o podizvođenju radova s drugom pravnom ili fizičkom osobom i koja je sa državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.

12. Sezonski radnik je državljanin treće zemlje koji zadržava svoje prebivalište u trećoj zemlji te zakonito i privremeno boravi u Republici Hrvatskoj kako bi obavljao posao koji ovisi o izmjeni godišnjih doba u okviru jednog ili više ugovora o radu na određeno vrijeme koje je izravno sklopio s poslodavcem s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj.

13. Djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba je djelatnost koja je vezana uz određeno doba godine određenim ponavljajućim događajem ili nizom događaja koji su povezani sa sezonskim uvjetima, tijekom kojih razina potrebne radne snage znatno nadilazi razinu radne snage potrebne za uobičajeno tekuće poslovanje. Djelatnosti u kojima je dozvoljeno zapošljavanje sezonskih radnika su poljoprivreda i šumarstvo te turizam i ugostiteljstvo.

14. Premještaj unutar trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava je privremeno upućivanje radi profesionalnih potreba ili radi osposobljavanja državljanina treće zemlje iz trgovačkog društva s poslovnim nastanom izvan EGP-a s kojim državljanin treće zemlje ima sklopljen ugovor o radu u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava te, kada je to primjenjivo, mobilnost između subjekata s poslovnim nastanom u državi članici EGP-a.

15. Skupina trgovačkih društava su dva ili više trgovačkih društava povezanih na sljedeće načine kad:

– trgovačko društvo u odnosu na drugo trgovačko društvo, izravno ili neizravno, drži većinu upisanog kapitala;

– trgovačko društvo kontrolira većinu glasova drugog trgovačkog društva koji su povezani s kapitalom tog trgovačkog društva izdanog u dionicama;

– trgovačko društvo ima pravo imenovati više od polovice članova upravnog, rukovodećeg ili nadzornog tijela drugog trgovačkog društva ili se trgovačka društva nalaze pod jedinstvenom upravom matičnog društva.

16. Kvalifikacija razine visokog obrazovanja je kvalifikacija koja se stječe završetkom studijskih programa na visokom učilištu.

17. Visokokvalificirani radnik je državljanin treće zemlje koji je u Republici Hrvatskoj zaposlen sukladno posebnim propisima kojima se uređuju radno-pravni odnosi u Republici Hrvatskoj, za taj rad je plaćen i ima potrebnu, odnosno odgovarajuću i posebnu stručnost koja se stječe završetkom studijskih programa na visokom učilištu.

18. Dugotrajno boravište je stalni boravak stečen na temelju pet godina zakonitog boravka, osiguranih sredstava za uzdržavanje i zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici EGP-a.

19. Osoba s dugotrajnim boravištem je državljanin treće zemlje koji je nositelj dozvole boravka koju je, na propisanom obrascu, izdala policijska uprava odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a u kojem je uneseno da se radi o državljaninu treće zemlje na dugotrajnom boravištu.

20. Opasnost za javno zdravlje je svaka zarazna bolest s epidemijskim potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtijeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u svrhu njezina sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske.

21. Povratak je dragovoljni odlazak ili prisilno udaljenje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj u treću zemlju.

22. Maloljetnik bez pratnje je državljanin treće zemlje mlađi od 18 godina koji na teritorij Republike Hrvatske dolazi bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega, u skladu sa zakonom ili običajima, tako dugo dok se za njega zaista ne počne brinuti takva osoba ili maloljetnik koji je ostao bez pratnje nakon ulaska na teritorij Republike Hrvatske.

23. Prijevoznik je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

24. Pogranični radnik je osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Republici Hrvatskoj i koja boravi u drugoj državi članici EGP-a u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno.

25. Agencija za privremeno zapošljavanje je poslodavac koji na temelju ugovora o ustupanju radnika ustupa radnika drugom poslodavcu za privremeno obavljanje poslova.

26. Istraživač je državljanin treće zemlje koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću kvalifikaciju razine visokog obrazovanja koja tom državljaninu treće zemlje omogućuje pristup doktorskim programima, kojega izabire istraživačka organizacija i kojemu je odobren prihvata u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti.

27. Student je državljanin treće zemlje koji je ostvario pravo na upis na studij i kojemu je odobren prihvata kako bi, obavljajući to kao svoju glavnu djelatnost, redovito studirao te stekao kvalifikaciju razine visokog obrazovanja, a što može uključivati i pripremni program koji prethodi studiju, u skladu s posebnim propisima.

28. Učenik je državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata kako bi pohađao priznati program srednjoškolskog obrazovanja u kontekstu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova u skladu s posebnim propisima.

29. Pripravnik je državljanin treće zemlje koji je stekao kvalifikaciju razine visokog obrazovanja ili studira u trećoj zemlji s ciljem stjecanja kvalifikacije razine visokog obrazovanja i kojemu je odobren prihvata za sudjelovanjem u programu osposobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju.

30. Volonter je državljanin treće zemlje kojemu je odobren prihvata u svrhu sudjelovanja u volonterskom programu.

31. Volonterski program je program aktivnosti praktične solidarnosti koji se temelji na posebnom propisu ili programu Unije, čiji su ciljevi od općeg interesa u neprofitne svrhe te u kojemu aktivnosti nisu plaćene, osim za naknadu troškova i/ili džeparac.

32. Istraživanje je sustavan stvaralački rad kojim se nastoji povećati znanje, uključujući znanje o čovjeku, kulturi i društvu, kao i korištenje toga znanja u svrhu pronalaska novih mogućnosti za primjenu.

33. Istraživačka organizacija je svaka javna ili privatna organizacija koja provodi istraživanje.

34. Obrazovna ustanova je javna ili privatna srednjoškolska ustanova koja je priznata sukladno posebnom propisu ili čiji su obrazovni programi priznati u skladu s posebnim propisom, na temelju transparentnih kriterija te koja sudjeluje u programu razmjene učenika ili obrazovnom projektu.

35. Obrazovni projekt je skup obrazovnih aktivnosti koje razvija obrazovna ustanova u suradnji sa sličnim ustanovama u trećoj zemlji s ciljem kulturne razmjene i razmjene znanja.

36. Visoko učilište je svaka vrsta visokog učilišta koje u skladu s posebnim propisom dodjeljuje priznate kvalifikacije razine visokog obrazovanja ili druge priznate kvalifikacije na razini tercijarnog obrazovanja, ili svaka ustanova koja u skladu s posebnim propisom nudi strukovno obrazovanje ili osposobljavanje na razini tercijarnog obrazovanja.

37. Subjekt domaćin je istraživačka organizacija, visoko učilište, obrazovna ustanova, organizacija odgovorna za volonterski program ili pravna ili fizička osoba kod koje dolazi pripravnik u skladu s posebnim propisima.

38. Programi Unije ili multilateralni programi koji uključuju mjere mobilnosti su programi koje financira Unija ili države članice kojima se promiče mobilnost državljanina trećih zemalja u Uniji ili u državama članicama koje sudjeluju u dotičnim programima.

39. Međunarodna zaštita je zaštita koja se odobrava državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva te obuhvaća azil i supsidijarnu zaštitu sukladno posebnom propisu.

(2) Osobe koje imaju utvrđen status Hrvata bez hrvatskog državljanstva ne smatraju se državljanima treće zemlje a u smislu ovoga Zakona te ostvaruju status i prava sukladno posebnom propisu o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske.

(3) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na strance članove posade broda u međunarodnoj plovidbi hrvatske državne pripadnosti dok plovi izvan granica Republike Hrvatske.

Članak 3.

Državljanin treće zemlje koji ima višestruko državljanstvo dužan se za vrijeme boravka služiti i izaći iz Republike Hrvatske s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku.

Članak 3.a (NN 69/17)

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove nadležno je za izdavanje posebnih osobnih iskaznica članovima diplomatskih misija odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) O vrsti, uvjetima i načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik.

Članak 4. (NN 69/17)

(1) Državljanin treće zemlje je dužan za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka državnih tijela Republike Hrvatske.

(2) Državljanin treće zemlje kojemu je bilateralnim međunarodnim ugovorom ograničeno kretanje na određenom području u određenom vremenu, smije se kretati samo na tom području i u vremenu koje je određeno.

(3) Državljanin treće zemlje koji prekrši odredbu stavka 2. ovoga članka može se oduzeti isprava za kretanje na određenom području, o čemu se izdaje potvrda.

Članak 5. (NN 46/18)

(1) Sigurnosnu provjeru za stranca u svrhu utvrđivanja razloga nacionalne sigurnosti provodi Sigurnosno-obavještajna agencija.

(2) U odluci kojom se iz razloga nacionalne sigurnosti odbija ili prestaje boravak strancu ili se stranac protjeruje, navest će se zakonska odredba bez obrazlaganja razloga koji su bili odlučujući za donošenje odluke.

II. PUTNE ISPRAVE

Članak 6. (NN 74/13, 69/17)

(1) Putna isprava za osobe bez državljanstva izdaje se pod uvjetima utvrđenim međunarodnim konvencijama.

(2) Putni list za državljanina treće zemlje izdaje se s rokom važenja do 30 dana.

(3) Posebna putna isprava za državljanina treće zemlje može se izdati državljaninu treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj ima odobrenu supsidijarnu zaštitu sukladno odredbama posebnog propisa kojim se regulira međunarodna zaštita, a koji, bez svoje krivnje, nije u mogućnosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu.

(4) Isprave koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora mogu se izdavati državljanima treće zemlje pod uvjetima utvrđenim tim međunarodnim ugovorima.

Izdavanje putnog lista za državljanina treće zemlje

Članak 7.

(1) Putni list za državljanina treće zemlje izdaje se državljaninu treće zemlje koji nema stranu putnu ispravu ako:

1. mu je prestalo hrvatsko državljanstvo – za odlazak u inozemstvo,
2. država čiji je državljanin nema svoju diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured u Republici Hrvatskoj niti njezine interese zastupa druga država – za odlazak u inozemstvo,
3. je u inozemstvu izgubio putnu ispravu za azilanta ili putnu ispravu za osobe bez državljanstva koju je izdala policijska uprava, odnosno policijska postaja – za povratak u Republiku Hrvatsku,
4. je u postupku prisilnog udaljenja – za odlazak u inozemstvo.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, putni list za državljanina treće zemlje može se izdati i ako za to postoje drugi opravdani razlozi.

Članak 8. (NN 74/13, 69/17)

(1) Putni list za državljanina treće zemlje izdaje:

1. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje,
2. u slučajevima iz članka 7. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona – diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske uz prethodnu suglasnost Ministarstva,
3. u slučajevima iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona – policijska uprava odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(2) Putnu ispravu za osobe bez državljanstva izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje.

(3) Posebnu putnu ispravu za državljanina treće zemlje izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema boravištu, odnosno prebivalištu državljanina treće zemlje, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Odbijanje izdavanja putne isprave za državljanina treće zemlje

Članak 9.

(1) Putna isprava za državljanina treće zemlje neće se izdati državljaninu treće zemlje:

1. protiv kojeg se vodi kazneni ili prekršajni postupak, osim ako postoji suglasnost državnog tijela koje vodi postupak,
2. koji je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok ne plati novčanu kaznu,
3. koji nije regulirao svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu za koju postoji ovršni naslov,
4. ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Državljaninu treće zemlje koji je u postupku prisilnog udaljenja može se izdati putni list za državljanina treće zemlje neovisno od postojanja okolnosti iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo za žalbe koje imenuje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Oduzimanje putne isprave za državljanina treće zemlje

Članak 10.

(1) Policijska uprava, odnosno policijska postaja kada utvrdi postojanje nekih od razloga iz članka 9. ovoga Zakona, oduzet će putnu ispravu za državljanina treće zemlje.

(2) O oduzimanju putne isprave za državljanina treće zemlje donosi se rješenje. Protiv rješenja državljanin treće zemlje ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

III. VIZE

Članak 11. (NN 74/13)

(1) Viza je odobrenje za:

1. tranzit kroz područje Republike Hrvatske ili boravak na području Republike Hrvatske u najduljem trajanju od 3 mjeseca u svakom šestomjesečnom razdoblju od datuma prvog ulaska na područje Republike Hrvatske,
2. tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

(2) Na temelju vize državljanin treće zemlje ne može raditi na području Republike Hrvatske.

(3) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove, uredbom propisuje vizni sustav Republike Hrvatske u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) broj 539/2001 od 15. ožujka 2001. u kojoj se nabrajaju treće zemlje čiji državljani moraju imati vize za prelazak vanjskih granica i one čiji su državljani oslobođeni od tog zahtjeva (SL L 81, 21.03.2001.).

(4) Ministarstvo u čijem su djelokrugu vanjski poslovi je središnje tijelo državne uprave za pitanja viza.

Članak 12.

Vrste viza su:

1. zrakoplovno-tranzitna viza (viza A),
2. kratkotrajna viza (viza C).

Zrakoplovno-tranzitna viza

Članak 13.

(1) Državljanin treće zemlje koji za vrijeme međupristajanja u zračnoj luci u Republici Hrvatskoj ili na međunarodnim letovima ne napušta međunarodni tranzitni prostor ne treba vizu.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani određenih država te nositelji putnih isprava koje su izdala nadležna tijela tih država trebaju zrakoplovno-tranzitnu vizu.

(3) Zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se državljaninu treće zemlje za jedan, dva ili više prolazaka kroz međunarodni tranzitni prostor zračne luke.

(4) Rok valjanosti zrakoplovno-tranzitne vize obuhvaća i dodatno vrijeme od 15 dana.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka dodatno vrijeme neće se odobriti ako to zahtijevaju razlozi javnog poretka.

(6) Višekratna zrakoplovno-tranzitna viza izdaje se s rokom valjanosti do 6 mjeseci.

Kratkotrajna viza

Članak 14.

(1) Kratkotrajna viza izdaje se u svrhu tranzita kroz Republiku Hrvatsku ili u svrhu boravka na području Republike Hrvatske.

(2) Kratkotrajna viza izdaje se za jedan, dva ili više ulazaka u Republiku Hrvatsku.

(3) Rok valjanosti kratkotrajne vize ne može biti dulji od pet godina.

(4) Kratkotrajna viza za višekratni ulazak izdaje se s rokom valjanosti između 6 mjeseci i 5 godina ako je državljanin treće zemlje dokazao:

1. potrebu ili opravdao namjeru da često i/ili redovito putuje, osobito iz poslovnih ili obiteljskih razloga i

2. svoje poštenje i pouzdanost, osobito zakonitim korištenjem prethodno izdanih viza, svojom financijskom situacijom u zemlji podrijetla i stvarnom namjerom da napusti područje Republike Hrvatske prije isteka vize koju je zatražio.

(5) U slučaju tranzita duljina odobrenog boravka odgovara vremenu potrebnom za tranzit.

(6) Rok valjanosti vize obuhvaća i dodatno vrijeme od 15 dana.

(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka dodatno vrijeme neće se odobriti ako to zahtijevaju razlozi javnog poretka Republike Hrvatske.

(8) Izdana viza nije jamstvo da će državljaninu treće zemlje biti odobren ulazak u Republiku Hrvatsku.

Suradnja s komercijalnim posrednikom i vanjskim pružateljem usluga

Članak 15.

(1) Komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga može sudjelovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize na način propisan podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza.

(2) Vanjski pružatelj usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnositelja zahtjeva za izdavanje vize na način propisan podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza.

Članak 16. (NN 74/13)

- (1) Državljanin treće zemlje kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza, dužan je pribaviti vizu prije ulaska u Republiku Hrvatsku.
- (2) Vizu izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, a može je izdati i diplomatska misija, odnosno konzularni ured druge države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o zastupanju u izdavanju viza.
- (3) Prije izdavanja vize diplomatska misija, odnosno konzularni ured dužan je, u slučajevima utvrđenim podzakonskim propisima, zatražiti prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za vanjske poslove.
- (4) Prije davanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka ministarstvo nadležno za vanjske poslove dužno je u slučajevima utvrđenim provedbenim propisima zatražiti mišljenja Ministarstva i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.
- (5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, vizu može izdati policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice, sukladno članku 26. ovoga Zakona.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje vize

Članak 17.

- (1) Zahtjev za izdavanje vize podnosi se na propisanom obrascu najviše 3 mjeseca prije početka namjeravanog putovanja.
- (2) Državljanin treće zemlje koji je upisan u putnu ispravu državljanina treće zemlje koji podnosi zahtjev za izdavanje vize, podnosi zahtjev za izdavanje vize na zasebnom obrascu iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje vize prilažu se isprave o svrsi i uvjetima tranzita ili boravka u Republici Hrvatskoj.
- (4) Od državljanina treće zemlje koji dolazi u privatni ili poslovni posjet fizičkoj ili pravnoj osobi u Republici Hrvatskoj može se zatražiti da priloži jamstveno pismo i/ili drugi dokaz da će ta fizička ili pravna osoba snositi troškove njegova boravka u Republici Hrvatskoj, uključujući i troškove smještaja i uzdržavanja te troškove napuštanja Republike Hrvatske.
- (5) Pokretanje postupka naplate troškova iz stavka 4. ovoga članka u nadležnosti je Ministarstva.
- (6) Obrazac iz stavka 1. ovoga članka, isprave iz stavka 3. ovoga članka i jamstveno pismo te drugi dokazi iz stavka 4. ovoga članka propisat će se podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza.

Članak 18.

(1) Viza se unosi u valjanu putnu ispravu u obliku naljepnice.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ako to zahtijevaju humanitarni razlozi ili nacionalni interes Republike Hrvatske, a putna isprava se ne priznaje valjanom za prelazak državne granice i unošenje vize, viza se unosi u obrazac za unošenje vize.

(3) Obrazac iz stavka 2. ovoga članka izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice.

Putno zdravstveno osiguranje

Članak 19. (NN 74/13)

(1) Državljanin treće zemlje koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za jedan ili dva ulaska dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje za pokriće troškova koji mogu nastati tijekom njegova boravka u Republici Hrvatskoj zbog:

- hitne medicinske pomoći i/ili hitnog bolničkog liječenja, ili
- povratka u državu stalnog boravka zbog zdravstvenih razloga ili
- prijevoza u slučaju smrti.

(2) Državljanin treće zemlje koji podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize za višekratni ulazak dužan je dokazati da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje koje pokriva vrijeme njegova prvog namjeranog posjeta i potpisati izjavu o obvezi posjedovanja putnog zdravstvenog osiguranja za kasnije posjete.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, dokaz o putnom zdravstvenom osiguranju nisu dužni priložiti:

1. nositelji diplomatskih putovnica,
2. pomorci i druge profesionalne skupine, koji već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

Hrvatski vizni informacijski sustav

Članak 20. (NN 74/13)

(1) Zahtjevi za izdavanje vize i podaci prikupljeni od državljanina treće zemlje i fizičke ili pravne osobe iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona pohranjuju se i obrađuju u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu (u daljnjem tekstu: HVIS), u skladu s podzakonskim propisom koji uređuje Hrvatski VIS i propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

(2) U slučaju da državljanin treće zemlje odustane od zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka prije donošenja odluke o njemu, podaci o obustavi postupka unose se u HVIS u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje HVIS.

(3) Podaci o izdanim, produljenim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama unose se u HVIS, u skladu s podzakonskim propisom koji uređuje Hrvatski VIS.

Prikupljanje biometrijskih podataka

Članak 21. (NN 74/13)

(1) Državljanin treće zemlje koji prvi put podnosi zahtjev za izdavanje kratkotrajne vize mora se osobno javiti u diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske radi uzimanja biometrijskih podataka:

– fotografije skenirane ili snimljene u trenutku podnošenja zahtjeva u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje izdavanje viza i

- otisaka 10 prstiju koji se uzimaju s ravno položenih prstiju i digitalno pohranjuju, u skladu s podzakonskim propisom kojim se uređuje HVIS.

(2) Biometrijski podaci iz stavka 1. ovoga članka unose se u HVIS.

(3) Ako su otisci prstiju državljanina treće zemlje, iz stavka 1. ovoga članka, prvi put uneseni u HVIS prije manje od 59 mjeseci od datuma novog zahtjeva, kopiraju se u sljedeći zahtjev, osim ako postoji opravdana sumnja u identitet podnositelja. Ako se u trenutku podnošenja zahtjeva ne može odmah potvrditi da su otisci prstiju uzeti u razdoblju manjem od 59 mjeseci od datuma novog zahtjeva, državljanin treće zemlje može zahtijevati njihovo uzimanje.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, otisci prstiju ne uzimaju se od:

1. djece mlađe od 12 godina,

2. osoba od kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće. Ako nije moguće uzimanje otisaka svih 10 prstiju, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju. U slučaju privremene nemogućnosti, državljanin treće zemlje je dužan dati otiske prstiju prilikom podnošenja sljedećeg zahtjeva,

3. čelnika države i članova vlade i bračnih drugova u njihovoj pratnji te članova izaslanstava ako ih je Vlada Republike Hrvatske ili međunarodna organizacija pozvala u službeni posjet,

4. vladara i drugih visokih članova kraljevske obitelji ako ih je Vlada Republike Hrvatske ili međunarodna organizacija pozvala u službeni posjet.

Dopuštenost zahtjeva za izdavanje vize

Članak 22.

(1) Zahtjev za izdavanje vize je dopušten ako:

1. je podnesen manje od 3 mjeseca prije namjeravanog putovanja,
2. je podnesen na obrascu iz članka 17. ovoga Zakona,
3. je uz njega predložena putna isprava u skladu sa člankom 24. stavkom 1. ovoga Zakona,
4. je priložena fotografija,
5. su prikupljeni biometrijski podaci,
6. je uplaćena propisana upravna pristojba.

(2) Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, zahtjev za izdavanje vize je nedopušten i državljaninu treće zemlje se vraćaju sve isprave koje je priložio, uništavaju se prikupljeni biometrijski podaci i vraća se iznos uplaćene upravne pristojbe.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, zahtjev koji ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka može se smatrati dopuštenim ako postoje humanitarni razlozi ili nacionalni interes Republike Hrvatske.

Rok za odlučivanje o zahtjevu za izdavanje vize

Članak 23.

- (1) O zahtjevu za izdavanje vize odlučuje se u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Rok iz stavka 1. ovoga članka može se produžiti do 30, odnosno do 60 dana, ako za to postoje opravdani razlozi.

Putna isprava

Članak 24.

(1) Viza se unosi u putnu ispravu koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. vrijedi još najmanje 3 mjeseca nakon namjeravanog datuma odlaska iz Republike Hrvatske ili u slučaju nekoliko posjeta, nakon posljednjeg namjeravanog datuma odlaska iz Republike Hrvatske,
2. sadrži najmanje dvije prazne stranice,

3. izdana je u posljednjih 10 godina.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka, u opravdanim slučajevima žurnosti, viza se može unijeti u putnu ispravu čiji je rok valjanosti kraći.

Izdavanje vize na graničnom prijelazu

Članak 25.

Na graničnom prijelazu kratkotrajna viza može se izdati:

1. za boravak do 15 dana,
2. u svrhu tranzita,
3. pomorcu u svrhu tranzita.

Članak 26.

Viza se može izdati na graničnom prijelazu, ako državljanin treće zemlje ispunjava sljedeće uvjete:

1. ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu propisanu za prelazak državne granice,
2. opravda svrhu i ima dostatna sredstva za uzdržavanje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj i povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću državu,
3. njegov je povratak u državu podrijetla ili boravišta ili tranzit ocijenjen sigurnim,
4. nema zabranu ulaska i boravka i nije obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničenja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku,
5. ne predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske.

Članak 27.

Viza iz članka 26. ovoga Zakona može se izdati ako državljanin treće zemlje nije bio u položaju unaprijed podnijeti zahtjev za izdavanje vize u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske i priložio je, ako je potrebno, isprave kojima se dokazuju nepredviđeni i neodložni razlozi za ulazak u Republiku Hrvatsku.

Članak 28.

Kratkotrajna viza u svrhu tranzita na graničnom prijelazu izdat će se pomorcu ako:

1. je nositelj pomorske knjižice ili druge isprave koja se priznaje kao identifikacijska isprava pomorca sukladno odredbama međunarodnih ugovora,

2. ispunjava uvjete iz članka 26. i 27. ovoga Zakona te prelazi državnu granicu zbog ukrcaja, ponovnog ukrcaja ili iskrcaja s plovila na kojem radi, radit će ili je radio u svojstvu pomorca.

Članak 29. (NN 74/13)

(1) Izdavanje vize na graničnom prijelazu odbit će se ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 26. i 27. ovoga Zakona ili postoje razlozi iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Odluka o odbijanju vize dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu putem nadležne diplomatske misije odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

Produljenje vize

Članak 30. (NN 74/13)

(1) Produljenu vizu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(2) Prije produljenja izdane vize policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti prethodnu suglasnost Ministarstva, koje o zahtjevu odlučuje u roku od sedam dana.

(3) Prije davanja suglasnosti iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo je dužno zatražiti mišljenja ministarstva nadležnog za vanjske poslove i Sigurnosno-obavještajne agencije koja su obvezujuća.

(4) Rok valjanosti vize i/ili trajanje boravka odobrenog na temelju izdane vize može se produljiti, ako Ministarstvo smatra da je nositelj vize dostavio dokaz o:

1. višoj sili ili humanitarnim razlozima, koji ga sprječavaju u napuštanju područja Republike Hrvatske prije isteka roka valjanosti ili trajanja boravka odobrenog vizom;

2. postojanju ozbiljnih osobnih razloga koji opravdavaju produljenje roka valjanosti ili trajanja boravka.

(5) Zahtjev za produljenje roka valjanosti vize i/ili trajanja boravka podnosi se u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prije isteka valjanosti vize i/ili trajanja boravka odobrenog na temelju izdane vize.

(6) Do donošenja odluke državljanin treće zemlje može boraviti na području Republike Hrvatske.

(7) Viza se produljuje u obliku nove naljepnice vize.

(8) Produljenje roka valjanosti izdane vize i/ili trajanja boravka odbit će se sukladno odredbi članka 31. stavka 1. točke 1. i/ili 2. ovoga Zakona.

(9) Odluka o odbijanju produljenja roka valjanosti vize i/ili trajanja boravka i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(10) Protiv odluke o odbijanju produljenja vize i/ili trajanja boravka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke, putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(11) O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(12) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 9. ovoga članka.

(13) Podaci o produljenoj vizi i/ili trajanju boravka, o odbijenom zahtjevu za produljenje vize i/ili trajanja boravka te o odustanku stranke od zahtjeva za produljenje (obustavi postupka), unose se u HVIS u skladu s provedbenim propisom kojim se uređuje HVIS.

(14) Ako stranka odustane od zahtjeva za produljenje vize i/ili trajanja boravka policijska uprava, odnosno policijska postaja donijet će rješenje o obustavi postupka.

Odbijanje vize

Članak 31. (NN 74/13)

(1) Viza će se odbiti:

1. ako državljanin treće zemlje:

– predoči oštećenu, krivotvorenu ili tuđu putnu ispravu;

– ne opravda svrhu i uvjete namjeravanog boravka;

– ne posjeduje dostatna sredstva za uzdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka u Republici Hrvatskoj, za povratak u državu njegova podrijetla ili boravišta, ili za tranzit u treću državu koja ga prihvaća, ili nije u mogućnosti zakonito pribaviti ta sredstva;

– je već boravio tri mjeseca tijekom tekućeg šestomjesečnog razdoblja u Republici Hrvatskoj na osnovi izdane vize;

– ima zabranu ulaska i boravka ili je obuhvaćen međunarodnim mjerama ograničenja ulaska koje obvezuju Republiku Hrvatsku;

– predstavlja prijetnju javnom poretku, nacionalnoj sigurnosti ili javnom zdravlju Republike Hrvatske;

– ne dokaže da ima odgovarajuće i valjano putno zdravstveno osiguranje, ako je potrebno;

ili

2. ako postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihova sadržaja, istinitost izjava državljanina treće zemlje ili u njegovu namjeru da će napustiti područje Republike Hrvatske prije isteka roka važenja zatražene vize.

(2) Odluka o odbijanju vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(3) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(4) Žalba iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, viza se može izdati ako to zahtijevaju humanitarni razlozi, nacionalni interes ili međunarodne obveze Republike Hrvatske.

Ispunjavanje naljepnice vize

Članak 32.

(1) Svi unosi na naljepnicu vize se tiskaju, te se ne smiju unositi ručne ispravke u otisnutu naljepnicu vize.

(2) Naljepnica vize može se popunjavati ručno samo u slučaju tehničkih teškoća uslijed više sile. Ručno ispunjena naljepnica vize ne smije se mijenjati.

Poništenje i ukidanje vize

Članak 33. (NN 74/13)

(1) Viza će se poništiti ako se naknadno utvrdi da nisu bili ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje ili ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je ishođena na prijevaran način.

(2) Viza će se ukinuti ako se utvrdi da više nisu ispunjeni uvjeti za njezino izdavanje.

(3) Vizu može poništiti ili ukinuti diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(4) Odluka o poništenju ili ukidanju vize i razlozi na kojima je zasnovana dostavlja se državljaninu treće zemlje na propisanom obrascu.

(5) Protiv odluke iz stavka 4. ovoga članka državljanin treće zemlje ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostave odluke putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske.

(6) O žalbi odlučuje ministarstvo nadležno za vanjske poslove.

(7) Žalba ne odgađa izvršenje odluke iz stavka 4. ovoga članka.

(8) Viza se može ukinuti i na zahtjev državljanina treće zemlje kojemu je viza izdana, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.

IV. ULAZAK I IZLAZAK DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE

Članak 34. (NN 74/13)

Državljanin treće zemlje koji je upisan u putnu ispravu druge osobe može ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske samo s osobom u čiju je putnu ispravu upisan.

Odobrenje ulaska državljaninu treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 35. (NN 69/17)

Državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odobrit će se ulazak u Republiku Hrvatsku.

Članak 36. (NN 74/13, 69/17)

(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama može se odobriti ulazak u Republiku Hrvatsku na određenom graničnom prijelazu ako to zahtijevaju ozbiljni humanitarni razlozi, međunarodne obveze ili interes Republike Hrvatske.

(2) O odobrenju ulaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odredit će se svrha boravka, mjesto i adresa smještaja, vrijeme u kojem može zakonito boraviti u Republici Hrvatskoj, granični prijelaz na kojem mora izaći iz Republike Hrvatske te dužnost predaje rješenja policijskom službeniku koji obavlja graničnu kontrolu prilikom izlaska iz Republike Hrvatske. Rješenje se donosi bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(4) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(5) U slučaju iz članka 124. stavka 7. ovoga Zakona, državljaninu treće zemlje ulazak se odobrava na temelju zahtjeva države članice EGP-a i Švicarske Konfederacije.

Članak 37. (NN 74/13)

(1) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da državljani pojedinih država mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske i s valjanom osobnom iskaznicom, odnosno drugom ispravom kojom se dokazuju identitet i državljanstvo, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske može odrediti da pod određenim uvjetima, državljani treće zemlje mogu ulaziti i izlaziti iz Republike Hrvatske uz posjedovanje:

- valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma,
- valjane putne isprave u koju je unesena valjana jedinstvena ili dugotrajna viza (D) koju je izdala jedna od država potpisnica Schengenskog provedbenog sporazuma,
- valjane putne isprave i dozvole boravka koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu,
- valjane putne isprave u koju je unesena nacionalna viza koju je izdala jedna od država članica Europske unije koja još u potpunosti ne primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, ako ispunjavaju uvjete iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

Odbijanje ulaska državljaninu treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 38. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete za ulazak propisane Zakonikom o schengenskim granicama odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku o čemu Ministarstvo putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice donosi rješenje. Rješenje se donosi bez saslušanja državljanina treće zemlje, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba putem nadležne diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda Republike Hrvatske o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Žalba iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Ako odlazak državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka s graničnog prijelaza u treću zemlju nije moguć ni nakon osam dana od dana dolaska na granični prijelaz, primijenit će se mjere za osiguranje povratka.

(5) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o odbijanju ulaska i tehničkim uvjetima za boravak na graničnom prijelazu ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik.

Ulazak državljanina treće zemlje u Republiku Hrvatsku

Članak 39. (NN 74/13, 69/17)

- (1) Državljanin treće zemlje je ušao u Republiku Hrvatsku kada je prešao državnu granicu.
- (2) Nezakonitim ulaskom u Republiku Hrvatsku smatra se ako državljanin treće zemlje:
1. prijeđe državnu granicu izvan mjesta ili vremena određenog za prelazak državne granice,
  2. izbjegne graničnu kontrolu,
  3. uđe prije isteka zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj odnosno u EGP-u,
  4. uđe na temelju tuđe ili krivotvorene putne ili druge isprave koja služi za prelazak državne granice, odnosno vize ili odobrenja boravka.

Izlazak državljanina treće zemlje iz Republike Hrvatske

Članak 40. (NN 74/13, 69/17)

- (1) Državljanin treće zemlje može slobodno izaći iz Republike Hrvatske.
- (2) Državljaninu treće zemlje odbit će se izlazak iz Republike Hrvatske ako:
1. ne posjeduje valjanu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, osim ako će mu biti odobren ulazak u susjednu državu ili prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
  2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, uhićenje, privođenje, dovođenje ili izvršenje kazne zatvora,
  3. to zahtijeva sud.

Obveze prijevoznika

Članak 41.

- (1) Prijevoznik može dovesti državljanina treće zemlje na granični prijelaz ili u Republiku Hrvatsku ako državljanin treće zemlje ima valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu, ako mu je potrebna ili odobrenje boravka.
- (2) Ako je državljaninu treće zemlje odbijen ulazak prijevoznik koji ga je dovezao dužan ga je bez odgađanja i na svoj trošak odvesti s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske, a ukoliko to nije moguće, prijevoznik je dužan na vlastiti trošak pronaći drugi način prijevoza ili ako drugi način prijevoza nije odmah moguć, preuzeti troškove koji nastanu prilikom boravka i povratka državljanina treće zemlje.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka odnosi se i na prijevoznika koji je dovezao državljanina treće zemlje u tranzitu:

1. ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
2. ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta.

(4) Odredbe ovoga članka odnose se i na zapovjednika plovila za šport i razonodu.

Obveza organizatora turističkih ili poslovnih putovanja

Članak 42.

Kad državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj i nema sredstava za povratak, troškove povratka državljanina treće zemlje, dužan je snositi organizator turističkih ili poslovnih putovanja u Republici Hrvatskoj, u čijoj je organizaciji državljanin treće zemlje došao, ako se utvrdi da je do nezakonitog boravka došlo zbog propusta organizatora putovanja.

Zabrana pomaganja državljaninu treće zemlje

Članak 43. (NN 69/17)

(1) Zabranjeno je pomaganje i pokušaj pomaganja državljaninu treće zemlje u nezakonitom prelasku državne granice, u tranzitu preko državnog područja ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku te u nezakonitom boravku.

(2) Ne smatra se pomaganjem u smislu stavka 1. ovoga članka:

– pomaganje iz članaka 116. i 117. ovoga Zakona

– pomaganje u nezakonitom prelasku državne granice radi spašavanja života, sprječavanja ozljeđivanja, pružanja hitne medicinske pomoći i pružanja humanitarne pomoći sukladno posebnim propisima

– pomaganje u nezakonitom boravku iz humanitarnih razloga i bez namjere sprječavanja ili odgađanja poduzimanja mjera za osiguranje povratka.

V. BORAVAK DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE

Članak 44.

Državljanin treće zemlje može boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, privremenom ili stalnom boravku.

Kratkotrajni boravak

Članak 45. (NN 69/17)

(1) Kratkotrajni boravak je boravak državljanina treće zemlje određen člankom 6. Zakonika o schengenskim granicama.

(2) Državljaninom treće zemlje na kratkotrajnom boravku ne smatra se državljanin treće zemlje koji:

1. je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku,
2. nema vizu, ako mu je viza potrebna,
3. je iskoristio vizu ili je rok važenja vize istekao,
4. je u prethodnih 180 dana zakonito i/ili nezakonito boravio u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana,
5. je vraćen u Republiku Hrvatsku na temelju readmisijskog ugovora,
6. je izručen u Republiku Hrvatsku na temelju međunarodnog ugovora o izručenju,
7. je s graničnog prijelaza doveden u prostorije suda radi provođenja kaznenog ili prekršajnog postupka, a nije mu odobren ulazak u Republiku Hrvatsku,
8. ima zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.

Otkaz kratkotrajnog boravka

Članak 46. (NN 74/13, 69/17)

(1) Državljaninu treće zemlje rješenjem će se otkazati kratkotrajni boravak ako:

1. ne posjeduje valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice,
2. ne opravda svrhu i uvjete ulaska i kratkotrajnog boravka,
3. ne posjeduje sredstva za uzdržavanje za vrijeme kratkotrajnog boravka u Republici Hrvatskoj i za povratak u državu iz koje je došao ili za putovanje u treću zemlju, a za navedene izdatke ne postoji jamstvo iz članka 17. stavka 4. ovoga Zakona,
4. ne podmiri dospjele financijske obveze prema Republici Hrvatskoj,
5. postoji opravdana sumnja da njegov kratkotrajni boravak nije korišten u namjeravanu svrhu.

(2) Rješenjem Ministarstva putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka određuje se zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj u trajanju od jednog do tri mjeseca.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Privremeni boravak

Članak 47. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Privremeni boravak odobrava se državljaninu treće zemlje koji namjerava boraviti ili boravi u Republici Hrvatskoj u svrhu:

1. spajanja obitelji,
2. srednjoškolskog obrazovanja i studiranja,
3. istraživanja,
4. humanitarnog razloga,
5. životnog partnerstva,
6. rada i
7. rada upućenog radnika.

(2) Privremeni boravak u svrhu rada iz stavka 1. točke 6. ovoga članka odobrava se kao dozvola za boravak i rad.

(3) Privremeni boravak u svrhu rada upućenog radnika može se odobriti državljaninu treće zemlje ako ispunjava uvjete iz članka 54. i članka 86. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, državljaninu treće zemlje se može odobriti privremeni boravak i u druge svrhe do godine dana. Zahtjev za reguliranje boravka u druge svrhe državljanin treće zemlje može podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci od isteka važenja privremenog boravka koji je bio odobren u druge svrhe.

(5) Državljaninu države članice EGP-a vlasniku nekretnine u Republici Hrvatskoj može se odobriti privremeni boravak u druge svrhe do godine dana.

(6) Privremeni boravak može se odobriti i kao autonomni boravak u trajanju do godine dana sukladno članku 60. ovoga Zakona.

Podnošenje zahtjeva za privremeni boravak

Članak 48. (NN 74/13, 69/17)

(1) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi se u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka za državljanina treće zemlje kojemu za ulazak u Republiku Hrvatsku nije potrebna viza, može se podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu namjeravanog boravka državljanina treće zemlje, sjedištu poslodavca ili mjestu rada državljanina treće zemlje.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka državljanin treće zemlje kojem je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza može zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnijeti i u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ako:

1. dolazi radi studiranja na visokom učilištu u statusu redovitog studenta na preddiplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini,

2. je znanstveni istraživač koji dolazi temeljem ugovora o gostovanju,

3. dolazi radi obavljanja poslova propisanih člankom 76. stavkom 1. točkama 12., 13., 14. i 15. ovoga Zakona,

4. je član uže obitelji državljanina treće zemlje iz točke 1., 2. ili 3. ovoga stavka,

5. je član uže obitelji hrvatskog državljanina,

6. je životni ili neformalni životni partner hrvatskog državljanina.

(4) Državljanin treće zemlje iz stavka 2. i 3. ovoga članka koji podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka prije isteka kratkotrajnog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

(5) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 4. ovoga članka odbijen zahtjev za odobrenje privremenog boravka, a državljanin treće zemlje namjerava ponovno ući i boraviti u Republici Hrvatskoj na kratkotrajnom boravku, vrijeme tijekom rješavanja zahtjeva računa se kao kratkotrajni boravak.

Članak 49.

Zahtjev za odobrenje privremenog boravka podnosi državljanin treće zemlje, a zahtjev za dozvolu za boravak i rad može podnijeti i poslodavac.

Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka

Članak 50. (NN 69/17)

- (1) O zahtjevu za odobrenje privremenog boravka odlučuje Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta, odnosno namjeravanog boravka državljanina treće zemlje.
- (2) Protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka, može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.
- (3) Protiv odluke o odbijanju dozvole za boravak i rad zbog popunjenosti godišnje kvote ili ako nije utvrđena godišnja kvota za produženje, novo zapošljavanje ili sezonsko zapošljavanje, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Reguliranje privremenog boravka djece rođene u Republici Hrvatskoj

Članak 51.

- (1) Roditelj ili skrbnik djeteta rođenog na području Republike Hrvatske dužan je do navršениh 3 mjeseca života djeteta podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete.
- (2) Privremeni boravak iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti na vrijeme na koje je odobren privremeni boravak jednom roditelju ili skrbniku djeteta, odnosno do godine dana ako je jedan od roditelja ili skrbnik državljanin treće zemlje na stalnom boravku.

Rok važenja privremenog boravka

Članak 52.

- (1) Odobrenje za privremeni boravak izdaje se na rok važenja do godine dana.
- (2) Rok važenja putne isprave mora biti najmanje 3 mjeseca duži od roka na koji se izdaje odobrenje za privremeni boravak.
- (3) Državljaninu treće zemlje koji nema valjanu stranu putnu ispravu, a zahtjev za privremeni boravak podnese u Republici Hrvatskoj, izdaje se rješenje o odobrenju privremenog boravka.
- (4) Državljanin treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka zahtjevu za produženje privremenog boravka dužan je priložiti stranu putnu ispravu.

Produženje privremenog boravka

Članak 53. (NN 74/13)

- (1) Zahtjev za produženje odobrenja privremenog boravka podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak, u policijskoj upravi, odnosno

policijskoj postaji prema mjestu boravišta, odnosno sjedištu poslodavca ili mjestu rada državljanina treće zemlje.

(2) Državljanin treće zemlje koji je podnio zahtjev za produženje odobrenja privremenog boravka prije isteka roka važećeg privremenog boravka može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

(3) Policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je o zahtjevu za produženje privremenog boravka odlučiti prije isteka roka važećeg odobrenja za privremeni boravak.

Uvjeti za odobrenje privremenog boravka

Članak 54. (NN 46/18)

(1) Državljaninu treće zemlje će se odobriti privremeni boravak ako:

1. dokaže svrhu privremenog boravka,
2. ima valjanu putnu ispravu,
3. ima sredstva za uzdržavanje,
4. ima zdravstveno osiguranje,
5. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanin treće zemlje koji je podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu rada temeljem sklopljenog ugovora o radu s poslodavcem u Republici Hrvatskoj nije dužan dostaviti dokaz o zdravstvenom osiguranju.

(3) Zahtjev za odobrenje privremenog boravka odbit će se ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka ili ako:

– je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena ili

– postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi da bi državljanin treće zemlje boravio u Republici Hrvatskoj u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za odobrenje privremenog boravka.

(4) Državljaninu treće zemlje može se odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak ako je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje u svrhu odbijanja ulaska i boravka.

Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji

Članak 55. (NN 74/13, 69/17)

(1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i koji je član uže obitelji:

1. hrvatskog državljanina,
2. državljanina treće zemlje koji ima odobren stalni boravak,
3. državljanina treće zemlje koji ima odobren privremeni boravak,
4. državljanina treće zemlje kojemu je odobrena zaštita sukladno odredbama posebnog propisa kojim se regulira međunarodna zaštita.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 3. ovoga članka, članu uže obitelji državljanina treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj boravi na temelju važeće dozvole za boravak i rad odobrene na godinu dana sukladno godišnjoj kvoti za zapošljavanje državljanina treće zemlje, može se odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji samo ako je državljanin treće zemlje s kojim se traži spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj imao najmanje 2 godine odobren privremeni boravak.

(3) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti članu obitelji državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad, kojem je odobren privremeni boravak u druge svrhe, pružatelju usluga, upućenim radnicima i pograničnom radniku.

Članovi obitelji

Članak 56.

(1) Članovi uže obitelji u smislu ovoga Zakona su:

1. bračni drugovi,
2. osobe koje su u izvanbračnoj zajednici,
3. maloljetna zajednička djeca bračnih i izvanbračnih drugova, njihova maloljetna posvojena djeca te maloljetna djeca svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
4. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članom uže obitelji hrvatskog državljanina, državljanina treće zemlje kojem je odobren privremeni ili stalni boravak i državljanina treće zemlje koji ima status azilanta, može se smatrati i drugi srodnik, ako postoje posebni osobni ili ozbiljni humanitarni razlozi za spajanje obitelji u Republici Hrvatskoj.

(3) U slučaju poligamnog braka, spajanje obitelji na području Republike Hrvatske odobrit će se samo jednom bračnom drugu.

(4) Spajanje obitelji neće se odobriti ako je bračni ili izvanbračni drug oženjen ili je u dugotrajnoj vezi s drugom osobom.

(5) Izvanbračna zajednica u smislu ovoga Zakona je životna zajednica neudate žene i neoženjenog muškarca, koja traje najmanje 3 godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

Reguliranje privremenog boravka za člana uže obitelji hrvatskog državljanina

Članak 56.a (NN 69/17)

(1) Član uže obitelji hrvatskog državljanina iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjet iz članka 54. točke 3. ovoga Zakona.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka iznimno ne mora ispunjavati uvjet iz članka 54. točke 2. kada se važeća putna isprava ne može pribaviti u diplomatsko-konzularnom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj, a njegov identitet je moguće nedvojbeno utvrditi na drugi način.

Reguliranje privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva

Članak 56.b (NN 69/17)

(1) Privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i koji je u životnom partnerstvu ili neformalnom životnom partnerstvu s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima odobren stalni ili privremeni boravak ili kojem je odobrena međunarodna ili privremena zaštita sukladno posebnom propisu.

(2) U postupku odobrenja privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva na odgovarajući način primjenjuje se članak 55. stavak 2. i 3. i članak 57. ovoga Zakona.

(3) Na životne ili neformalne životne partnere na odgovarajući način primjenjuje se članak 60. i članak 61. ovoga Zakona.

Brak iz koristi

Članak 57.

(1) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak državljanina treće zemlje.

(3) Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi su:

1. bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu,
2. bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka,
3. bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka,
4. bračni drugovi ne daju dosljedne osobne podatke,
5. bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju,
6. za sklapanje braka dana su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojim je davanje miraza običaj,
7. postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu i u postupku odobrenja stalnog boravka.

Reguliranje privremenog boravka za člana obitelji državljanina treće zemlje koji ima zaštitu sukladno odredbama posebnog propisa kojim se regulira međunarodna zaštita

Članak 58.

Član uže obitelji državljanina treće zemlje kojem je odobrena zaštita sukladno odredbama posebnog propisa kojim se regulira međunarodna zaštita za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ne mora ispunjavati uvjete utvrđene člankom 54. stavkom 1. točkom 3. i 4. ovoga Zakona.

Rok važenja privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji

Članak 59.

(1) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji izdaje se s rokom važenja do godine dana odnosno, do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka državljanina treće zemlje s kojim se traži spajanje obitelji.

(2) Državljaninu treće zemlje koji je prethodno imao neprekidno odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u trajanju od najmanje 2 godine, odobrenje privremenog boravka u istu svrhu može se odobriti s rokom važenja do 2 godine, odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka državljanina treće zemlje s kojim se traži spajanje obitelji.

Autonomni boravak

Članak 60.

(1) Bračnom ili izvanbračnom drugu i djetetu koje je postalo punoljetno, može se odobriti autonomni boravak ako ispunjava uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 2. do 6. ovoga Zakona i ako je imao odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u neprekidnom trajanju od 4 godine.

(2) Iznimno, državljaninu treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka, može se odobriti autonomni boravak ako ispunjava uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 2. do 6. ovoga Zakona i ako ima odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u neprekidnom trajanju od 3 godine u slučaju da je osoba na temelju koje mu je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji umrla.

Prava državljanina treće zemlje na privremenom boravku u svrhu spajanja obitelji i autonomnog boravka

Članak 61.

Državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji i državljanin treće zemlje iz članka 60. ovoga Zakona ostvaruje pravo na obrazovanje, usavršavanje, rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona.

Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja

Članak 62. (NN 46/18)

(1) Privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja odobrit će se državljaninu treće zemlje koji uz uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:

1. nije stariji od 18 godina života ukoliko upisuje zadnju godinu obrazovanja,
2. upisan je u srednjoškolsku ustanovu,
3. sudjeluje u priznatom, državnom ili regionalnom obrazovnom programu u kontekstu programa razmjene učenika koje je odobrilo ministarstvo nadležno za poslove znanosti i obrazovanja ili u obrazovnom projektu koji vodi obrazovna ustanova sukladno posebnom propisu,
4. priloži suglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj,
5. obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika prihvaća odgovornost za državljanina treće zemlje tijekom boravka u Republici Hrvatskoj, osobito glede troškova školovanja i

6. da će državljanin treće zemlje tijekom boravka imati osiguran smještaj u obitelji, u prostoru za smještaj unutar obrazovne ustanove ili, ako je predviđeno posebnim propisima, u drugom odabranom prostoru koji je u skladu s pravilima programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta u kojem državljanin treće zemlje sudjeluje.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja izdaje se s rokom važenja do godine dana.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka učenicima.

(4) Ministar nadležan za obrazovanje, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik o načinu utvrđivanja tehničkih uvjeta za primjeren smještaj učenika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu iz ovoga članka.

36. Pravilnik o načinu utvrđivanja tehničkih uvjeta za primjeren smještaj učenika i dokumentaciji koju je potrebno priložiti zahtjevu za odobrenje privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja kroz program razmjene učenika

Privremeni boravak u svrhu studiranja

Članak 63. (NN 46/18)

(1) Privremeni boravak u svrhu studiranja odobrit će se državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i studira na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do kraja akademske godine.

(3) Studentu koji je obuhvaćen programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju i više visokih učilišta odobrenje privremenog boravka u svrhu studiranja izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

(4) Student koji dolazi na praksu do 90 dana putem ovlaštene organizacije ili na temelju programa Unije ili multilateralnih programa koji obuhvaćaju mjere mobilnosti ili međusveučilišnih programa, ne mora regulirati privremeni boravak u svrhu studiranja i može raditi bez dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, a za obavljanje prakse duže od 90 dana student je dužan regulirati privremeni boravak sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Student koji ima važeće odobrenje koje je izdala druga država članica EGP-a i koji je obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, može provesti dio svog studija na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj tijekom razdoblja od najviše 360 dana, bez obveze reguliranja privremenog boravka u svrhu studiranja, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje, a o namjeri boravka student će obavijestiti

nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(6) Student koji ima važeće odobrenje koje je izdala druga država članica EGP-a, a nije obuhvaćen programom Unije ili multilateralnim programom koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazumom između dvaju ili više visokih učilišta, dužan je podnijeti zahtjev iz stavka 1. ovoga članka kako bi proveo dio svog studija na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj.

(7) Student iz stavaka 5. i 6. ovoga članka može raditi i samozapošljavati se najviše 15 sati tjedno, bez obveze ishoda dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(8) O odobrenju privremenog boravka, produženju ili odluci na temelju koje je student dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja obavijestit će nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj student ima valjano odobrenje boravka.

(9) Na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će se ponovni ulazak studentu kojem je u Republici Hrvatskoj odobren privremeni boravak ako mu je:

– u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti,

– prestao važiti privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a student je u drugoj državi članici EGP-a boravio tijekom razdoblja mobilnosti.

(10) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka studentima.

Privremeni boravak u svrhu istraživanja

Članak 64. (NN 74/13, 46/18)

Privremeni boravak u svrhu istraživanja odobrit će se državljaninu treće zemlje ako ima ugovor o gostovanju i ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona.

(2) Odobrenje za privremeni boravak u svrhu istraživanja izdaje se s rokom važenja do godine dana, a odobrenje za privremeni boravak za istraživače koji su obuhvaćeni programima Unije ili multilateralnim programima koji obuhvaćaju mjere mobilnosti izdaje se s rokom važenja do dvije godine.

(3) Istraživač koji je sklopio ugovor o gostovanju u državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, može radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj temeljem kratkoročne mobilnosti najduže 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka u svrhu istraživanja, dozvole za boravak i rad odnosno potvrde o prijavi rada, ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(4) O namjeri boravka istraživač iz stavka 3. ovoga članka obavijestit će nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(5) Istraživač koji je sklopio ugovor o gostovanju u drugoj državi članici EGP-a i na temelju kojeg ima odobren boravak u toj državi, ako želi radi provođenja istraživanja raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 180 dana temeljem dugoročne mobilnosti, dužan je regulirati privremeni boravak u svrhu istraživanja temeljem dugoročne mobilnosti sukladno stavku 1. ovoga članka i priložiti važeće odobrenje boravka koje je izdala druga država članica EGP-a i ugovor o gostovanju sklopljen s istraživačkom organizacijom u Republici Hrvatskoj.

(6) Odobrenje privremenog boravka u svrhu istraživanja temeljem dugoročne mobilnosti izdaje se s rokom važenja do godine dana, odnosno do datuma isteka odobrenja boravka koje je izdala druga država članica EGP-a, ako je isto kraće od godine dana.

(7) Istraživaču je dopušteno provoditi istraživanje u Republici Hrvatskoj do donošenja odluke o odobrenju privremenog boravka iz stavka 5. ovoga članka ako nije proteklo razdoblje do 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana ni važenje odobrenja boravka izdano od druge države članice EGP-a.

(8) Državljaninu treće zemlje odbit će se zahtjev iz stavka 5. ovoga članka ako je odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a isteklo tijekom postupka.

(9) Istraživač kojem je odobren privremeni boravak u svrhu istraživanja i istraživač iz stavka 3. i 5. ovoga članka može podučavati na istraživačkoj ustanovi koja ga ugošćuje, koja može odrediti maksimalni broj sati ili dana podučavanja.

(10) Član obitelji istraživača iz stavka 1. ovoga članka može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona.

(11) Ministarstvo će putem policijske uprave, odnosno policijske postaje rješavati zahtjev za odobrenje privremenog boravka istraživaču istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji iz stavka 10. ovoga članka, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(12) Član obitelji istraživača iz stavka 3. ovoga članka koji sam ima važeću dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a može boraviti u pratnji istraživača najduže 180 dana u bilo kojem razdoblju od 360 dana bez odobrenja privremenog boravka ako ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje.

(13) O namjeri boravka član obitelji iz stavka 12. ovoga članka obavijestit će nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju prema mjestu boravka prilikom prijave kratkotrajnog boravka.

(14) Član obitelji istraživača iz stavka 5. ovoga članka koji sam ima važeću dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja

obitelji za dugoročnu mobilnost sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona ako priloži dokaz da je boravio s istraživačem u drugoj državi članici EGP-a.

(15) Ako istraživač ima reguliran privremeni boravak sukladno članku 64.b ovoga Zakona, član njegove obitelji može regulirati privremeni boravak u druge svrhe sukladno članku 47. stavku 4. ovoga Zakona.

(16) O odobrenju privremenog boravka, produženju ili odluci na temelju koje je istraživač dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja obavijestit će nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj istraživač ima izdanu dozvolu boravka.

(17) Republika Hrvatska, na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će ponovni ulazak istraživaču kojem je u Republici Hrvatskoj odobren privremeni boravak kao i članovima njegove obitelji ako mu je:

- u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji mu je odobren na temelju mobilnosti,
- prestao važiti privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a istraživač je u drugoj državi članici EGP-a boravio tijekom razdoblja mobilnosti.

(18) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka istraživačima.

(19) Ministar nadležan za znanost, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, pravilnikom će propisati način sklapanja ugovora o gostovanju.

Prava istraživača, studenata, pripravnika, volontera i učenika

Članak 64.a (NN 46/18)

(1) Istraživači imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

- a) radne uvjete, uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, kao i sigurnosne zahtjeve na mjestu rada,
- b) slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i nacionalnoj sigurnosti,
- c) opće i strukovno obrazovanje,
- d) priznavanje obrazovnih i stručnih kvalifikacija,
- e) grane socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom (EZ) br. 883/2004,

f) porezne olakšice, u mjeri u kojoj se radnik smatra rezidentom u porezne svrhe u Republici Hrvatskoj,

g) pristup robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama koji su dani na raspolaganje javnosti, uključujući postupke za dobivanje subvencioniranih smještaja sukladno posebnim propisima, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovora u skladu s pravom Unije i Republike Hrvatske,

h) usluge savjetovanja koje pružaju javni zavodi za zapošljavanje.

(2) Istraživači koji se sele u treću zemlju ili njihovi preživjeli uzdržavani članovi obitelji koji borave u trećoj zemlji i na koje se prenose prava tih osoba primaju, glede starosti, invalidnosti i smrti, mirovine na temelju prethodnog zaposlenja tih osoba stečene u skladu sa zakonodavstvom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 na temelju istih uvjeta kao i državljani Republike Hrvatske kada se sele u treću zemlju.

(3) Prava iz stavaka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na studente.

(4) Pripravnici, volonteri i učenici imaju pravo na jednako postupanje u vezi s pristupom robi i uslugama te opskrbom proizvodima i uslugama stavljenima na raspolaganje javnosti, sukladno posebnim propisima, kao i, ako je primjenjivo, u vezi s priznavanjem inozemnih obrazovnih i stručnih kvalifikacija.

(5) Državljanima trećih zemalja iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja.

Privremeni boravak u druge svrhe za istraživače i studente

Članak 64.b (NN 46/18)

(1) Privremeni boravak u druge svrhe radi traženja zaposlenja ili osnivanja trgovačkog društva ili registracije obrta može se odobriti istraživaču i državljaninu treće zemlje s kvalifikacijom razine visokog obrazovanja koji uz ispunjenje uvjeta iz članka 54. ovoga Zakona priloži i dokaz o završetku istraživačkih aktivnosti u Republici Hrvatskoj odnosno dokaz o stečenoj kvalifikaciji razine visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

(2) Iznimno od članka 47. stavka 4. ovoga Zakona zahtjev za produženje privremenog boravka iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najkasnije 60 dana prije isteka roka važećeg odobrenja privremenog boravka.

(3) Privremeni boravak iz stavka 2. ovoga članka može se odobriti na rok do godinu dana i ne može se produžiti.

Ulazak i boravak državljanina treće zemlje s dozvolom izdanom u drugoj državi članici EGP-a

Članak 64.c (NN 46/18) (na snazi od Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj)

(1) Student i istraživač koji ima valjanu dozvolu koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, kada uđe u Republiku Hrvatsku u okviru mobilnosti, dužan je policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti važeće odobrenje boravka iz druge države članice EGP-a, kao i dokaz da student provodi dio studija u Republici Hrvatskoj u okviru programa Unije ili multilateralnog programa koji uključuje mjere mobilnosti ili sporazuma između dvaju ili više visokih učilišta, a istraživač će dostaviti ugovor o gostovanju u kojem su navedene pojedinosti o mobilnosti istraživača ili, ako te pojedinosti o mobilnosti nisu navedene u ugovoru o gostovanju, pismo istraživačke organizacije iz druge države članice EGP-a u kojem se navodi trajanje mobilnosti i lokacija istraživačke organizacije u Republici Hrvatskoj.

(2) U slučaju članova obitelji istraživača policijska uprava odnosno policijska postaja će kao dokaz o mobilnosti zatražiti valjano odobrenje boravka koje je izdala druga država članica EGP-a i dokaz da su u pratnji istraživača.

(3) Istraživač i student koji imaju dozvolu boravka izdanu u drugoj državi članici EGP-a, a u Republici Hrvatskoj borave u okviru mobilnosti, dužni su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta pod kojima je mobilnost dopuštena u roku od 8 dana od nastupa tih okolnosti.

(4) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kod prelaska granice provjerava se u Schengenskom informacijskom sustavu. Ulazak će se odbiti ili uložiti prigovor na mobilnost državljanina treće zemlje za kojeg je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska i boravka.

Imenovanje kontaktne točke i dostava statističkih podataka

Članak 64.d(NN 46/18)

(1) Ministarstvo će imenovati kontaktnu točku odgovornu za primanje i prosljeđivanje informacija iz članaka 63. i 64. ovoga Zakona elektroničkim putem.

(2) Kontaktna točka iz stavka 1. ovoga članka obavješćuje druge države članice EGP-a putem njihovih nacionalnih kontaktnih točaka o:

1. postupcima koji se primjenjuju na mobilnost iz članaka 63. i 64. ovoga Zakona,

2. dopuštenosti prihvata studenata i istraživača putem odobrenih istraživačkih organizacija ili visokih učilišta,

3. multilateralnim programima za studente i istraživače koji uključuju mjere mobilnosti i sporazume između dvaju ili više visokih učilišta.

(3) Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji statističke podatke o broju privremenih boravka za studente, istraživače i članove obitelji istraživača izdanih po prvi put, kao i o broju privremenih boravaka koji su produženi, ukinuti ili poništeni.

(4) Statistički podaci iz stavka 3. ovoga članka razvrstavaju se prema državljanstvu i prema razdoblju valjanosti privremenog boravka.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga

Članak 65.

(1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobrit će se državljaninu treće zemlje u sljedećim slučajevima:

1. ako je kao žrtva trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva) prihvatio program pomoći i zaštite,

2. ako je maloljetnik koji je napušten ili je žrtva organiziranog kriminala ili je iz drugih razloga ostao bez roditeljske zaštite, skrbništva ili bez pratnje,

3. državljaninu treće zemlje koji je do dana podnošenja zahtjeva najmanje 10 godina bio u statusu izbjeglice ili koji je obuhvaćen programom obnove ili povratka ili stambenog zbrinjavanja izbjeglica iz Republike Hrvatske, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,

4. ako surađuje s nadležnim tijelima i njegovo je sudjelovanje neophodno u kaznenom postupku koji se vodi protiv poslodavca koji ga je nezakonito zapošljavao,

5. iz ozbiljnih opravdanih razloga humanitarne prirode.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ne mora ispunjavati uvjete iz članka 54. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona.

(3) Prije izdavanja odobrenja za privremeni boravak iz stavka 1. točke 5. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je zatražiti suglasnost Ministarstva.

Žrtva trgovanja ljudima

Članak 66.

(1) Identifikaciju žrtve obavlja Ministarstvo u suradnji s organizacijama civilnog društva, a kada se radi o žrtvi-maloljetniku Ministarstvo je dužno surađivati i s ministarstvom nadležnim za socijalnu skrb.

(2) O žrtvinom prihvaćanju programa pomoći i zaštite Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima (u daljem tekstu: Operativni tim) obavještava Ministarstvo.

(3) Program pomoći i zaštite obuhvaća zdravstvenu i psihosocijalnu zaštitu, siguran smještaj, usluge prevođenja i tumačenja, pravnu pomoć te siguran povratak u državu podrijetla.

(4) Osoba gubi pravo na pomoć i zaštitu ako je iskaz temeljila na lažnim činjenicama, ako su prestale okolnosti radi kojih je ostvarila pravo na pomoć i zaštitu ili ako se ponaša suprotno pravilima utvrđenim programom pomoći i zaštite. O gubitku prava na pomoć i zaštitu Operativni tim obavještava Ministarstvo.

Članak 67. (NN 74/13)

(1) Državljanin treće zemlje identificiran kao žrtva ima pravo u roku od 60 dana odlučiti o svom sudjelovanju u programu pomoći i zaštite.

(2) Skrbnik maloljetnika koji je identificiran kao žrtva ima pravo, uz suglasnost centra za socijalnu skrb u županiji u roku od 90 dana odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite, vodeći računa o najboljem interesu maloljetnika te uvažavajući mišljenje maloljetnika.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka ne mora se poštivati, osim u slučaju kada je riječ o maloljetniku, ako se utvrdi da državljani treće zemlje identificirani kao žrtva nije žrtva ili ako je aktivno, dragovoljno i na osobnu inicijativu obnovio kontakte s počiniteljima kaznenih djela ili ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka i nacionalne sigurnosti.

Članak 68.

(1) Žrtva kojoj je odobren privremeni boravak ima pravo na siguran smještaj, zdravstvenu zaštitu, novčanu pomoć, obrazovanje i rad.

(2) Sigurnim smještajem smatra se mjesto gdje je žrtva zaštićena od utjecaja osobe osumnjičene za počinjenje kaznenog djela.

(3) Visinu novčane pomoći odredit će tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi.

(4) Žrtva koja je u radnom odnosu ili posjeduje novčana sredstva ili su joj troškovi osobnog života osigurani na drugi način nema pravo na novčanu pomoć.

(5) Posebna skrb vodit će se o trudnicama i osobama s invaliditetom kao posebno ranjivim skupinama žrtava.

(6) Državljanin treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga sukladno članku 65. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona ostvaruje prava iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 69.

- (1) Sva tijela uključena u program pomoći i zaštite žrtve-maloljetnika dužna su voditi računa o najboljem interesu maloljetnika.
- (2) Za žrtvu-maloljetnika iz stavka 1. ovoga članka, potrebne mjere za utvrđivanje identiteta, državljanstva te pronalaženja ostalih članova obitelji, provest će Ministarstvo.
- (3) Žrtvi-maloljetniku nadležno tijelo za socijalnu skrb imenovat će skrbnika.

Članak 70.

- (1) Siguran povratak državljanina treće zemlje koji ima status žrtve provodi Ministarstvo vodeći računa o njegovim pravima, sigurnosti i dostojanstvu. Povratak po mogućnosti treba biti dragovoljan.
- (2) Maloljetnici koji su žrtve trgovanja ljudima neće biti vraćeni ni u jednu državu ako nakon procjene opasnosti i sigurnosti postoji indicija da takav povratak ne bi bio u najboljem interesu maloljetnika.

Članak 71. (NN 69/17)

- (1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga žrtvi prestaje ako:
  1. je izgubila status žrtve,
  2. se utvrdi da zloupotrebljava status žrtve,
  3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.
- (2) Prilikom odlučivanja o prestanku privremenog boravka žrtvi-maloljetniku zatražit će se mišljenje nadležnog tijela za socijalnu skrb.
- (3) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga iz članka 65. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona prestaje ako prestane svrha zbog kojih je državljaninu treće zemlje odobren privremeni boravak ili to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti i javnog zdravlja.
- (4) Protiv rješenja Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. i 3. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prestanak privremenog boravka

Članak 72. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Privremeni boravak prestaje državljaninu treće zemlje:

1. prestankom postojanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka,
2. ako ima zabranu ulaska i boravka,
3. ako u roku od 30 dana nakon odobrenja privremenog boravka ne prijavi svoje boravište policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji,
4. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 30 dana,
5. ako boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi odobrenja privremenog boravka.

(2) Iznimno, stavak 1. točka 4. ovoga članka neće se primijeniti na istraživače i studente ako borave u drugoj državi članici EGP-a na temelju kratkoročne ili dugoročne mobilnosti.

(3) Rješenje iz stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja državljanina treće zemlje, ukoliko je prethodno bio obaviješten da se vodi postupak za prestanak privremenog boravka.

(4) Policijska uprava odnosno policijska postaja ne donosi rješenje o prestanku privremenog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 2. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(5) Protiv rješenja Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(6) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka, državljaninu treće zemlje koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske neće prestati privremeni boravak ako o odlasku iz Republike Hrvatske prethodno obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju. Ako nakon odlaska iz Republike Hrvatske nastanu izvanredne okolnosti, državljanin treće zemlje je dužan u roku od 30 dana od nastanka tih okolnosti obavijestiti diplomatsku misiju, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

Rad državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj

Članak 73. (NN 69/17, 46/18)

(1) Državljanin treće zemlje u Republici Hrvatskoj može raditi na temelju izdane dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(2) Dozvola za boravak i rad može se izdati na temelju godišnje kvote i izvan godišnje kvote.

(3) Bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada mogu raditi državljani treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj imaju odobren:

1. stalni boravak,
2. međunarodnu ili privremenu zaštitu ili je tražitelj međunarodne zaštite pod uvjetima propisanim posebnim propisom,
3. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje na stalnom boravku, azilantom te državljaninom treće zemlje kojem je odobrena supsidijarna ili privremena zaštita,
4. privremeni boravak iz humanitarnih razloga,
5. privremeni boravak u svrhu životnog partnerstva s hrvatskim državljaninom, državljaninom treće zemlje koji ima odobren stalni boravak ili kojemu je odobrena međunarodna ili privremena zaštita,
6. autonomni boravak,
7. status redovitog učenika kada obavlja poslove posredstvom ovlaštenih posrednika, bez zasnivanja radnog odnosa,
8. privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja iz članka 64. ovoga Zakona,
9. privremeni boravak u svrhu studiranja kao redoviti student kada radi i samozapošljava se najviše 20 sati tjedno,
10. privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji s istraživačem iz članka 64. ovoga Zakona.

(4) Radom se, u smislu ovoga Zakona, ne smatra obavljanje prethodnih radnji za osnivanje i registraciju trgovačkog društva ili obrta.

(5) Državljanin treće zemlje može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada i samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos.

(6) Poslodavac može zaposliti državljanina treće zemlje samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad, odnosno potvrda o prijavi rada.

(7) Poslodavac ne smije zapošljavati državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj niti se koristiti njegovim radom.

(8) Prije zasnivanja radnog odnosa poslodavac mora od državljanina treće zemlje tražiti na uvid valjanu dozvolu za boravak i rad, potvrdu o prijavi rada ili odobrenje boravka iz stavka 3. ovoga članka, a presliku koje je poslodavac dužan imati za vrijeme trajanja radnog odnosa.

(9) Ako je državljanin treće zemlje predočio nevaljanu dozvolu iz stavka 8. ovoga članka, poslodavac se neće smatrati odgovornim za zapošljavanje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj osim ako je poslodavac znao da je dokument koji je predočen kao dozvola za boravak i rad bio krivotvoren.

(10) Poslodavac koji zapošljava državljanina treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka dužan je u roku od 8 dana od dana zasnivanja radnog odnosa ili početka rada državljanina treće zemlje, o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(11) Odredbe ovoga članka koje se odnose na poslodavca na odgovarajući način se primjenjuju i na podizvođača.

(12) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na rad državljanina trećih zemalja primjenjuju se na državljane one države članice Europske unije koja na rad državljanina Republike Hrvatske i članova njihovih obitelji primjenjuje nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma.

Godišnja kvota za zapošljavanje državljanina treće zemlje

Članak 74. (NN 69/17)

(1) Vlada Republike Hrvatske Odlukom utvrđuje godišnju kvotu za zapošljavanje državljanina treće zemlje najkasnije do 31. listopada tekuće godine za sljedeću godinu za produženje već izdanih dozvola i novo zapošljavanje.

(2) Prijedlog godišnje kvote za zapošljavanje državljanina treće zemlje izrađuje ministarstvo nadležno za rad na temelju mišljenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predstavnika socijalnih partnera.

(3) Godišnja kvota za zapošljavanje državljanina trećih zemalja utvrđuje se u skladu sa stanjem na tržištu rada.

(4) Godišnjom kvotom za zapošljavanje državljanina treće zemlje utvrđuju se djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta novo zapošljavanje te broj dozvola za svaku od djelatnosti i zanimanja.

(5) Godišnjom kvotom za zapošljavanje državljanina trećih zemalja može se utvrditi kvota dozvola za sezonski rad do 90 dana i do šest mjeseci, kao i kvota dozvola za osobe premještene unutar društva.

Dozvola za boravak i rad na temelju godišnje kvote za zapošljavanje državljanina treće zemlje

Članak 75.

Dozvola za boravak i rad na temelju godišnje kvote iz članka 74. ovoga Zakona odobrit će se državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona te priloži:

1. ugovor o radu, odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili odgovarajući dokaz o radu,
2. dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti državljanina treće zemlje,
3. dokaz o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, udruge ili ustanove u Republici Hrvatskoj.

Sezonski radnici

Članak 75.a (NN 69/17)

(1) Sezonski radnik može raditi temeljem:

- dozvole za boravak i rad za sezonski rad do 90 dana ili
- dozvole za boravak i rad za sezonski rad do šest mjeseci.

(2) Sezonskom radniku kojemu je za ulazak u Republiku Hrvatsku potrebna viza može se izdati viza za kratkotrajni boravak sukladno odredbama glave III. ovoga Zakona te se u rubriku »napomene« unose riječi: »sezonski rad«.

(3) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se odobriti sezonskom radniku ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu za vrijeme važenja dozvole za boravak i rad,
2. ima valjani ugovor o radu odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili obvezujuću ponudu poslodavca za posao u kojoj je naveden obvezni sadržaj ugovora o radu,
3. ima zdravstveno osiguranje,
4. ima osiguran primjeren smještaj,
5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost i javno zdravlje,
6. nema zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj.

(4) Uvjeti za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 3. točke 2., 3. i 4. ovoga članka moraju biti u skladu s propisima Republike Hrvatske i kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca.

(5) Sezonski radnik kojem je najmanje jednom tijekom prethodnih pet godina izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad i koji nije postupao suprotno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na sezonske radnike ne mora ispunjavati uvjet iz stavka 3. točke 3. ovoga članka za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(6) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad odbit će se:

1. ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena,
2. ako se utvrdi da će sezonski radnik postati teret za sustav socijalne skrbi, predstavljati rizik u pogledu nezakonitog useljavanja ili da ne namjerava napustiti Republiku Hrvatsku najkasnije na dan prestanka važenja dozvole.

(7) Pod osiguranim primjerenim smještajem za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad smatra se smještaj koji sezonskom radniku osigurava primjeren životni standard tijekom cjelokupnog boravka. O svakoj promjeni smještaja sezonski radnik i poslodavac iz stavka 8. ovoga članka obavještava policijsku upravu, odnosno policijsku postaju u roku od osam dana od dana promjene.

(8) Kada je poslodavac osigurao smještaj ili je on posrednik u osiguravanju smještaja:

1. od sezonskog radnika može se zahtijevati plaćanje najamnine čiji iznos nije previsok u usporedbi s njegovim neto primicima od rada i u usporedbi s kvalitetom smještaja. Takva se najamnina ne smije automatski odbijati od plaće sezonskog radnika,
2. poslodavac sezonskom radniku dostavlja ugovor o najmu ili istovrijedan dokument u kojem su jasno navedeni uvjeti najma za smještaj,
3. poslodavac osigurava da smještaj zadovoljava opće zdravstvene i sigurnosne norme koje su na snazi u Republici Hrvatskoj.

(9) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad može se odbiti:

1. ako sezonski radnik nije poštovao obveze iz prethodne dozvole za boravak i rad za sezonski rad,
2. ako je poslodavac u razdoblju 12 mjeseci koji izravno prethode datumu podnošenja zahtjeva za dozvole za boravak i rad za sezonski rad, ukinuo radno mjesto na puno radno vrijeme kako bi oslobodio radno mjesto koje želi popuniti sezonskim radnikom.

(10) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavaka 3., 6. i 9. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(11) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete primjerenog smještaja, način plaćanja najamnine za smještaj sezonskog radnika te dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu iz ovoga članka.

Produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Članak 75.b (NN 69/17)

(1) Sezonski radnik na temelju dozvole za boravak i rad za sezonski rad može raditi u Republici Hrvatskoj najdulje šest mjeseci godišnje nakon čega mora napustiti Republiku Hrvatsku.

(2) Unutar roka od šest mjeseci godišnje sezonski radnik može jednom produžiti važenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod istog ili drugog poslodavca.

(3) Zahtjev za produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji najkasnije 30 dana prije isteka roka važenja navedene dozvole.

(4) O zahtjevu za produženje dozvole za boravak i rad za sezonski rad iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje dužno je odlučiti u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Ukidanje i poništenje dozvole za boravak i rad za sezonski rad

Članak 75.c (NN 69/17)

(1) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinut će se:

1. ako sezonski radnik obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad,
2. ako sezonski radnik radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad za sezonski rad,
3. ako prestanu postojati uvjeti za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad.

(2) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad može se ukinuti ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze, koje je dužan ispunjavati sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji,
2. je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bio u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost.

(3) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinut će se ako sezonski radnik ima zabranu ulaska i boravka.

(4) Odredba o ukidanju dozvole za boravak i rad za sezonski rad ako poslodavac postupa suprotno odredbama Zakona o radu i podzakonskih propisa donesenih na temelju njega odnosno odredbama ovoga Zakona koje se odnose na rad ili je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bilo u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost ne primjenjuje se na sezonskog radnika koji podnosi zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad za sezonski rad kod drugog poslodavca.

(5) Dozvola za boravak i rad za sezonski rad poništiti će se ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(6) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavaka 1., 2., 3. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(7) Ako je dozvola za boravak i rad za sezonski rad ukinuta temeljem stavka 2. ovoga članka, poslodavac je odgovoran sezonskom radniku isplatiti naknade kao i sve nepodmirene obveze u skladu s posebnim propisom.

Prava sezonskog radnika

Članak 75.d (NN 69/17)

(1) Sezonski radnici imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. uvjete zapošljavanja, uključujući najnižu dob za zaposlenje, i radne uvjete, uključujući plaću i prestanak ugovora o radu, radno vrijeme, odmire, dopuste, blagdane i neradne dane, kao i zdravstvene i sigurnosne zahtjeve na mjestu rada;

2. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i nacionalnoj sigurnosti,

3. zaostale isplate od poslodavaca, u vezi s eventualnim nepodmirenim primicima od rada, prema državljaninu treće zemlje;

4. grane socijalne sigurnosti, kako su određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004,

5. pristup robi i uslugama te ponudi robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim stanovanja, ne dovodeći u pitanje slobodu sklapanja ugovora u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom;

6. usluge savjetovanja o sezonskom radu koje pruža nadležna javna služba zapošljavanja;

7. obrazovanje i strukovno osposobljavanje;

8. priznavanja diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija, u skladu s posebnim propisima;

9. porezne povlastice, u mjeri u kojoj se smatra da sezonski radnik za porezne svrhe ima boravište u Republici Hrvatskoj.

(2) Sezonski radnici koji se presele u treću zemlju, ili nadživjele osobe takvih sezonskih radnika koje borave u trećoj zemlji te koje su stekle prava od sezonskih radnika, primaju mirovine na temelju prethodnog zaposlenja sezonskog radnika i koje su stečene u skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima kao hrvatski državljani kada se presele u treću zemlju.

(3) Sezonski radnik ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske i kolektivnom ugovoru koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Sudska zaštita

Članak 75.e (NN 69/17)

(1) Sezonski radnik koji smatra da mu je povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom može radi zaštite i ostvarivanja tih prava protiv poslodavca pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) Sezonski radnik može i nakon prestanka radnoga odnosa s poslodavcem pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(3) Sezonski radnik koji je pokrenuo postupak zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka ne smije zbog toga biti stavljen u nepovoljniji položaj od drugih radnika zaposlenih kod poslodavca niti ta okolnost smije štetno utjecati na ostvarenje njegovih prava iz radnoga odnosa.

(4) U postupku zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka, sezonskog radnika po njegovu ovlaštenju mogu zastupati osobe ovlaštene za pružanje pravne pomoći, odnosno udruge ili druge organizacije koje su na to ovlaštene u skladu s posebnim propisima.

Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote

Članak 76. (NN 69/17, 46/18)

(1) Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se izdati:

1. pograničnim radnicima pod uvjetom uzajamnosti,

2. ključnom osoblju, pružateljima usluga, radnicima i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,
3. državljanima treće zemlje koji obavljaju ključne poslove u trgovačkim društvima, podružnicama i predstavništvima,
4. ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,
5. državljaninu treće zemlje koji se samozapošljava u trgovačkom društvu u kojem ima vlasnički udio najmanje 51% ili u obrtu u kojem je jedini vlasnik,
6. radniku koji obavlja poslove pružanja usluga u ime ili za inozemnog poslodavca koji nema pravo poslovnog nastana u državi članici EGP-a,
7. učiteljima i nastavnicima koji izvode nastavu u školskim ustanovama na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
8. profesionalnim športašima ili športskim djelatnicima koji rade u Republici Hrvatskoj,
9. umjetnicima koji rade u ustanovama u kulturi u Republici Hrvatskoj,
10. državljanima treće zemlje koji su zasnovali radni odnos u stranim udrugama koje su registrirane kao strana udruga u Republici Hrvatskoj i još najmanje tri države,
11. državljanima treće zemlje koji su članovi zakladnih tijela predstavništava stranih zaklada i fundacija upisanih u Upisnik predstavništava stranih zaklada i fundacija u Republici Hrvatskoj,
12. državljanima treće zemlje koji rade na temelju programa mobilnosti mladih koje Republika Hrvatska provodi u suradnji s drugim državama,
13. znanstvenim istraživačima te državljanima treće zemlje koji se zapošljavaju na znanstvena, znanstveno – nastavna ili druga istraživačka radna mjesta u znanstvenim pravnim osobama,
14. profesorima – izvornim govornicima stranih jezika, lektorima i drugim nastavnicima koji izvode nastavu na hrvatskim visokim učilištima ili registriranim školama stranih jezika,
15. državljanima treće zemlje koji rade na temelju međunarodnog ugovora, osim ugovora iz članka 79. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona,
16. osobi s dugotrajnim boravištem u drugoj državi članici EGP-a,

17. ključnom osoblju, radniku i članovima njihovih obitelji, čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,

18. državljaninu treće zemlje premještenom unutar društva u svrhu dugoročne mobilnosti sukladno članku 79.c ovoga Zakona,

19. državljanima trećih zemalja koji dolaze na određeno razdoblje za obavljanje određenih poslova sukladno sporazumima koje je Vlada Republike Hrvatske zaključila s trećim zemljama,

20. državljaninu treće zemlje koji je na specijalizaciji u Republici Hrvatskoj u djelatnosti zdravstva sukladno posebnim propisima.

(2) Osobom koja obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva u smislu stavka 1. točke 3. ovoga članka, smatra se:

1. osoba koja u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu ima viši položaj, osoba koja upravlja poslovanjem, osoba koja se nalazi pod općim nadzorom ili rukovodstvom uprave ili dioničara, odnosno članova trgovačkog društva te osoba koja obnaša neku istovjetnu dužnost uključujući:

– upravljanje radom odjela ili pododjela društva,

– praćenje i nadziranje rada drugih radnika, odnosno obavljanje nadzornih ili voditeljskih poslova,

– ovlaštenje za zapošljavanje i otpuštanje radnika, odnosno davanje preporuka vezanih uz zapošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove,

2. osoba koja radi u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu, koja posjeduje posebna stručna znanja i/ili ovlasti prijeko potrebne za pružanje usluga, služenje opremom za istraživanje, primjenu tehnika ili vođenje poslovanja trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva.

(3) Prije izdavanja dozvole za boravak i rad iz stavka 1. točke 4. i 6. ovoga članka policijska uprava odnosno policijska postaja dužna je zatražiti suglasnost Ministarstva.

Članak 77. (NN 74/13, 46/18)

(1) Dozvola za boravak i rad iz članka 76. ovoga Zakona može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona, te priloži:

1. ugovor o radu, odnosno pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu ili drugi odgovarajući ugovor,

2. dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti državljanina treće zemlje,

3. dokaz o registraciji trgovačkog društva, podružnice, predstavništva, obrta, udruge ili ustanove u Republici Hrvatskoj,

4. obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja državljanina treće zemlje koje sadrži podatke o stručnom znanju, kvalifikacijama i radnom iskustvu državljanina treće zemlje, te iz kojih razloga se radno mjesto ne može popuniti s hrvatskog tržišta radne snage.

(2) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 76. stavka 1. točke 4., 5., 6., 7., 12., 13., 14., 15., 16., 17. i 18. ovoga Zakona, nije potrebno priložiti obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja državljanina treće zemlje.

(3) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad iz članka 76. stavka 1. točke 3., 4., 5., 8., 10., 11., 15., 16., 17. i 18. ovoga Zakona nije potrebno priložiti dokaz o stečenoj obrazovnoj kvalifikaciji i osposobljenosti državljanina treće zemlje.

(4) Uz zahtjev za izdavanje dozvole za boravak i rad državljanin treće zemlje koji se samozapošljava u vlastitom obrtu nije dužan priložiti dokaz iz stavka 1. točke 1. ovoga članka.

Članak 78. (NN 74/13, 69/17)

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 76. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko su ispunjeni uvjeti iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna,

2. su u trgovačkom društvu, podružnici ili predstavništvu stranog trgovačkog društva zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora i

3. njegova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(2) Ako više državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka obavlja ključne poslove za istog poslodavca, dozvola za boravak i rad može se izdati ako:

1. je na svakog zaposlenog državljanina treće zemlje zaposleno najmanje 5 hrvatskih državljana na poslovima različitim od poslova prokurista, člana uprave ili nadzornog odbora,

2. vrijednost temeljnog kapitala trgovačkog društva, odnosno imovina komanditnog ili javnog trgovačkog društva prelazi iznos od 100.000,00 kuna i

3. njihova bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj u protekloj godini prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

(3) Državljaninu treće zemlje iz članka 76. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako:

1. je u osnivanje trgovačkog društva ili obrta uložio najmanje 200.000,00 kuna,

2. su zaposlena najmanje 3 hrvatska državljana,

3. njegova mjesečna bruto plaća iznosi najmanje visinu prosječne mjesečne bruto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku, dok državljanin treće zemlje koji se samozapošljava u vlastitom obrtu mora dokazati da iznos ostvaren dohotkom od samostalne djelatnosti iznosi najmanje visinu prosječne mjesečne neto isplaćene plaće u Republici Hrvatskoj prema posljednjem službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku,

4. trgovačko društvo odnosno obrt ne posluje s gubitkom,

5. priloži dokaz o podmirenim poreznim obvezama i doprinosima u Republici Hrvatskoj.

(4) Državljaninu treće zemlje iz članka 76. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona, dozvola za boravak i rad može se izdati ukoliko ispunjava uvjete iz članka 77. ovoga Zakona i ako je pružatelj usluge zaposlen kod inozemnog poslodavca te ima odgovarajuće kvalifikacije, a inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor s trgovačkim društvom, odnosno obrtom u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da se radi o specifičnom pružanju usluga na području visoke tehnologije te da pružanje usluga predstavlja interes za Republiku Hrvatsku.

(5) Državljanini država članica Europske unije nisu dužni ispunjavati uvjete iz ovoga članka.

Članak 79. (NN 74/13)

(1) Dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote može se odobriti državljaninu treće zemlje koji ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i:

1. koji u trgovačkom društvu obavlja ključne poslove sukladno članku 76. stavku 2. ovoga Zakona ili u tom trgovačkom društvu ima vlasnički udio od najmanje 51%, a trgovačko društvo:

– je nositelj poticajnih mjera sukladno propisu o poticanju ulaganja, ili

– provodi strateške investicijske projekte sukladno propisu o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske

2. koji u Republici Hrvatskoj obavlja poslove ili provodi projekte na temelju međunarodnih ugovora o stručno-tehničkoj pomoći, koje je Republika Hrvatska sklopila s Europskom unijom, drugom državom ili međunarodnom organizacijom.

(2) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad državljaninu treće zemlje iz ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je odlučiti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Osoba premještena unutar društva

Članak 79.a (NN 69/17)

(1) Osoba premještena unutar društva je državljanin treće zemlje koji je rukovoditelj, stručnjak ili pripravnik vezan ugovorom o radu s trgovačkim društvom, podružnicom ili predstavništvom koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji koje ga privremeno premješta za profesionalne potrebe ili za potrebe osposobljavanja u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: subjekt) koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava.

(2) Osoba premještena unutar društva je:

1. rukovoditelj – osoba na vodećem položaju koja upravlja poslovanjem subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i koja se nalazi pod općim nadzorom ili prima smjernice od uprave ili dioničara trgovačkog društva ili osobe koja obnaša istovjetnu dužnost, a taj položaj obuhvaća: upravljanje subjektom ili pojedinim njegovim dijelom, nadzor i kontrolu rada drugog nadzornog, stručnog ili rukovodećeg osoblja te ovlast za odlučivanje o pravima i obvezama iz radnog odnosa u vezi s osobljem;

2. stručnjak – osoba koja posjeduje kompetencije od ključne važnosti za područje djelovanja, tehnike ili rukovođenje subjekta s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj. Pri procjeni kompetencije uzima se u obzir ne samo znanje specifično za subjekt s poslovnim nastanom već i ima li ta osoba posebnu stručnost koja se dokazuje stručnim kvalifikacijama, uključujući odgovarajuće stručno iskustvo za vrstu posla ili aktivnost koja zahtijeva specifično tehničko znanje, uključujući moguće članstvo u ovlaštenoj strukovnoj udruzi;

3. pripravnik – osoba koja posjeduje diplomu visokog učilišta, a koja je premještena u subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u svrhu karijernog razvoja ili kako bi sudjelovala u osposobljavanju u poslovnim tehnikama ili metodama i plaćena je za vrijeme tog premještaja.

(3) Dozvola za boravak i rad unutar godišnje kvote može se odobriti osobi premještenoj unutar društva koja ispunjava uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i ako:

1. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava,

2. je rukovoditelj ili stručnjak zaposlen unutar istog trgovačkog društva ili skupine trgovačkih društava u neprekidnom razdoblju najmanje devet mjeseci neposredno prije dana premještaja unutar društva odnosno u neprekidnom razdoblju najmanje šest mjeseci ako se radi o pripravniku,

3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premješčaju iz koje su vidljivi: detalji o trajanju premještaja i lokacija jednog ili više subjekata; dokaz da će u jednom ili više subjekata preuzeti funkciju rukovoditelja, stručnjaka ili pripravnika; plaća, kao i ostali uvjeti zaposlenja koji su osigurani za vrijeme premještaja unutar društva i dokaz da će se po završetku premještaja unutar društva moći premjestiti natrag u trgovačko društvo, podružnicu ili predstavništvo koje ima poslovni nastan u trećoj zemlji. Iz priloženog ugovora o radu odnosno potvrde o premješčaju mora biti vidljivo da ima prava iz članka 86. stavka 5. točke 1., 2., 4., 5. i 6. i stavka 6. ovoga Zakona,

4. rukovoditelj ili stručnjak ima potrebne stručne kvalifikacije i iskustvo potrebno za rad u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj u koji treba biti premješten, a pripravnik diplomu visokog učilišta,

5. plaća koju prima nije manja od plaće koju primaju zaposleni u Republici Hrvatskoj koji rade na usporedivim radnim mjestima u skladu s primjenjivim zakonima ili kolektivnim ugovorima,

6. glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj nije olakšavanje reguliranja boravka osoba premještenih unutar društva,

7. premješčaj unutar društva za rukovoditelje i stručnjake nije duži od tri godine odnosno jedne godine za pripravnike.

(4) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka odbit će se u slučaju ako je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(5) Najdulje trajanje premještaja za rukovoditelje i stručnjake je tri godine, a za pripravnike godina dana, nakon čega su dužni napustiti Republiku Hrvatsku, osim ako reguliraju boravak po drugoj osnovi.

(6) Nakon isteka najduljeg trajanja premještaja, kako je određeno stavkom 5. ovoga članka, zahtjev za odobrenje nove dozvole za boravak i rad za osobu premještenu unutar društva može se podnijeti nakon isteka roka od šest mjeseci.

(7) Državljanin treće zemlje koji se premješta na rad u više država članica EGP-a zahtjev za dozvolu za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ako je trajanje premještaja u Republici Hrvatskoj dulje od trajanja premještaja u drugim državama članicama EGP-a.

(8) Osoba premještena unutar društva na temelju odobrene dozvole za boravak i rad može raditi u svakom subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava u trećoj zemlji.

(9) Osoba premještena unutar društva ima prava propisana člankom 86. stavkom 5. i 6. ovoga Zakona, kao i pravo na slobodu sindikalnog udruživanja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti.

(10) Član obitelji osobe premještene unutar društva može regulirati privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji sukladno članku 47. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona, a ostvaruje pravo na rad i samozapošljavanje sukladno odredbama ovoga Zakona. Ministarstvo će putem policijske uprave, odnosno policijske postaje rješavati zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad osobe premještene unutar društva istodobno kada i zahtjev za odobrenje privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji, ako su navedeni zahtjevi podneseni istodobno.

(11) Republika Hrvatska, na zahtjev druge države članice EGP-a, bez odgađanja dopustit će ponovni ulazak osobi premještenoj unutar društva kojoj je u Republici Hrvatskoj odobrena dozvola za boravak i rad iz stavka 3. ovoga članka i članovima njezine obitelji ako joj je:

- u drugoj državi članici EGP-a prestao boravak koji joj je odobren na temelju mobilnosti,
- prestala važiti dozvola za boravak i rad u Republici Hrvatskoj, a osoba je u drugoj državi članici EGP-a boravila tijekom razdoblja mobilnosti.

(12) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati način izdavanja dozvole za boravak i rad osobama premještenim unutar društva.

Kratkoročna mobilnost

Članak 79.b (NN 69/17)

Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala druga država članica EGP-a, može raditi u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava u razdoblju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, bez obveze ishoda dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

Dugoročna mobilnost

Članak 79.c (NN 69/17)

(1) Državljaninu treće zemlje, koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, a koju je izdala druga država članica EGP-a i koji namjerava raditi dulje od 90 dana u subjektu s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj koji pripada istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava, može se odobriti dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost izvan godišnje kvote.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka podnosi zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad za dugoročnu mobilnost u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ili u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

(3) Dozvola za boravak i rad za dugoročnu mobilnost može se odobriti državljaninu treće zemlje ako:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu i dokaz o zdravstvenom osiguranju,
2. subjekt s poslovnim nastanom u Republici Hrvatskoj i trgovačko društvo s poslovnim nastanom u trećoj zemlji pripadaju istom trgovačkom društvu ili skupini trgovačkih društava,
3. priloži ugovor o radu i potvrdu o premještanju kako je propisano člankom 79.a stavkom 3. točkom 3. ovoga Zakona,
4. dostavi adresu stanovanja u Republici Hrvatskoj,
5. nema zabranu ulaska i boravka u EGP-u odnosno u Republici Hrvatskoj i
6. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(4) Zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad odbit će se ako:

1. je priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena,
2. državljanin treće zemlje nema prava iz članka 86. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona,
3. je premještaj unutar društva dulji od tri godine za rukovoditelje i stručnjake te dulji od godine dana za pripravnike,
4. je dozvola u svrhu premještanja unutar društva izdana u drugoj državi članici EGP-a istekla tijekom postupka.

(5) Državljanin treće zemlje može raditi u Republici Hrvatskoj dok se ne odluči o zahtjevu za odobrenje dozvole za boravak i rad iz stavka 2. ovoga članka ako je zahtjev podnesen prije isteka kratkotrajnog boravka i ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještanja unutar društva koju je izdala druga država članica EGP-a.

(6) O odobrenju dozvole za boravak i rad, njezinu produženju ili odluci na temelju koje je državljanin treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku, policijska uprava, odnosno policijska postaja obavijestit će nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj državljanin treće zemlje ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještanja unutar društva.

(7) O zahtjevu za odobrenje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prava osoba premještenih unutar društva

Članak 79.d (NN 69/17)

(1) Osobe premještene unutar društva imaju jednaka prava kao i hrvatski državljani u odnosu na:

1. pravo na sudjelovanje u štrajku i industrijskoj akciji, na slobodu sindikalnog organiziranja i članstva u sindikatu ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, kao i na prava i povlastice koje pružaju te organizacije, uključujući pravo na kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora, ne dovodeći u pitanje odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti,

2. priznavanje diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija,

3. grane socijalne sigurnosti određene u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004, osim ako se, prema bilateralnim sporazumima ili pravu Republike Hrvatske, primjenjuje pravo zemlje podrijetla, pri čemu se osigurava da je osoba premještena unutar društva obuhvaćena zakonodavstvom iz područja socijalne sigurnosti u jednoj od tih zemalja. U slučaju mobilnosti unutar EU-a te ne dovodeći u pitanje bilateralne sporazume kojima se osigurava da osoba premještena unutar društva bude obuhvaćena nacionalnim pravom zemlje podrijetla, u skladu s time se primjenjuje Uredba (EU) br. 1231/2010;

4. ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 1231/2010 i bilateralne sporazume, plaćanje starosne mirovine, invalidske mirovine i mirovine u slučaju smrti u okviru mirovina na temelju prethodnog zaposlenja osoba premještenih unutar društva te koje su stekle osobe premještene unutar društva koje se sele u treću zemlju ili nadživjele osobe tih osoba premještenih unutar društva koje borave u trećoj zemlji, a koje svoja prava izvode iz prava osoba premještenih unutar društva, u skladu sa zakonodavstvom navedenim u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004, pod istim uvjetima kao i državljani Republike Hrvatske kada oni odlaze u treću zemlju;

5. pristup robi i uslugama te ponudu robe i usluga koje su dostupne javnosti, osim postupaka za ostvarenje smještaja kako je predviđeno posebnim propisima, ne dovodeći u pitanje slobodu ugovaranja u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, te usluge koje pružaju javni uredi za zapošljavanje.

(2) Osobe premještene unutar društva ostvaruju prava sukladno propisima Republike Hrvatske te kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji, a kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

Poništenje dozvole za boravak i rad

Članak 79.e (NN 69/17)

(1) Ministarstvo će putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje poništiti dozvolu za boravak i rad izdanu na temelju članka 79.a i članka 79.c ovoga Zakona ako Ministarstvo odnosno drugo tijelo državne uprave u okviru svoje nadležnosti utvrdi da je:

– glavna svrha osnivanja subjekta u Republici Hrvatskoj olakšavanje reguliranja boravka državljana trećih zemalja premještenih unutar društva,

– priložena dokumentacija prijeverno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(2) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Ulazak državljanina treće zemlje s dozvolom izdanom u drugoj državi članici EGP-a

Članak 79.f (NN 69/17)

(1) Državljanin treće zemlje koji ima valjanu dozvolu izdanu u svrhu premještaja unutar društva, koju je izdala država članica EGP-a koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, kada uđe u Republiku Hrvatsku za potrebe premještaja unutar društva dužan je policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti potvrdu trgovačkog društva, podružnice ili predstavništva iz druge države EGP-a u kojoj su navedeni podaci o trajanju mobilnosti te lokacija subjekta ili subjekata u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kod prelaska granice provjerava se u Schengenskom informacijskom sustavu. Ulazak će se odbiti ili uložiti prigovor na mobilnost državljanina treće zemlje za kojeg je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska i boravka.

Članak 80. (NN 69/17)

(1) O zahtjevu za izdavanje dozvole za boravak i rad rješenjem odlučuje Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu boravišta državljanina treće zemlje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(2) Dozvola za boravak i rad izdaje se državljaninu treće zemlje na vrijeme koje je potrebno za obavljanje posla, odnosno vrijeme na koje je sklopljen ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a najduže do godine dana.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, dozvola za boravak i rad državljaninu treće zemlje iz članka 76. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona izdaje se s rokom važenja od 2 godine ukoliko nije zatraženo kraće razdoblje izdavanja dozvole za boravak i rad.

(4) Dozvolu za boravak i rad policijska uprava, odnosno policijska postaja dostavit će poslodavcu i podružnim uredima ili ispostavama Porezne uprave nadležnim prema sjedištu pravne ili fizičke osobe koja koristi usluge državljanina treće zemlje ili mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

Članak 81. (NN 69/17, 46/18)

(1) Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može odbiti zahtjev za odobrenje dozvole za boravak i rad ako:

1. poslodavac ne ispunjava obveze u odnosu na socijalnu sigurnost, prava radnika, uvjete rada i zapošljavanja te porezne obveze odnosno kolektivni ugovor koji obvezuje poslodavca, ako takav postoji ili
2. je poslodavac u postupku stečaja sukladno posebnom propisu ili je bio u tom postupku ili ne obavlja gospodarsku aktivnost ili
3. državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak ili rad ili
4. državljanin treće zemlje ili poslodavac nije podmirio izrečenu novčanu kaznu ili
5. je poslodavac sankcioniran zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja ili
6. je glavna svrha osnivanja ili djelovanja poslodavca odnosno subjekta domaćina olakšavanje ulaska državljana trećih zemalja.

(2) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Potvrda o prijavi rada

Članak 82. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 90 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći državljani trećih zemalja:

1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
2. pružatelji usluga u turizmu, turistički predstavnici, odnosno animatori sukladno posebnim propisima,
3. znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici – predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
4. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,

5. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
6. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
8. koji dolaze na praksu u diplomatske misije ili konzularne urede akreditirane u Republici Hrvatskoj,
9. volonteri koji volontiraju u subjektu domaćinu u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima, odnosno na temelju programa međunarodne razmjene i suradnje volontera,
10. koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova, odnosno državljani treće zemlje koji obavljaju poslove nadzora ili inspekcije proizvodnje, montaže opreme, strojeva i drugih postrojenja na temelju ugovora o izvozu ili narudžbi stranog naručitelja,
11. koji rade na plovilima i upisani su u popis posade,
12. koji obavljaju stručnu praksu, usavršavanje ili volontiranje u okviru Programa Unije, programa za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+ i njegovih slijednika, kao i ostalih međunarodnih programa te ostalih programa i inicijativa koje provodi tijelo nadležno za poslove obrazovanja i znanosti i tijela u čijoj je nadležnosti volonterstvo,
13. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,
14. koji provode stručnu izobrazbu, usavršavanje ili školovanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,
15. koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme,
16. koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,
17. koji dolaze u svrhu pripravnštva kod subjekta domaćina na temelju sporazuma o osposobljavanju,
18. umjetnici, autori, tehničko i ostalo osoblje koje sudjeluje na snimanju visokobudžetnog audiovizualnog dijela,
19. fizičke i pravne osobe iz trećih zemalja registrirane za obavljanje pogrebničke djelatnosti sukladno posebnom propisu i

20. turistički predstavnici stranih turističkih agencija koji dolaze na temelju sklopljenog ugovora o pružanju usluga s turističkom agencijom u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanima trećih zemalja iz stavka 1. točke 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 17., 18. i 20. ovoga članka koji namjeravaju boraviti i raditi u Republici Hrvatskoj dulje od 90 dana može se odobriti dozvola za boravak i rad izvan godišnje kvote ako ispunjavaju uvjete iz članka 54. ovoga Zakona i prilože dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj.

(3) Iznimno od odredbe članka 54. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, državljani trećih zemalja iz stavka 1. točke 12. ovoga članka koji sudjeluju u programu za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus + nisu dužni priložiti dokaz o zdravstvenom osiguranju, osim ako drugačije propisuju programska pravila, a volonteri ne dostavljaju dokaz da je subjekt domaćin u posjedu police osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama.

(4) Volonter iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dostavlja sporazum sa subjektom domaćinom koji mora sadržavati: opis volonterskog programa; trajanje volonterstva; uvjete provođenja i nadziranja volonterstva; sate volonterstva; resurse dostupne za pokriće troškova boravka i smještaja državljanina treće zemlje i najmanji iznos džeparca tijekom boravka.

(5) Volonter iz stavka 1. točke 9. ovoga članka dostavlja dokaz da je subjekt domaćin u posjedu police osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama.

(6) Dozvola za boravak i rad volonteru može se odobriti na rok važenja do godine dana, a iznimno se može produžiti samo na još 6 mjeseci, ako to zahtijeva volonterski program.

(7) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke 11. ovoga članka kao dokaz o obavljanju i trajanju poslova u Republici Hrvatskoj iznimno može priložiti i izjavu vlasnika plovila, vlasnikovog ovlaštenog zastupnika ili zapovjednika plovila.

(8) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. točke 17. ovoga članka dostavlja:

– sporazum o osposobljavanju sa subjektom domaćinom kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje, a koji sadržava: opis programa osposobljavanja, uključujući obrazovni cilj ili komponente učenja, trajanje pripravnštva, uvjete provođenja i nadzora pripravnštva, sate pripravnštva i pravni odnos između pripravnika i subjekta domaćina,

– dokaz o stjecanju kvalifikacije razine visokog obrazovanja unutar dvije godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutačnom studiranju s ciljem stjecanja kvalifikacije razine visokog obrazovanja.

(9) Dozvola za boravak i rad izdaje se pripravniku s rokom važenja do šest mjeseci te se boravak i rad mogu produžiti najdulje još šest mjeseci, ako je potrebno za završetak pripravnštva.

(10) Ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom će propisati tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka volonterima i pripravnicima.

Članak 83. (NN 74/13, 69/17)

(1) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 60 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi sljedeći državljani treće zemlje:

1. pružatelji revizorskih i konzultantskih usluga,
2. predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima,
3. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti,
4. radnici u cirkusima ili zabavnim parkovima.

(2) Na temelju potvrde o prijavi rada, do 30 dana u kalendarskoj godini, mogu raditi državljani treće zemlje:

1. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
2. prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje na sportskim priredbama i natjecanjima,
3. na snimanju modnih editorijala ili reklamnih kampanja,
4. na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac.

Članak 84. (NN 74/13)

(1) Državljanin treće zemlje iz članka 82. ovoga Zakona koji će raditi do 90 dana i državljani treće zemlje iz članka 83. ovoga Zakona ili pravna ili fizička osoba koja će se koristiti njegovim uslugama, dužni su prije početka rada, od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje, pribaviti potvrdu o prijavi rada prema mjestu obavljanja poslova ili sjedištu poslodavca.

(2) Na temelju izdane potvrde o prijavi rada državljani treće zemlje za istog poslodavca ili primatelja usluge može raditi na cijelom području Republike Hrvatske.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka nije dužan ishoditi dozvolu za boravak i rad.

Članak 85. (NN 74/13)

(1) Pravna ili fizička osoba koja zapošljava ili koristi usluge državljanina treće zemlje iz članka 82. i 83. ovoga Zakona mora imati sklopljen odgovarajući ugovor ili drugi dokaz o izvršenju posla sa državljaninom treće zemlje ili inozemnim poslodavcem koji upućuje državljanina treće zemlje na rad u Republiku Hrvatsku.

(2) Policijska uprava, odnosno policijska postaja dužna je potvrdu o prijavi rada dostaviti državljaninu treće zemlje, pravnoj ili fizičkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka i područnom uredu ili ispostavi Porezne uprave nadležnoj prema sjedištu pravne ili fizičke osobe koja koristi usluge državljanina treće zemlje ili mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

(3) Na državljanine treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nastupaju na sportskim priredbama i natjecanjima kao predstavnici stranih ekipa, klubova ili državnih reprezentacija, ne primjenjuje se stavak 1. i 2. ovoga članka i članak 84. ovoga Zakona.

Prava državljanina treće zemlje na privremenom boravku

Članak 85.a

(1) Državljaninu treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad kao i državljaninu treće zemlje iz članka 73. stavka 3. ovoga Zakona zajamčena su prava sukladno članku 86. stavku 5. i 6. i članku 98. stavku 1. točki 2. do 7. i stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na priznavanje diploma i stručnih kvalifikacija, kao i usluge savjetovanja koje pružaju zavodi za zapošljavanje sukladno s posebnim propisima.

Upućeni radnik

Članak 86. (NN 74/13, 69/17)

(1) Upućeni radnik je radnik kojega strani poslodavac iz stavka 2. ovoga članka, u okviru privremenog ili povremenog prekograničnog pružanja usluga, na ograničeno razdoblje:

1. upućuje na rad u Republiku Hrvatsku za svoj račun i pod svojim vodstvom, na temelju ugovora sklopljenog između stranog poslodavca koji ga upućuje i korisnika usluge u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili

2. upućuje u Republiku Hrvatsku u svoju podružnicu ili u društvo u vlasništvu iste grupe kojoj pripada i strani poslodavac, pod uvjetom da za vrijeme upućivanja između stranog poslodavca i radnika postoji radni odnos ili

3. ustupa kao agencija za privremeno zapošljavanje korisniku koji je osnovan ili posluje u Republici Hrvatskoj pod uvjetom da za vrijeme ustupanja postoji radni odnos između agencije za privremeno zapošljavanje i radnika.

(2) Strani poslodavac je fizička ili pravna osoba koja ostvaruje poslovni nastan u drugoj državi članici EGP-a, koji u okviru prekograničnog pružanja usluga, upućuje radnika na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku.

(3) Upućeni radnik je radnik kojega je strani poslodavac u okviru prekograničnog pružanja usluga uputio na ograničeno vrijeme na rad u Republiku Hrvatsku, koja nije država u kojoj uobičajeno radi.

(4) Upućeni radnik koji je državljanin treće zemlje, zakonito zaposlen kod stranog poslodavca i upućen na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje dulje od 3 mjeseca dužan je regulirati privremeni boravak u svrhu rada upućenog radnika sukladno članku 47. stavku 1. točki 7. i članku 54. ovoga Zakona.

(5) Upućenom radniku iz stavka 1. ovoga članka zajamčeni su sljedeći uvjeti rada:

1. propisano najduže trajanje radnog vremena i najkraće trajanje odmora,
2. najkraće trajanje plaćenog godišnjeg odmora,
3. najniža plaća uključujući povećanu plaću za prekovremeni rad,
4. zaštita zdravlja i sigurnost na radu,
5. zaštitne mjere za rad trudnica, žena koje su nedavno rodile, odnosno doje i maloljetnih radnika,
6. zabrana diskriminacije,
7. uvjeti ustupanja preko agencija za zapošljavanje.

(6) Uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka jamče se na razini prava utvrđenih pravnim propisima Republike Hrvatske, odnosno kolektivnim ugovorima čija je primjena na temelju posebnog propisa proširena na sve poslodavce i radnike na određenom području, grani ili djelatnosti.

(7) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i upućenom radniku ustupljenom putem agencije za privremeno zapošljavanje.

(8) Uvjeti rada iz stavka 5. i 6. ovoga članka jamče se i upućenom radniku koji nije državljanin države članice EGP-a, pod uvjetom da je zakonito zaposlen kod stranog poslodavca. Primatelj usluge u Republici Hrvatskoj može koristiti rad upućenog radnika državljanina treće zemlje pod uvjetom da je zakonito zaposlen kod stranog poslodavca u skladu s propisima države poslovnog nastana poslodavca.

(9) Za upućenog radnika iz stavka 8. ovoga članka strani poslodavac je dužan u izjavi o upućivanju iz članka 89. ovoga Zakona potvrditi da je upućeni radnik zakonito zaposlen po propisima države u kojoj strani poslodavac ostvaruje poslovni nastan.

(10) Uvjeti rada i zapošljavanja iz stavka 5. točke 2. i 3. ovoga članka neće se primjenjivati na kvalificiranog radnika upućenog od stranog poslodavca na rad u Republiku Hrvatsku na razdoblje kraće od 8 dana ako ga strani poslodavac koji obavlja isporuku upućuje da izvrši

početno sastavljanje odnosno prvo postavljanje koje je nužno za stavljanje isporučene robe u uporabu i koje je ugovoreno kao bitni sastojak ugovora o isporuci robe.

(11) Na radnike koje strani poslodavac upućuje u Republiku Hrvatsku na poslove u građevinarstvu koji se odnose na izgradnju, popravljjanje, održavanje, preinake ili rušenje zgrada, a posebno poslove iskapanja, zemljanih radova, stvarnih poslova izgradnje, sastavljanja i rastavljanja prefabriciranih elemenata, postavljanja instalacija, preinaka, renoviranja, popravaka, rastavljanja, rušenja, redovnog održavanja, održavanja, ličenja i čišćenja ili poboljšanja, ne primjenjuje se stavak 10. ovoga članka.

(12) Ako su zajamčeni uvjeti rada iz stavka 5. ovoga članka povoljnije uređeni propisima Republike Hrvatske u odnosu na propise države u kojoj poslodavac ostvaruje poslovni nastan i koji se primjenjuju na radni odnos, na upućenog radnika se primjenjuje za njega povoljnije pravo.

(13) Strani poslodavac dužan je u izjavi iz članka 89. ovoga Zakona ovlastiti i imenovati osobu koja će tijekom razdoblja upućivanja na mjestu rada ili drugom jasno određenom i dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela dati na uvid, u papirnatom ili elektroničkom obliku, preslike ugovora o radu ili drugoga akta kojim je zasnovan radni odnos, radnu dozvolu ili drugi akt kojim se dokazuje da je upućeni radnik državljanin treće zemlje zakonito zaposlen, obračun plaće iz kojeg su vidljivi svi elementi i način utvrđivanja iznosa plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena iz koje je vidljiv početak, trajanje i završetak radnoga vremena, te ostale dokaze potrebne za kontrolu i nadzor, te na zahtjev nadležnih tijela dostaviti prijevod tih dokumenata na hrvatski jezik i pružiti nadležnim tijelima sve ostale potrebne informacije.

(14) Strani poslodavac dužan je u izjavi iz članka 89. ovoga Zakona imenovati osobu za kontakt u Republici Hrvatskoj koja će za vrijeme upućivanja biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca surađivati s nadležnim tijelima te po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena.

(15) Strani poslodavac dužan je i nakon prestanka upućivanja čuvati te na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske dostaviti dokumente iz stavka 13. ovoga članka, za razdoblje od pet godina nakon završetka upućivanja.

(16) Poslodavac osnovan u trećoj zemlji ne smije biti stavljen u povoljniji položaj od stranoga poslodavca koji ostvaruje poslovni nastan u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj Konfederaciji.

Referentni period

Članak 87.

(1) Duljina trajanja razdoblja na koji je upućen radnik iz članka 86. ovoga Zakona upućen na rad u Republiku Hrvatsku računa se na temelju referentnog razdoblja od 1 godine od početka upućivanja.

(2) U svrhu izračuna duljine trajanja vremena upućivanja u obzir se uzimaju sva ranija razdoblja u kojima je isti posao za istog stranog poslodavca obavljao bilo koji po stranom poslodavcu upućeni radnik.

Sudska zaštita, pristup informacijama, administrativna suradnja

Članak 88. (NN 69/17)

(1) Upućeni radnik koji smatra da mu je za vrijeme upućivanja povrijeđeno neko pravo zajamčeno ovim Zakonom, može radi zaštite i ostvarivanja tih prava protiv stranoga poslodavca pokrenuti odgovarajući postupak pred nadležnim sudom, državnim tijelima ili pravnim osobama s javnim ovlastima u Republici Hrvatskoj, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(2) Upućeni radnik može i nakon prestanka radnoga odnosa s poslodavcem pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka, u skladu s propisima Republike Hrvatske.

(3) Upućeni radnik koji je pokrenuo postupak zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka ne smije zbog toga biti stavljen u nepovoljniji položaj od drugih radnika zaposlenih kod poslodavca niti ta okolnost smije štetno utjecati na ostvarenje njegovih prava iz radnoga odnosa.

(4) U postupku zaštite prava iz stavka 1. ovoga članka upućenoga radnika ili poslodavca po njegovu ovlaštenju mogu zastupati osobe ovlaštene za pružanje pravne pomoći, odnosno udruge ili druge organizacije koje su na to ovlaštene u skladu s posebnim propisima.

(5) Ministarstvo nadležno za rad osigurat će, u suradnji s drugim nadležnim tijelima, da su kontakti svih nadležnih tijela te opća, cjelovita i jasna informacija o važećim propisima i kolektivnim ugovorima primjenjivim na uvjete rada i zapošljavanja iz članka 86. ovoga Zakona i njihovoj zaštiti, dostupni svima zainteresiranim na lako pristupačan i jasan način, bez naknade, na jedinstvenoj mrežnoj stranici te na hrvatskom i engleskom jeziku.

(6) U situacijama upućivanja i zaštite prava upućenih radnika nadležna tijela će u okviru svojih nadležnosti, bez nepotrebnih odgađanja i bez naknade, osigurati pomoć i potrebnu uzajamnu administrativnu suradnju s nadležnim tijelima drugih država članica EGP-a koja se sastoji od slanja i primanja obrazloženih zahtjeva za pružanje pomoći i informacija, provjera informacija i relevantnih podataka o poslodavcima i radnicima vezanim za situaciju upućivanja, razmjene podataka o primjenjivom zakonodavstvu, po potrebi slanja i dostavljanja dokumenata, te obavijesti o izrečenoj novčanoj administrativnoj kazni ili zahtjeva za naplatu novčanih administrativnih kazni prema posebnom propisu.

(7) U slučaju teškoća ili nemogućnosti ispunjavanja obveza iz stavka 6. ovoga članka nadležno tijelo o tome će bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo koje je uputilo zahtjev za informacijom, pružanjem pomoći ili drugim oblikom suradnje.

(8) O postojanju trajnijega problema u suradnji s nekom od država članica EGP-a odnosno u razmjeni informacija ili ustrajnoga odbijanja dostave informacije bez prihvatljivoga valjanoga obrazloženja, nadležno tijelo koje je zatražilo pomoć ili suradnju obavijestit će Komisiju.

(9) U situacijama iz stavka 6. ovoga članka nadležno tijelo može u svakom slučaju upućivanja i za svakoga poslodavca zatražiti od nadležnih tijela države članice EGP-a, u kojoj poslodavac ima poslovni nastan, potrebne informacije o zakonitosti poslovnoga nastana poslodavca te poštivanju važećih propisa i svih obveza poslodavca koje proizlaze iz upućivanja radnika ili po takvome zahtjevu pružiti informaciju.

(10) Uzajamna pomoć i administrativna suradnja između nadležnih tijela država članica EGP-a provodit će se putem Informacijskoga sustava unutarnjeg tržišta (IMI), uspostavljenoga Uredbom (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem informacijskoga sustava unutarnjeg tržišta («Uredba IMI») te, po potrebi, i bilateralnim putem i u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i slobodni prijenos takvih podataka.

(11) U slučajevima obrazloženoga zahtjeva za hitnu provjeru zakonitosti poslovnoga nastana poslodavca i dostavu podataka dostupnih u službenim evidencijama ili javnim registrima, nadležno tijelo dužno je informaciju dostaviti tijelu koje ju je zatražilo u roku od najkasnije dva radna dana od primitka zahtjeva.

(12) Informacije zaprimljene ili razmijenjene u okviru pružanja pomoći i administrativne suradnje iz stavka 6. ovoga članka mogu se koristiti samo u svrhe i u odnosu na predmet za koje su zatražene.

Opća procjena činjeničnih elemenata svojstvenih upućivanju radnika

Članak 88.a (NN 69/17)

(1) Ako tijekom inspekcijskoga nadzora tijelo nadležno za inspekcijski nadzor i provedbu propisa koji se u situacijama upućivanja primjenjuju na uvjete rada upućenih radnika iz članka 86. ovoga Zakona posumnja da nije riječ o upućivanju, izvršit će kontrolu i inspekcijski nadzor na temelju opće procjene činjeničnih elemenata svojstvenih za upućivanje i nužnih za poštivanje pravila koja se primjenjuju na upućivanje, prava upućenih radnika i obveze poslodavaca, koja je prilagođena svakom posebnom slučaju i uzimajući u obzir posebnost svake situacije upućivanja.

(2) Prilikom inspekcijskoga nadzora mora se poštivati načelo nediskriminacije i proporcionalnosti.

(3) Odredba članka 88. ovoga Zakona primjenjuje se na pružanje uzajamne pomoći i administrativne suradnje između tijela nadležnih za inspekcijski nadzor i nadležnih tijela u drugim državama članicama EGP-a.

(4) Ako nadležno tijelo iz članka 207. ovoga Zakona u obavljanju kontrole i nadzora utvrdi činjenice koje mogu ukazivati na nepoštivanje pravila koja se primjenjuju na upućivanje, prava upućenih radnika i obveze poslodavaca, o tome će bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo države članice EGP-a u kojoj strani poslodavac ima poslovni nastan.

(5) Način postupanja inspekcijskog tijela prilikom opće procjene činjeničnih elemenata iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Odgovornost ugovaratelja za obveze podugovaratelja prema upućenom radniku u djelatnosti graditeljstva

Članak 88.b (NN 69/17)

(1) Ugovaratelj solidarno odgovara za obveze koje podugovaratelj kao poslodavac ima prema svojim upućenim radnicima, za potraživanja na ime dospelje, a neisplaćene najniže plaće, uključujući i povećanu plaću za prekovremeni rad, a na koju upućeni radnik ima pravo u skladu s odredbom članka 86. stavka 5. točke 3. i stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Upućeni radnik kojem podugovaratelj kao poslodavac nije na dan dospelosti isplatio plaću ili dio plaće iz stavka 1. ovoga članka, može od ugovaratelja zahtijevati isplatu te plaće nakon isteka roka u kojem mu je podugovaratelj u skladu s općim propisom kojim se uređuju radni odnosi bio dužan dostaviti obračun iznosa koji mu je bio dužan isplatiti.

(3) Odgovornost ugovaratelja iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se na ugovorni odnos ugovaratelja i podugovaratelja nastao na temelju ugovora o pružanja usluga u jednoj ili više djelatnosti graditeljstva prema važećoj Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

(4) Zaštita iz članka 88. stavka 1. ovoga Zakona primjenjuje se i na odgovornost ugovaratelja iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Ugovaratelj se oslobađa odgovornosti iz stavka 1. ovoga članka ako je poduzeo sve odgovarajuće radnje kako bi od svoga podugovaratelja zatražio i dobio prije početka, odnosno tijekom trajanja upućivanja:

1. presliku izjave podugovaratelja o upućivanju radnika i svih njezinih naknadnih izmjena,

2. popis svih radnika zaposlenih na izvršavanju ugovora o pružanju usluga između ugovaratelja i podugovaratelja,

3. za svakoga pojedinoga radnika iz točke 2. ovoga stavka: identifikacijski podatak radnika, datum rođenja, opis posla, državljanstvo, datum početka i završetka upućivanja, mjesto upućivanja, redovno radno vrijeme, uključujući i prekovremene sate te bruto mjesečnu plaću,

4. pisano jamstvo podugovaratelja da će, kao poslodavac, upućenom radniku isplatiti plaću u roku i iznosu koja mu pripada tijekom upućivanja,

5. za vrijeme trajanja ugovora između ugovaratelja i podugovaratelja, za svakoga pojedinoga upućenoga radnika najmanje jednom mjesečno: evidenciju radnog vremena, evidenciju plaća, obračun plaće iz kojeg su jasno vidljivi svi podaci od kojih ovisi iznos plaće te iznos plaće po tim osnovama, novčana jedinica u kojoj se plaća isplaćuje te dokaz o izvršenoj uplati plaće u roku i iznosu na koji radnik ima pravo tijekom upućivanja.

(6) Za primjenu ovoga članka ugovarateljem se smatra pružatelj usluga koji je sklopio ugovor o pružanju usluga s drugim pružateljem usluga te se s njim nalazi u izravnom ugovornom odnosu ugovaratelja i podugovaratelja.

(7) Za primjenu ovoga članka podugovarateljem se smatra pružatelj usluga koji upućuje svoje radnike na temelju ugovora o pružanju usluga sklopljenoga s ugovarateljem, a kojim se obvezuje izvršiti sve ili dio radova, odnosno usluga za čije se izvođenje ili pružanje obvezao ugovaratelj.

Izjava o upućivanju

Članak 89. (NN 69/17)

(1) Strani poslodavac iz članka 86. ovoga Zakona, odnosno poslodavac s poslovnim nastanom u trećoj zemlji, nakon što je njegovim upućenim radnicima državljanima treće zemlje odobrena dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada u skladu s odredbama ovoga Zakona, dužan je prije početka upućivanja podnijeti izjavu o upućivanju.

(2) Izjava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se elektroničkim putem središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove inspekcije rada i zaštite na radu na propisanom obrascu.

(3) Poslodavac iz stavka 1. ovoga članka dužan je tijekom trajanja upućivanja, a najkasnije u roku od tri radna dana, prijaviti svaku promjenu podataka u izjavi o upućivanju.

(4) Sadržaj, oblik i izgled izjave o upućivanju iz stavka 1. ovoga članka te način prijave promjene podataka iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom će propisati ministar nadležan za rad.

Prestanak važenja dozvole za boravak i rad

Članak 90. (NN 69/17)

(1) Dozvola za boravak i rad prestaje važiti ako:

1. su ispunjeni uvjeti iz članka 72. stavka 1. ovoga Zakona,
2. prestankom postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana,
3. državljanin treće zemlje obavlja poslove za koje mu nije izdana dozvola za boravak i rad,
4. državljanin treće zemlje radi za poslodavca za kojeg mu nije izdana dozvola za boravak i rad,
5. državljanin treće zemlje ili poslodavac ne poštuje propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju te druge propise u skladu s kojima se djelatnost mora obavljati.

(2) Iznimno, stavak 1. točka 1. ovoga članka u svezi s člankom 72. stavkom 1. točkom 4. ovoga Zakona neće se primijeniti na osobu premještenu unutar društva kojoj je izdana dozvola za boravak i rad ako boravi u drugoj državi članici EGP-a temeljem kratkoročne ili dugoročne mobilnosti niti na državljanina treće zemlje kojem je izdana dozvola za boravak i rad u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, a upućen je na rad u drugu državu članicu EGP-a.

(3) Protiv rješenja Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(4) Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje ne donosi rješenje o prestanku dozvole za boravak i rad ako je zabrana ulaska i boravka iz članka 72. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona izrečena rješenjem o protjerivanju.

Članak 91.

(1) Državljanin treće zemlje kojem je bez njegove krivnje prestao ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do isteka odobrenja dozvole za boravak i rad.

(2) U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad, poslodavac i državljanin treće zemlje dužni su obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, u roku od 15 dana od dana nastupa tih okolnosti.

Stalni boravak

Članak 92. (NN 74/13)

(1) Stalni boravak može se odobriti državljaninu treće zemlje koji do dana podnošenja zahtjeva u Republici Hrvatskoj ima neprekidno pet godina zakoniti boravak, što uključuje odobren privremeni boravak, azil ili supsidijarnu zaštitu.

(2) Smatra se da je državljanin treće zemlje neprekidno boravio u Republici Hrvatskoj i ako je u razdoblju od 5 godina izbivao iz Republike Hrvatske višekratno do 10 mjeseci ukupno ili jednokratno do 6 mjeseci.

(3) U trenutku odlučivanja o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka državljanin treće zemlje mora imati odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

(4) Državljaninu treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka stalni boravak neće se odobriti ako mu je poništen azil ili supsidijarna zaštita.

Članak 93. (NN 74/13, 69/17)

(1) U vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, ne uračunava se:

1. boravak na temelju izdane dozvole za boravak i rad sezonskim radnicima, pružateljima usluga, pograničnim radnicima, upućenim radnicima, osobama premještenim unutar društva, ostalim neophodnim osobama kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije te boravak odobren članovima obitelji osoba premještenih unutar društva i članovima obitelji ostalih neophodnih osoba kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,

2. vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.

(2) Državljaninu treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak u svrhu studiranja, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona, računa se samo polovica vremena provedenog na temelju odobrenog privremenog boravka u svrhu studiranja.

(3) Za državljane treće zemlje koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona računa se polovica razdoblja od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje međunarodne zaštite na temelju kojeg mu je odobren status pa do dana odobrenja međunarodne zaštite ili cjelokupno razdoblje ako je ono dulje od 18 mjeseci.

(4) Osobe bez državljanstva, državljani treće zemlje koji imaju status azilanta ili supsidijarnu zaštitu ne moraju ispunjavati uvjet iz članka 96. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.

Članak 94. (NN 74/13)

(1) Iznimno od članka 92. ovoga Zakona, stalni boravak može se odobriti i:

1. državljani treće zemlje koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 3 godine odobren privremeni boravak, a u statusu izbjeglice je bio najmanje 10 godina, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,

2. državljani treće zemlje koji je imao prebivalište u Republici Hrvatskoj na dan 8. listopada 1991. godine, a koji je korisnik programa povratka ili obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice i za kojeg je utvrđeno da se vratio s namjerom da trajno živi u Republici Hrvatskoj,

3. djetetu koje živi u Republici Hrvatskoj:

– čija oba roditelja u trenutku rođenja djeteta imaju odobren stalni boravak,

– čiji jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak (uz suglasnost drugog roditelja),

– čiji jedan roditelj, u trenutku rođenja djeteta, ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno, odnosno djelomično lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb,

4. državljaninu treće zemlje koji je rođen i od rođenja živi na području Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati, nije imao reguliran boravak.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka može ostati u Republici Hrvatskoj do dana izvršnosti odluke o zahtjevu.

Članak 95.

(1) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka državljanin treće zemlje podnosi u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta.

(2) O zahtjevu za odobrenje stalnog boravka odlučuje Ministarstvo.

(3) Protiv odluke Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 96. (NN 69/17)

(1) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje koji uz uvjete iz članka 92. ovoga Zakona:

1. ima valjanu stranu putnu ispravu,

2. ima sredstva za uzdržavanje,

3. ima zdravstveno osiguranje,

4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo,

5. ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Stalni boravak odobrit će se državljaninu treće zemlje iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona ako ima valjanu stranu putnu ispravu i ne predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(3) Državljanin treće zemlje iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona u postupku odobravanja stalnog boravka ne mora imati valjanu stranu putnu ispravu kada je ne može pribaviti u diplomatsko-konzularnom predstavništvu strane države u Republici Hrvatskoj, a njegov identitet je moguće nedvojbeno utvrditi na drugi način.

Članak 97. (NN 74/13, 69/17)

(1) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta, srednjoškolske ustanove i ustanove za obrazovanje odraslih koje na temelju odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje izvode programe iz hrvatskog jezika.

(2) Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma ne moraju položiti:

1. djeca predškolske dobi,
2. polaznici, odnosno osobe koje su završile osnovno, srednje ili visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj,
3. osobe starije od 65 godina ako nisu u radnom odnosu.

(3) Troškove ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi državljanin treće zemlje.

Prava državljanina treće zemlje na stalnom boravku

Članak 98.

(1) Državljanin treće zemlje na stalnom boravku ima pravo na:

1. rad i samozapošljavanje,
2. stručno usavršavanje,
3. obrazovanje i studentske stipendije,
4. socijalnu skrb, prava iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja, pravo na doplatak za djecu te roditeljne i roditeljske potpore,
5. porezne olakšice,
6. pristup tržištu roba i usluga,
7. slobodu udruživanja i povezivanja te članstva u organizacijama koje zastupaju radnike ili poslodavce ili organizacijama čiji članovi obavljaju posebno zanimanje, uključujući i naknade koje im takve organizacije daju.

(2) Državljanin treće zemlje ostvaruje prava sukladno propisima Republike Hrvatske kojima se uređuju pojedina područja iz stavka 1. ovoga članka.

Prestanak stalnog boravka

Članak 99. (NN 74/13)

(1) Stalni boravak prestaje državljaninu treće zemlje ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
2. se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od godinu dana,
3. se utvrdi da je državljanin treće zemlje svjesno dao neistinite podatke ili je svjesno prikrilo cilj i okolnosti koje su bile od važnosti za odobrenje stalnog boravka,
4. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja,
5. na vlastiti zahtjev,
6. je državljaninu treće zemlje poništen azil ili supsidijarna zaštita.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(3) Rješenje o prestanku stalnog boravka može se donijeti bez prethodnog saslušanja državljanina treće zemlje.

(4) Ministarstvo ne donosi rješenje o prestanku stalnog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(5) Protiv rješenja o prestanku stalnog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak stalnog boravka za osobe s dugotrajnim boravištem

Članak 99.a (NN 46/18)

(1) Stalni boravak prestaje državljaninu treće zemlje koji ima status »osobe s dugotrajnim boravištem«:

1. ako ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj,
2. ako je neprekidno boravio izvan područja EGP-a u razdoblju od 12 uzastopnih mjeseci,
3. ako je izbivao iz Republike Hrvatske duže od 6 godina,
4. ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja,
5. na vlastiti zahtjev,

6. ako je stekao status dugotrajnog boravišta u drugoj državi članici EGP-a,

7. ako je status stekao prijevarom,

8. ako mu je poništen azil ili supsidijarna zaštita.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo na prijedlog policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu prebivališta državljanina treće zemlje.

(3) Ministarstvo ne donosi rješenje o prestanku stalnog boravka ako je zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izrečena rješenjem o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja o prestanku stalnog boravka iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor

VI. MJERE ZA OSIGURANJE POVRATKA

Vrste mjera za osiguranje povratka i način primjene

Članak 100. (NN 69/17)

(1) U smislu ovoga Zakona mjerama za osiguranje povratka smatraju se:

- ograničenje slobode kretanja, u smislu članaka 130. i 131. ovoga Zakona,
- rok za dragovoljni odlazak, u smislu članka 103. ovoga Zakona,
- zabrana ulaska i boravka, u smislu članka 111. ovoga Zakona,
- obveze državljanina treće zemlje u postupku povratka, u smislu članka 132. stavka 1. ovoga Zakona,
- prisilno udaljenje, u smislu članka 122. ovoga Zakona,
- druge mjere propisane ovim Zakonom kojima je svrha odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju.

(2) Mjere za osiguranje povratka primjenjuju se prema državljanima trećih zemalja koji nemaju pravo na slobodu kretanja u skladu s pravom Europske unije, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Odredbe ovoga Zakona o mjerama za osiguranje povratka ne primjenjuju se na:

– državljane treće zemlje koji su zatečeni na granici s trećom zemljom prilikom ili neposredno nakon nezakonitog ulaska,

– državljane treće zemlje kojima treba odbiti ulazak na graničnom prijelazu

– državljane treće zemlje koje treba izručiti temeljem međunarodnog ugovora,

osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(4) Državljane trećih zemalja iz stavka 3. ovoga članka ne može se isključiti od primjene odredbi ovoga Zakona o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, pravu na zdravstvenu zaštitu sukladno posebnom propisu, zaštiti ranjivih osoba, ograničenju slobode kretanja i zabrani prisilnog udaljenja.

(5) Za primjenu mjera za osiguranje povratka nadležno je Ministarstvo.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik o načinu postupanja prema državljanima treće zemlje iz stavka 3. podstavka 1. ovoga članka.

Zaštita u postupku povratka

Članak 101. (NN 74/13, 69/17)

(1) Prilikom primjene mjera za osiguranje povratka uzet će se u obzir najbolji interes maloljetnika i potrebe drugih ranjivih osoba, obiteljski život i zdravstveno stanje državljanina treće zemlje prema kojem se poduzimaju mjere.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka ranjivim osobama smatraju se maloljetnici, osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, članovi jednoroditeljskih obitelji s maloljetnom djecom, žrtve trgovanja ljudima, žrtve mučenja, silovanja ili drugog oblika psihičkog, fizičkog ili spolnog nasilja kao što su žrtve sakaćenja ženskih spolnih organa te osobe s duševnim smetnjama.

(3) Državljanin treće zemlje u postupku povratka ima pravo na zdravstvenu zaštitu i školovanje sukladno posebnim propisima.

(4) Odluke u vezi s povratkom iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona donose se na temelju individualne procjene u skladu s pravilom razmjernosti.

Nezakoniti boravak

Članak 102. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Državljanin treće zemlje nezakonito boravi ako:

1. nije na kratkotrajnom boravku,

2. nema valjano odobrenje za privremeni ili stalni boravak,
3. nema pravo na zakoniti boravak sukladno posebnom propisu kojim se propisuje međunarodna i privremena zaštita,
4. nije državljanin treće zemlje iz članka 48. stavka 4., članka 53. stavka 2. i članka 94. stavka 1. ovoga Zakona,
5. se kreće izvan područja na kojem mu je ograničeno kretanje na temelju bilateralnog međunarodnog ugovora,
6. nije obuhvaćen programom mobilnosti iz članka 63. stavka 5. ili članka 64. stavka 3. i 12. ovoga Zakona.

(2) Državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi dužan je bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka kojemu je izdano rješenje o povratku dužan je napustiti EGP u roku koji mu je određen, te je dužan prijaviti se na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a, kako je određeno rješenjem o povratku.

Rješenje o povratku

Članak 103. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje kojem rješenjem državnog tijela prestaje zakoniti boravak donijet će se rješenje o povratku.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka utvrdit će se da državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, odredit će se rok u kojem je dužan napustiti EGP (rok za dragovoljni odlazak), zaprijetiti prisilnim udaljenjem ako ne napusti EGP, te da je dužan prijaviti se na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a.

(3) Prilikom određivanja roka za dragovoljni odlazak, osim okolnosti iz članka 101. ovoga Zakona, uzet će se u obzir osobne okolnosti te vrijeme u kojem to državljanin treće zemlje može učiniti, koje ne može biti kraće od sedam dana niti dulje od 30 dana.

(4) U slučajevima iz članka 104. stavka 1. točke 1., 2. i 4. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju kraćem od sedam dana.

(5) U slučajevima iz članka 107. stavka 1. ovoga Zakona rok za dragovoljni odlazak može se odrediti u trajanju duljem od 30 dana.

(6) Rok za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku počinje teći prvoga dana od dana dostave rješenja o povratku odnosno od puštanja državljanina treće zemlje na slobodu s izdržavanja kazne zatvora.

(7) Rješenjem o povratku mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. ovoga Zakona.

(8) Rok za dragovoljni odlazak iz stavka 2. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.

Iznimke od obveze donošenja rješenja o povratku

Članak 104. (NN 69/17, 46/18)

(1) Državljaninu treće zemlje iz članka 103. stavka 1. ovoga Zakona ne mora se donijeti rješenje o povratku ako:

1. postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. ovoga Zakona,
2. mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen kao očito neosnovan ili prijevaran,
3. ga se može prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a temeljem readmisijskog ugovora koji je stupio na snagu prije 13. 1. 2009.,
4. predstavlja opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost.

(2) Ako je državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi podnio zahtjev za odobrenje privremenog boravka može se odrediti prekid postupka donošenja rješenja o povratku.

Donošenje rješenja o povratku

Članak 105. (NN 69/17)

(1) Rješenje o povratku donosi Ministarstvo.

(2) Ako državljaninu treće zemlje, kojem se donosi rješenje o protjerivanju ili rješenje Ministarstva kojim mu prestaje zakoniti boravak, treba odrediti rok za dragovoljni odlazak, o dragovoljnom odlasku iz članka 103. stavka 2. ovoga Zakona će se odlučiti rješenjem o protjerivanju ili rješenjem Ministarstva kojim državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(3) Rješenje o povratku državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku, rješenje o povratku može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.

Pravni lijek protiv rješenja o povratku

Članak 106. (NN 74/13, 69/17))

(1) U slučaju iz članka 105. stavka 2. ovoga Zakona, rok za dragovoljni odlazak može se pobijati pravnim lijekom protiv rješenja o protjerivanju ili protiv rješenja Ministarstva kojim državljaninu treće zemlje prestaje zakoniti boravak.

(2) Ako se državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku izdaje samo rješenje o povratku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o povratku ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(4) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o povratku ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.

Produljenje roka za dragovoljni odlazak

Članak 107. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) U opravdanim slučajevima rok za dragovoljni odlazak može se produljiti rješenjem, s tim da ukupno trajanje roka za dragovoljni odlazak iz članka 103. ovoga Zakona i ovoga članka ne može biti dulje od jedne godine.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo.

(3) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći prvog sljedećeg dana od dana dostave rješenja o produljenju roka za dragovoljni odlazak.

(4) Rješenjem o produljenju roka za dragovoljni odlazak državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 133. ovoga Zakona.

(5) Protiv rješenja o produženju roka za dragovoljni odlazak nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Protjerivanje zbog društvene opasnosti

Članak 108. (NN 69/17)

(1) Državljanina treće zemlje može se protjerati ako predstavlja opasnost za javni poredak ili javno zdravlje ako:

- pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku,
- iz koristi sklopi brak,
- prekrši propise o zapošljavanju i radu državljanina trećih zemalja, sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili carinskim i drugim poreznim davanjima,
- počini kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj s elementima nasilja,
- ponavlja činjenje prekršaja.

(2) Državljanina treće zemlje protjerat će se ako:

1. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine,
2. je zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od pet godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od najmanje tri godine,
3. je zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

Protjerivanje zbog nezakonitog boravka

Članak 109. (NN 69/17)

(1) Državljanina treće zemlje će se protjerati ako:

1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji je određen rješenjem,
2. je došao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka,
3. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje može se protjerati zbog nezakonitog boravka i nezakonitog prelaska ili pokušaja prelaska državne granice, različitih od razloga iz stavka 1. ovoga članka.

Zaštita od protjerivanja

Članak 110. (NN 74/13, 69/17))

(1) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju, osim okolnosti iz članka 101. ovoga Zakona, uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, socijalna i kulturalna integracija u Republici Hrvatskoj i veze državljanina treće zemlje s državom podrijetla.

(2) Rješenje o protjerivanju državljanina treće zemlje na:

1. stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,

2. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno deset godina,

3. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj koji tri godine zakonito boravi u Republici Hrvatskoj i u braku je s hrvatskim državljaninom ili državljaninom treće zemlje na stalnom boravku,

može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 108. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Rješenje o protjerivanju ne može se donijeti tijekom odlučivanja o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite iz članka 67. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Državljaninu treće zemlje kojemu je prestao privremeni boravak, a koji mu je odobren kao žrtvi trgovanja ljudima ili je državljanin treće zemlje bio potpomognut u nezakonitom prelasku državne granice i nezakonitom boravku, rješenje o protjerivanju može se donijeti samo ako državljanin treće zemlje nije napustio EGP u roku za dragovoljni odlazak koji je određen rješenjem o povratku.

Zabrana ulaska i boravka

Članak 111. (NN 69/17, 46/18)

(1) Rješenjem o protjerivanju utvrdit će se da državljanin treće zemlje nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ili da mu prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj, da je dužan napustiti EGP te će se odrediti vrijeme u kojem mu je zabranjen ulazak i boravak u EGP-u.

(2) Ako državljanin treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a rješenjem o protjerivanju može se odrediti da zabrana ulaska i boravka vrijedi samo na području Republike Hrvatske.

(3) Ako državljanin treće zemlje ima odobrenje boravka u drugoj državi članici EGP-a, a doneseno je rješenje o protjerivanju iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem se može ukinuti zabrana ulaska i boravka u EGP-u i odrediti zabrana ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(4) Rješenje o ukidanju zabrane ulaska i boravka i rješenje o određivanju zabrane ulaska i boravka iz stavka 3. ovoga članka donosi tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju. Protiv rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 108. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od 20 godina.

(6) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju u slučaju iz članka 109. ovoga Zakona ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od pet godina.

(7) Zabrana ulaska i boravka računa se od dana:

1. napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske u roku koji je određen,

2. prisilnog udaljenja,

3. isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnim rješenjem o protjerivanju.

(8) Zabrana ulaska i boravka u slučajevima koji nisu propisani u stavku 7. ovoga članka računa se od dana izvršnosti rješenja o protjerivanju.

(9) Zabrana ulaska i boravka iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na Švicarsku Konfederaciju.

Donošenje rješenja o protjerivanju

Članak 112. (NN 74/13, 69/17)

(1) Rješenje o protjerivanju donosi Ministarstvo. Ako se rješenje o protjerivanju donosi državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku, protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi ili nezakonito prijeđe ili pokuša prijeći državnu granicu rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

(3) Ako se rješenjem o protjerivanju ne određuje rok za dragovoljni odlazak sukladno članku 104. stavku 1. ovoga Zakona, rješenjem o protjerivanju odredit će se prisilno udaljenje i država u koju će se državljanina treće zemlje prisilno udaljiti.

(4) Ako je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku rješenje o protjerivanju može se donijeti na obrascu.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne odnosi se na državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca rješenja o protjerivanju ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.

Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka

Članak 113. (NN 69/17)

(1) Tijelo koje je donijelo rješenje o protjerivanju može ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka ako su prestali razlozi iz članka 108. i 109. ovoga Zakona, zbog humanitarnih razloga, razloga nacionalne sigurnosti ili ako je to u interesu Republike Hrvatske.

(2) Zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka može se podnijeti kada protekne polovica vremena izrečene zabrane ulaska i boravka, a u svakom slučaju kada proteknu tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka.

(3) Državljanin treće zemlje koji je protjeran isključivo zbog nezakonitog boravka u Republici Hrvatskoj, zahtjev iz stavka 2. ovoga članka može podnijeti kada napusti EGP u roku za dragovoljni odlazak kako je određeno rješenjem o povratku.

(4) Protiv rješenja o odbijanju zahtjeva iz stavaka 2. i 3. ovoga članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ako je državljaninu treće zemlje naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o protjerivanju ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(6) Ako je državljanin treće zemlje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, rješenje o protjerivanju ostaje na snazi, ali se neće izvršiti do okončanja postupka rješavanja zahtjeva.

Odobrenje boravka državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju

Članak 114. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

Ako je država članica EGP-a za državljanina treće zemlje donijela odluku o protjerivanju, diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske ili Ministarstvo će u postupku izdavanja vize ili odobrenja boravka u Republici Hrvatskoj voditi računa o interesima te države članice EGP-a.

Prevođenje na strani jezik

Članak 115. (NN 74/13, 69/17))

(1) U postupku donošenja:

– rješenja o protjerivanju,

- rješenja o povratku,
- rješenja o ukidanju i skraćivanju zabrane ulaska i boravka,
- rješenja o produženju roka za dragovoljni odlazak,
- rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 122. stavka 8. ovoga Zakona,
- rješenja o prisilnom udaljenju iz članka 124. stavka 6. ovoga Zakona,
- rješenja o primjeni blažih mjera,
- rješenja o smještaju u Prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar),
- rješenja o produženju smještaja u centar,
- rješenja o određivanju strožeg policijskog nadzora,
- rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,
- rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja (u daljnjem tekstu: odluke u vezi s povratkom),

državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi i državljaninu treće zemlje na kratkotrajnom boravku koji ne razumije hrvatski jezik osigurat će se prevođenje na jezik koji razumije.

(2) Odluka u vezi s povratkom prevest će se na zahtjev državljanina treće zemlje.

Članak 115.a (NN 74/13, 46/18)

Brisan.

Obavijest državljaninu treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio

Članak 116. (NN 74/13, 69/17)

(1) Prije donošenja rješenja o protjerivanju i rješenja o povratku državljanina treće zemlje koji je nezakonito boravio i radio obavijestit će se o mogućnosti naknade plaće, s pripadajućim doprinosima sukladno posebnim propisima, te mogućnosti izjavljivanja žalbe odnosno tužbe protiv poslodavca.

(2) O izgledu i sadržaju obrasca obavijesti o mogućnosti naknade plaće ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.

Besplatna pravna pomoć

Članak 117. (NN 69/17)

(1) Besplatna pravna pomoć (u daljnjem tekstu: pravna pomoć) obuhvaća:

a) davanje pravnog savjeta,

b) pomoć u sastavljanju tužbe i zastupanje pred upravnim sudom.

(2) Pravo na pravnu pomoć ima državljanin treće zemlje koji nezakonito boravi i državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku za kojeg je pokrenut postupak donošenja odluke u vezi s povratkom ili za kojeg je donesena odluka u vezi s povratkom, protiv koje se ne može izjaviti žalba nego pokrenuti upravni spor.

(3) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka ima državljanin treće zemlje ako:

– je rođen u Republici Hrvatskoj,

– boravi u Republici Hrvatskoj neprekidno najmanje jednu godinu,

– član njegove uže obitelji boravi u Republici Hrvatskoj na privremenom ili stalnom boravku ili je hrvatski državljanin ili

– je ranjiva osoba.

(4) Pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka nema državljanin treće zemlje:

– ako posjeduje dostatna novčana sredstva ili stvari veće vrijednosti,

– ako je već ostvario pravo na pravnu pomoć iz stavka 1. točke b) ovoga članka u vezi s drugom odlukom glede povratka,

– u postupku pred Visokim upravnim sudom.

(5) Pravnu pomoć mogu pružati odvjetnici i pravnici iz udruga registriranih za pružanje pravne pomoći pri Ministarstvu pravosuđa.

(6) Popis pružatelja pravne pomoći sastavlja Ministarstvo.

(7) Državljanina treće zemlje će se bez odgode obavijestiti o mogućnosti podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć.

(8) Pravna pomoć pruža se na zahtjev državljanina treće zemlje.

(9) O odbijanju zahtjeva za pravnu pomoć Ministarstvo donosi rješenje. Protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Troškove pravne pomoći koja se pruža sukladno odredbama ovoga Zakona snosi Ministarstvo.

(11) Državljanin treće zemlje kojem je odobrena pravna pomoć oslobođen je snošenja troškova upravnog spora.

(12) O pružanju pravne pomoći, obrascu obavijesti o pravnoj pomoći i obrascu izjave o imovinskom stanju ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.

Postupak prema državljaninu treće zemlje koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobrenje boravka

Članak 118. (NN 69/17, 46/18)

(1) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a ima odobrenje boravka u državi članici EGP-a Ministarstvo će izdati upozorenje da je dužan bez odgađanja napustiti Republiku Hrvatsku i otići u državu članicu EGP-a u kojoj ima odobrenje boravka. Upozorenjem će se odrediti rok u kojem je državljanin treće zemlje dužan napustiti Republiku Hrvatsku koji počinje teći prvoga dana od dana dostave upozorenja.

(2) Ako državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka ne napusti Republiku Hrvatsku, donosi se rješenje o povratku.

(3) Državljaninu treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka, za kojeg je doneseno rješenje o protjerivanju iz članka 108. ovoga Zakona, ne mora se izdati upozorenje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka primijenit će se mjere za osiguranje povratka.

Postupak prema državljaninu treće zemlje kojem je u drugoj državi članici EGP-a odobrena međunarodna zaštita

Članak 119. (NN 69/17)

(1) Državljaninu treće zemlje kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, rješenjem će se odrediti odlazak u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita.

(2) Prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka provjerit će se ima li državljanin treće zemlje još uvijek međunarodnu zaštitu u državi članici EGP-a.

(3) Ministarstvo će na zahtjev druge države članice EGP-a dostaviti podatke ima li državljanin treće zemlje odobrenu međunarodnu zaštitu u Republici Hrvatskoj, ako je to potrebno u svrhu

ograničenja iz stavka 1. ovoga članka. Podaci će se dostaviti u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva.

(4) U postupku donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o rješenju o povratku.

Obveze fizičkih i pravnih osoba

Članak 120. (NN 69/17)

(1) Državna tijela, pravne i fizičke osobe dužne su bez odgađanja obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da državljanin treće zemlje nezakonito boravi ili radi u Republici Hrvatskoj, osim ako prema posebnom propisu imaju obvezu čuvanja tajne.

(2) Tijelo koje je protiv državljanina treće zemlje pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, dužno je o pokretanju i ishodu postupka bez odgađanja obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Državno tijelo koje je donijelo odluku kojom se državljanina treće zemlje proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja za koji se progoni po službenoj dužnosti, dužno je bez odgađanja nakon donošenja odluke obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) Državno tijelo koje je donijelo odluku o puštanju državljanina treće zemlje iz zatvorske ustanove na slobodu dužno je o tome bez odgode obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

Dragovoljni odlazak

Članak 121. (NN 69/17)

(1) Dragovoljni odlazak je odlazak državljanina treće zemlje u treću zemlju na temelju rješenja o povratku.

(2) Radi poticanja dragovoljnog odlaska iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može ukinuti rješenje o protjerivanju ili ukinuti i skratiti zabranu ulaska i boravka.

(3) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može sklapati sporazume s tijelima država članica EGP-a i tijelima trećih država te s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(4) Radi poticanja dragovoljnog odlaska Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte i obavljati financijske isplate.

Prisilno udaljenje

Članak 122. (NN 69/17, 46/18)

(1) Prisilno udaljenje je odlazak državljanina treće zemlje iz Republike Hrvatske pod pratnjom policije, bez obzira na privolu državljanina treće zemlje.

(2) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti iz EGP-a ako:

1. nije napustio EGP odnosno Republiku Hrvatsku u roku koji mu je određen rješenjem,
2. se ne donosi rješenje o povratku sukladno članku 104. stavku 1. Zakona.

(3) Na temelju stavka 2. ovoga članka državljanina treće zemlje može se prisilno udaljiti u sljedeću treću zemlju:

- državu njegova podrijetla,
- državu iz koje je došao u Republiku Hrvatsku ili
- uz njegov pristanak, u drugu treću zemlju.

(4) Državljanina treće zemlje prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a ako su ispunjeni uvjeti za vraćanje na temelju readmisijskog ugovora koji je bio na snazi 13. 1. 2009. godine ili ako su ispunjeni uvjeti za transfer u dublinskom postupku.

(5) Državljanina treće zemlje iz članka 118. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku može se prisilno udaljiti u državu članicu EGP-a u skladu sa stavkom 4. ovoga članka ako je to za njega povoljnije od prisilnog udaljenja u treću zemlju.

(6) Ako je određen rok za dragovoljni odlazak, državljanina treće zemlje ne može se prisilno udaljiti prije isteka roka za dragovoljni odlazak, osim ako se utvrdi da je u vrijeme izvršnosti rješenja o povratku postojao rizik od izbjegavanja iz članka 133. ovoga Zakona ili se rizik od izbjegavanja pojavio nakon donošenja rješenja o povratku.

(7) Državljanina treće zemlje iz članka 119. ovoga Zakona koji nije napustio Republiku Hrvatsku prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a u kojoj mu je odobrena međunarodna zaštita. Državljanina treće zemlje kojem je prestao stalni boravak u Republici Hrvatskoj jer predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo te predstavlja opasnost za javni poredak, a odobrena mu je međunarodna zaštita u državi članici EGP-a, može se prisilno udaljiti i u drugu državu ako se time ne krši načelo iz članka 126. ovoga Zakona.

(8) O prisilnom udaljenju iz stavaka 6. i 7. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) U vezi s prisilnim udaljenjima Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(10) Državljanina treće zemlje iz članka 100. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona vraća se u zemlju iz koje je došao u Republiku Hrvatsku.

(11) Državljanin treće zemlje ne smije silom ili prijevarom onemogućiti prepratu u državu u koju ga se prisilno udaljava.

Zaštita temeljnih ljudskih prava u postupku prisilnog udaljenja

Članak 123. (NN 74/13, 69/17)

(1) Ministarstvo osigurava obavljanje promatranja prisilnih udaljenja o zajedničkim standardima i postupanjima država članica u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit, o čemu može sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(2) Radi osiguranja provođenja prisilnih udaljenja tako da se poštuju temeljna ljudska prava državljanina trećih zemalja koje se prisilno udaljava, prisilno udaljenje može se tehnički snimati. Državljanina treće zemlje obavijestit će se o svrsi snimanja.

Priznavanje odluke države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku

Članak 124. (NN 74/13, 69/17)

(1) Prisilno će se udaljiti državljanina treće zemlje za kojega je država članica EGP-a donijela odluku o protjerivanju:

1. jer je osuđen zbog kaznenog djela na kaznu zatvora u trajanju od najmanje jedne godine,
2. zbog ozbiljnih razloga za sumnju da je počinio ili zbog čvrstih dokaza da je namjeravao počiniti teško kazneno djelo,
3. zbog kršenja propisa o ulasku i boravku državljanina trećih zemalja.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka, odlukom o protjerivanju smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i zabrana ulaska u EGP i boravka u EGP-u, koja je važeća i čije izvršenje nije odgođeno.

(3) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u Republici Hrvatskoj, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju.

(4) Ako je državljaninu treće zemlje iz stavka 1. i 2. ovoga članka odobren boravak u drugoj državi članici EGP-a, provest će se savjetovanje s državom članicom EGP-a koja je donijela

odluku o protjerivanju i s državom članicom EGP-a u kojoj je državljaninu treće zemlje odobren boravak.

(5) Državljaninu treće zemlje iz stavka 3. ovoga članka može se ukinuti rješenje o privremenom i stalnom boravku u Republici Hrvatskoj.

(6) O prisilnom udaljenju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje protiv kojeg nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Državljaninu treće zemlje za kojeg je država članica EGP-a ili Švicarska Konfederacija donijela odluku o povratku može se omogućiti tranzit kroz Republiku Hrvatsku kopnenim putem u svrhu dragovoljnog odlaska.

(8) U smislu stavka 7. ovoga članka, odlukom o povratku smatra se odluka kojom se državljaninu treće zemlje utvrđuje obveza napuštanja EGP-a i rok za dragovoljni odlazak iz EGP-a, koja je važeća.

Naknada troškova u vezi s priznavanjem odluke države članice EGP-a o protjerivanju i/ili povratku

Članak 125. (NN 74/13, 69/17)

(1) Za naknadu troškova sukladno ovom članku nadležno je Ministarstvo.

(2) Troškove prisilnog udaljenja u skladu s člankom 124. ovoga Zakona podmiruje država članica EGP-a koja je donijela odluku o protjerivanju i/ili povratku ako državljanin treće zemlje nema sredstava za podmirenje troškova prisilnog udaljenja.

(3) Ministarstvo će na pisani zahtjev države članice EGP-a koja je prisilno udaljila državljanina treće zemlje na temelju rješenja o protjerivanju i/ili povratku koje je donijelo Ministarstvo (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva), podnositelju zahtjeva nadoknaditi troškove prisilnog udaljenja ako državljanin treće zemlje nema sredstava da podmiri troškove prisilnog udaljenja.

(4) Sukladno stavku 3. ovoga članka, nadoknadit će se sljedeći nužni troškovi prisilnog udaljenja:

– troškovi zrakoplovne karte do iznosa službene tarife Međunarodne udruge za zračni prijevoz (IATA) koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku,

– troškovi vozne karte drugog razreda za autobus, vlak ili brod koji su nastali u vrijeme izvršenja odluke o protjerivanju i/ili povratku,

– troškovi pribavljanja vize i putne isprave,

– troškovi za dnevnicu osoba u pratnji,

- troškovi smještaja u trećoj zemlji tranzita za dvije osobe u pratnji po jednom državljaninu treće zemlje koji je prisilno udaljen,
- troškovi smještaja državljanina treće zemlje u državi članici EGP-a za smještaj do najdulje tri mjeseca,
- troškovi hitne medicinske pomoći i osnovnog liječenja državljanina treće zemlje i osoba u pratnji.

(5) U dogovoru s podnositeljem zahtjeva mogu se nadoknaditi i drugi troškovi koji nisu navedeni u stavku 4. ovoga članka.

(6) Odbit će se zahtjev za naknadu troškova ako:

- je zahtjev podnesen godinu dana nakon dana prisilnog udaljenja,
- je odluka o protjerivanju i/ili povratku donesena prije 28. 2. 2004.,
- je od donošenja odluke o protjerivanju i/ili povratku do izvršenja prisilnog udaljenja proteklo više od četiri godine.

(7) Ministarstvo će u roku od tri mjeseca od zaprimanja zahtjeva za naknadu troškova dostaviti podnositelju zahtjeva obrazloženu pisanu obavijest o svojoj odluci o zahtjevu.

(8) Ako je zahtjev za naknadu troškova prisilnog udaljenja odobren, Ministarstvo će podnositelju zahtjeva isplatiti troškove prisilnog udaljenja u roku od tri mjeseca od dostave pisane obavijesti iz stavka 7. ovoga članka.

Zabrana prisilnog udaljenja

Članak 126. (NN 69/17)

(1) Zabranjeno je prisilno udaljiti državljanina treće zemlje u državu gdje su njegov život ili sloboda ugroženi zbog njegove rase, vjerske ili nacionalne pripadnosti, zbog pripadnosti posebnoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja ili gdje bi mogao biti podvrgnut mučenju ili neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bi nad njim mogla biti izvršena smrtna kazna te u državu u kojoj mu prijete opasnost od prisilnog udaljenja u takvu državu.

(2) Prije prisilnog udaljenja maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje utvrdit će se hoće li maloljetnik u državi povratka biti predan članu obitelji, imenovanom skrbniku ili odgovarajućoj ustanovi za prihvat.

Zajednički letovi država članica EGP-a

Članak 127. (NN 69/17)

Ministarstvo organizira i sudjeluje u zajedničkim letovima država članica EGP-a u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem.

Pružanje pomoći državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja

Članak 128. (NN 74/13, 69/17)

(1) Pomoć kod prisilnog udaljenja podrazumijeva pomoć državi članici EGP-a kod prisilnog udaljenja zračnim putem, u pratnji i bez pratnje, prilikom tranzita u zračnoj luci.

(2) Osobe u pratnji su sve osobe koje prate državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava, uključujući osobe zadužene za liječničku njegu i prevoditelja za strani jezik.

(3) Za odlučivanje o pomoći kod prisilnog udaljenja nadležno je Ministarstvo.

(4) Pomoć kod prisilnog udaljenja pružit će se na zahtjev države članice EGP-a (u daljnjem tekstu: tražitelj pomoći).

(5) Zahtjev za pomoć će se odbiti:

1. ako je državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava u Republici Hrvatskoj optužen da je počinio kazneno djelo ili je izdan nalog za njegovo uhićenje radi izdržavanja kazne zatvora,

2. ako tranzit preko drugih država ili prihvat u državi odredišta nije moguć,

3. ako je u Republici Hrvatskoj potrebno promijeniti zračnu luku,

4. ako prisilno udaljenje nije moguće zbog praktičnih razloga,

5. ako državljanin treće zemlje kojeg se prisilno udaljava predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost, javno zdravlje ili bi to štetilo međunarodnim interesima Republike Hrvatske,

6. u slučaju iz članka 126. ovoga Zakona.

(6) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima iz stavka 5. točke 1. i 2. ovoga članka zahtjev će se odobriti.

(7) Pružanje pomoći kod prisilnog udaljenja može se obustaviti ako se naknadno utvrde razlozi iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Zahtjev za pomoć ne mora se odobriti ako:

1. se državljanina treće zemlje može prisilno udaljiti izravnim letom do države odredišta,
2. zahtjev nije podnesen najkasnije dva dana prije tranzita,
3. zahtjev nije podnesen na propisanom obrascu,
4. je zahtjev nepotpun,
5. će tranzit trajati dulje od 24 sata.

(9) O odbijanju zahtjeva za pomoć i o obustavi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja, tražitelju pomoći će se bez odgode dostaviti pisana obrazložena obavijest.

(10) Obavijest o odluci o zahtjevu za pomoć dostavit će se u roku od dva dana, a u opravdanim slučajevima rok se može produžiti za još dva dana.

(11) Ako tražitelju pomoći nije dostavljen odgovor u rokovima iz stavka 10. ovoga članka i tražitelj pomoći započne s prisilnim udaljenjem, pružit će se pomoć kod prisilnog udaljenja.

(12) Osobe u pratnji dužne su na zahtjev policijskog službenika predložiti identifikacijsku ispravu i odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja.

(13) Osobe u pratnji nose građansku odjeću i ne smiju imati oružje.

(14) Osobe u pratnji mogu uporabiti sredstva prisile:

– u samoobrani,

– u slučaju odsutnosti policijskog službenika ili kao pomoć policijskom službeniku ako se na drugi način ne može spriječiti bijeg, ozljeđivanje ili nastanak imovinske štete.

(15) Pomoć kod prisilnog udaljenja pružit će se ako tražitelj pomoći treba ponovno prihvatiti državljanina treće zemlje kojeg se prisilno udaljava jer je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(16) Ako se zbog opravdanih praktičnih razloga prisilno udaljenje ne može izvršiti izravnim letom prema državi odredišta, može se podnijeti zahtjev za pomoć drugoj državi članici EGP-a (u daljnjem tekstu: pružatelj pomoći).

(17) Troškovi pružanja pomoći kod prisilnog udaljenja naplaćuju se od tražitelja pomoći. Tražitelju pomoći pružit će se informacije o troškovima.

Traženje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja

Članak 129. (NN 69/17)

(1) Zahtjev za pomoć dostavlja se najkasnije dva dana prije tranzita.

(2) U posebno žurnim i opravdanim slučajevima zahtjev za pomoć može se dostaviti u roku koji je kasniji od roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prisilno udaljenje će se izvršavati na način da tranzit u zračnoj luci pružatelja pomoći traje najdulje 24 sata.

(4) Državljanina treće zemlje u vezi s kojim je zatražena pomoć kod prisilnog udaljenja će se bez odgode ponovno prihvatiti ako je opozvano odobrenje za pomoć kod prisilnog udaljenja ili ako tranzit ili prisilno udaljenje nije uspjelo.

(5) Ministarstvo će naknaditi pružatelju pomoći troškove iz članka 128. stavka 5. točke 2. i 3. ovoga Zakona. Troškove iz članka 128. stavka 5. točke 1., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona naknadit će se ako se njihov iznos može utvrditi.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za pružanje pomoći od države članice EGP-a kod prisilnog udaljenja ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.

Ograničenje slobode kretanja

Članak 130. (NN 69/17)

(1) Državljanina treće zemlje može se uhititi, privesti i zadržati najdulje 24 sata ako je potrebno donijeti rješenje o odbijanju ulaska ili odluku u vezi s povratkom iz članka 115. stavka 1. ovoga Zakona ili je potrebno izvršiti prisilno udaljenje, a postoji opasnost da će državljanin treće zemlje pobjeći.

(2) Ako se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza u treću zemlju ne može izvršiti u roku iz stavka 1. ovoga članka, državljanina treće zemlje može se zadržati još najdulje 48 sati ako se opravdano očekuje da će se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza u treću zemlju moći izvršiti u tom roku.

(3) Nakon uhićenja, državljanina treće zemlje odmah će se bez odgode obavijestiti o razlozima uhićenja, da može odrediti opunomoćenika za zastupanje da može obavijestiti člana obitelji ili drugu osobu te da može zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) O zadržavanju maloljetnog državljanina treće zemlje bez pratnje obavijestit će se tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi i diplomatska misija, odnosno konzularni ured države čiji je državljanin.

(5) Državljanina treće zemlje će se bez odgode pustiti na slobodu kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim ako je započela preprata radi izvršenja prisilnog udaljenja ili odlaska s graničnog prijelaza u treću zemlju ili je doneseno rješenje o smještaju u centar.

(6) Tehničke uvjete za zadržavanje državljanina trećih zemalja iz stavka 2. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za unutarnje poslove.

Smještaj u centar

Članak 131. (NN 69/17)

(1) U svrhu ograničenja slobode kretanja radi osiguranja prisilnog udaljenja i povratka državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar ako se prisilno udaljenje i povratak ne može osigurati blažim mjerama.

(2) Smještaj u centru može trajati samo najkraće vrijeme koje je potrebno za prisilno udaljenje i dok su u tijeku aktivnosti radi prisilnog udaljenja koje se izvršavaju s dužnom pažnjom.

(3) Državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom ljudskih prava osoba kojima je ograničena sloboda kretanja omogućit će se da posjete centar.

Blaže mjere

Članak 132. (NN 74/13, 69/17)

(1) U smislu članka 131. stavka 1. ovoga Zakona, mjerama koje su blaže od smještaja u centar smatraju se:

1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata,
2. polog određenih financijskih sredstava,
3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja,
4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.

(2) Rješenje o primjeni blažih mjera donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(3) Rješenjem će se odrediti obveze iz stavka 1. ovoga članka koje su primjerene okolnostima konkretnog slučaja, na vrijeme do prisilnog udaljenja.

(4) Protiv rješenja o primjeni blažih mjera nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) U vezi s primjenom blažih mjera Ministarstvo može osigurati smještaj i uzdržavanje, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(6) U slučaju masovnog dolaska državljanina trećih zemalja koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj odluku o osnivanju kampova za smještaj državljanina treće zemlje prema kojima se primjenjuju blaže mjere donosi Vlada Republike Hrvatske.

Razlozi za smještaj u centar

Članak 133. (NN 69/17, 46/18)

(1) Državljanina treće zemlje može se smjestiti u centar do šest mjeseci ako postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske sukladno članku 102. stavku 2. i 3. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: rizik od izbjegavanja).

(2) Okolnosti koje mogu ukazivati na postojanje rizika od izbjegavanja iz stavka 1. ovoga članka su da:

- državljanin treće zemlje nema ispravu o identitetu ili putnu ispravu,
- državljanin treće zemlje nema osiguran smještaj,
- državljanin treće zemlje nema prijavljen boravak,
- je državljanin treće zemlje izjavio da neće izvršavati ili da će onemogućavati izvršenje mjera za osiguranje povratka,
- je državljanin treće zemlje u drugoj državi članici EGP-a pravomoćno osuđen za kazneno djelo,
- je protiv državljanina treće zemlje u tijeku kriminalističko istraživanje ili kazneni postupak ili je pravomoćno osuđen za kazneno djelo u Republici Hrvatskoj,
- državljanin treće zemlje ne izvršava ili nije izvršio rješenje o povratku,
- državljanin treće zemlje ne posjeduje dovoljno financijskih sredstava,
- državljanin treće zemlje ne izvršava ili nije izvršio obvezu odlaska u drugu državu članicu,
- je državljanin treće zemlje nezakonito ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku,
- prethodno ponašanje državljanina treće zemlje ukazuje da bi mogao izbjegavati izvršenje obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske.

(3) Smatra se da postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja EGP-a odnosno Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka ako:

- je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente ili je dao lažne podatke,

- se državljanin treće zemlje poslužio krivotvorenom ili tuđom ispravom,
- je državljanin treće zemlje odbacio ili uništio ispravu o identitetu,
- je državljanin treće zemlje odbio dati otiske prstiju,
- je državljanin treće zemlje silom ili prijevaram onemogućio prepratu u svrhu prisilnog udaljenja u zemlju u koju ga se prisilno udaljava,
- se državljanin treće zemlje nije pridržavao obveza iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona,
- je državljanin treće zemlje ušao u EGP odnosno Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka,
- je državljanin treće zemlje boravio u drugoj državi članici EGP-a iz koje je nezakonito ušao u Republiku Hrvatsku izravno ili tranzitom kroz treću zemlju (nedopušteno sekundarno kretanje).

Produljenje smještaja u centru

Članak 134. (NN 69/17)

Državljaninu treće zemlje se smještaj u centru može produljiti za još najviše 12 mjeseci ako:

1. je državljanin treće zemlje odbio dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili je dao lažne podatke,
2. je državljanin treće zemlje na drugi način sprječavao ili odugovlačio prisilno udaljenje,
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.

Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek

Članak 135. (NN 69/17, 46/18)

(1) Rješenje o smještaju u centar donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(2) Rješenje o produljenju smještaja donosi Ministarstvo.

(3) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Prilikom dostave rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka državljanina treće zemlje će se obavijestiti o radnjama iz stavka 4. ovoga članka.

(4) Odmah po donošenju rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka upravnom sudu će se dostaviti spisi predmeta o smještaju u centar. Upravni sud će u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o smještaju ukida ili potvrđuje.

(5) Ministarstvo će najkasnije deset dana prije proteka tri mjeseca od dana smještaja državljanina treće zemlje u centar dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru. Upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.

(6) Ministarstvo će odmah po donošenju rješenja iz stavka 2. ovoga članka dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produljenju smještaja. Upravni sud će u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produljenju smještaja ukida ili potvrđuje.

(7) Prije donošenja odluke iz stavka 4. i 6. ovoga članka upravni sud mora provesti usmenu raspravu, ako je državljanin treće zemlje maloljetnik.

(8) Ministarstvo će najkasnije deset dana prije proteka svaka tri mjeseca od dana produljenja smještaja u centru dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina treće zemlje u centru. Upravni sud će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina treće zemlje otpustiti iz centra.

(9) Za odlučivanje o rješenjima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nadležan je upravni sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar.

Ovlast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka i procjena starosne dobi

Članak 136. (NN 69/17)

(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlašteni su bez sudske naloga izvršiti pretragu državljanina treće zemlje i predmeta koje državljanin treće zemlje nosi u svrhu pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg. O oduzetim predmetima izdat će se potvrda.

(2) Državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi, a nema ispravu o identitetu ili postoji sumnja u njegov identitet, te državljaninu treće zemlje u postupku prisilnog udaljenja mogu se uzeti otisci prstiju, karakteristike šarenice oka i može ga se fotografirati, bez njegove privole. Državljanina treće zemlje će se obavijestiti o svrsi uzimanja otisaka prstiju, karakteristika šarenice oka i fotografiranju.

(3) Ako se u postupku donošenja odluke u vezi s povratkom sumnja u starosnu dob državljanina treće zemlje maloljetnika bez pratnje, pristupit će se postupku procjene starosne dobi.

(4) Procjena starosne dobi provodi se temeljem dostupnih podataka o maloljetniku, na temelju mišljenja skrbnika maloljetnika. Ako su dostupni podaci nedovoljni, može se provesti medicinsko ispitivanje uz prethodnu pisanu suglasnost maloljetnika i skrbnika.

(5) Medicinsko ispitivanje provode liječnici liječničkim pregledom, rendgenom zuba, i/ili šake, uz puno poštivanje dostojanstva maloljetnika bez pratnje.

(6) Maloljetnik bez pratnje i njegov skrbnik moraju biti pismeno obaviješteni na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumiju i na kojem mogu komunicirati, o načinu pregleda i njegovim eventualnim posljedicama na zdravlje, mogućim posljedicama rezultata medicinskog ispitivanja na postupak povratka kao i posljedicama uskraćivanja suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka.

(7) U slučaju neopravdanog uskraćivanja suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka maloljetnik bez pratnje smatrat će se punoljetnim.

(8) Ako je potrebno, tijekom medicinskog ispitivanja maloljetniku bez pratnje osigurat će se prevoditelj za jezik za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati.

(9) Troškove medicinskog ispitivanja snosi Ministarstvo.

(10) Ako se nakon nalaza i mišljenja o provedenom medicinskom ispitivanju i dalje sumnja u starosnu dob, smatrat će se da je državljanin treće zemlje maloljetnik.

Pravila boravka državljanina treće zemlje

Članak 137. (NN 69/17)

(1) Državljanin treće zemlje ne smije napustiti centar bez odobrenja i dužan je pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Pravila boravka državljanina treće zemlje u centru propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom.

Stroži policijski nadzor

Članak 138. (NN 69/17, 46/18)

(1) Stroži policijski nadzor obuhvaća ograničenje slobode kretanja državljanina treće zemlje u centru.

(2) Stroži policijski nadzor može se odrediti ako državljanin treće zemlje:

1. bez odobrenja napusti centar ili ako postoji opravdana sumnja da će pokušati napustiti centar,
2. fizički napadne druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike,
3. pokuša samoozljeđivanje,

4. se nedolično ponaša, grubo vrijeđa i omalovažava druge državljane trećih zemalja, ovlaštene službenike ili ostale zaposlenike po bilo kojoj osnovi,
5. priprema ili izrađuje predmete za napad, samoozljeđivanje ili za bijeg iz centra,
6. se bavi pripremanjem opojnih tvari i sredstava u centru,
7. namjerno počini oštećenje odjevnih i drugih predmeta i sredstava koje je dobio na korištenje u centru,
8. namjerno počini oštećenje tehničke i druge opreme u centru,
9. namjerno ometa rad tehničke opreme (audio-vizualne i svjetlosne) koja je postavljena u prostorije radi osiguravanja fizičke i tehničke zaštite,
10. uporno odbija zapovijedi policijskih službenika i ne poštuje važeće pravne propise,
11. na drugi način grubo krši odredbe pravila boravka u centru.

(3) Stroži policijski nadzor može se odrediti najdulje na vrijeme do sedam dana.

(4) O određivanju strožeg policijskog nadzora Ministarstvo donosi rješenje. Rješenje se može donijeti bez saslušanja ako to nije moguće zbog razloga na strani državljanina treće zemlje.

(5) Centar će odmah po donošenju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, istoga dana ili, ako je rješenje doneseno u neradni dan upravnog suda, prvog sljedećeg dana koji je radni dan upravnog suda, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o strožem policijskom nadzoru. Upravni sud će najkasnije prvog sljedećeg radnog dana upravnog suda donijeti odluku o ukidanju ili potrebi nastavka provođenja strožeg policijskog nadzora.

(6) Centar će odmah prestati s provođenjem strožeg policijskog nadzora kada prestanu razlozi iz stavka 2. ovoga članka ili kada to naloži upravni sud.

(7) Ako upravni sud odluči da je potrebno nastaviti s provođenjem strožeg policijskog nadzora, a centar ne postupi sukladno stavku 6. ovoga članka, nakon proteka svakih sedam dana provođenja strožeg policijskog nadzora postupit će se na način kako je propisano stavkom 5. ovoga članka.

Otpust i ponovni smještaj u centar

Članak 138.a (NN 69/17)

(1) Državljanina treće zemlje će se bez odgode otpustiti iz centra ako:

– uvjeti za smještaj u centar iz članka 131., 133. i 134. ovoga Zakona više nisu ispunjeni,

– se opravdano očekuje da se državljanina treće zemlje neće moći prisilno udaljiti u roku iz članka 133. i 134. ovoga Zakona.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka koji je bio smješten u centru u ukupnom trajanju od 18 mjeseci može se ponovno smjestiti u centar ako se zbog promijenjenih okolnosti opravdano očekuje da će se državljanina treće zemlje moći prisilno udaljiti i ispunjeni su uvjeti za smještaj u centar iz članka 131., 133. i 134. ovoga Zakona.

Smještaj maloljetnika i obitelji u centru

Članak 138.b (NN 69/17)

(1) Maloljetni državljanin treće zemlje bez pratnje u pravilu će se smjestiti u objekte ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(2) Maloljetni državljanin treće zemlje bez pratnje i maloljetni državljanin treće zemlje u pratnji članova njegove obitelji mogu se smjestiti u centar samo ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način i na najkraće potrebno vrijeme.

(3) Državljanina treće zemlje iz stavka 2. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih državljana trećih zemalja.

(4) Članovima obitelji u centru osigurat će se odvojeni smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost.

(5) Stroži policijski nadzor ne može se odrediti maloljetniku.

(6) Maloljetniku u centru osigurava se mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima, uključujući igru i rekreaciju u skladu s njegovom dobi.

(7) Ako zbog velikog broja državljana trećih zemalja u duljem razdoblju nije moguće osigurati zasebne prostorije, članove iste obitelji smjestit će se u centru bez obzira na uvjete iz stavka 4. ovoga članka.

(8) O početku primjene te prestanku uvjeta za primjenu mjere iz stavka 7. ovoga članka bez odgode će se obavijestiti Europska komisija.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od državljanina treće zemlje

Članak 138.c (NN 69/17)

(1) Državljanin treće zemlje dužan je snositi troškove smještaja u centru i druge troškove koji nastanu prilikom njegova prisilnog udaljenja.

(2) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje oduzet će se novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

(3) Novčana sredstva koja su oduzeta državljaninu treće zemlje koriste se za podmirenje troškova njegova prisilnog udaljenja.

(4) Radi osiguranja prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje mogu se privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.

(5) Obrazac potvrde o troškovima prisilnog udaljenja, obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima te način izračuna troškova prisilnog udaljenja propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove pravilnikom.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od drugih osoba

Članak 138.d (NN 69/17)

(1) Ako državljanin treće zemlje nema sredstva za troškove iz članka 138.c stavka 1. ovoga Zakona, troškove snosi:

1. fizička ili pravna osoba koja je državljanina treće zemlje protuzakonito prebacila ili pokušala prebaciti preko državne granice odnosno koja je državljaninu treće zemlje pomogla ili pokušala pomoći da nezakonito prijeđe državnu granicu, tranzitira ili boravi,

2. fizička ili pravna osoba koja se obvezala da će snositi troškove državljanina treće zemlje za vrijeme njegova boravka,

3. prijevoznik koji nije odveo državljanina treće zemlje u skladu s člankom 41. ovoga Zakona,

4. poslodavac koji je zaposlio državljanina treće zemlje suprotno odredbama ovoga Zakona,

5. organizator turističkih ili poslovnih putovanja iz članka 42. ovoga Zakona.

(2) Obveza podmirenja troškova postoji i u slučaju kada državljanin treće zemlje nije prisilno udaljen, osim ako je ukinuto rješenje o protjerivanju.

(3) Ministarstvo će donijeti rješenje o visini troškova prisilnog udaljenja iz stavka 1. ovoga članka. Protiv rješenja o visini troškova prisilnog udaljenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Zastara izvršenja naplate troškova prisilnog udaljenja nastupa nakon pet godina računajući od dana izdavanja potvrde o troškovima prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje, odnosno od dana izvršnosti rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

Privremena odgoda prisilnog udaljenja

Članak 138.e (NN 69/17)

(1) Prisilno udaljenje će se privremeno odgoditi ako postoje razlozi za zabranu prisilnog udaljenja iz članka 126. ovoga Zakona ili ako je sud odgodio izvršenje rješenja o protjerivanju i/ili rješenja o povratku.

(2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi ako državljaninu treće zemlje nije utvrđen identitet, zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja državljanina treće zemlje ili postoje drugi razlozi zbog kojih državljanina treće zemlje nije moguće prisilno udaljiti.

(3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja odredit će se vrijeme privremene odgode, koje ne može biti dulje od jedne godine.

(4) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja državljaninu treće zemlje mogu se odrediti obveze iz članka 132. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Državljaninu treće zemlje na privremenoj odgodi prisilnog udaljenja ne prestaje obveza napuštanja EGP-a, odnosno Republike Hrvatske.

(6) Privremena odgoda prisilnog udaljenja će se ukinuti ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ili se državljanin treće zemlje ne pridržava obveza iz stavka 4. ovoga članka. Za donošenje rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje državljanina treće zemlje.

Donošenje rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i pravni lijek

Članak 138.f (NN 69/17)

(1) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Rješenje se donosi po službenoj dužnosti.

(2) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja

Članak 138.g (NN 69/17)

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:

1. protekom vremena na koje je državljaninu treće zemlje određena privremena odgoda prisilnog udaljenja,

2. ukidanjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja,

3. ako je državljaninu treće zemlje boravak postao zakonit.

(2) Državljanina treće zemlje iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka prisilno će se udaljiti odnosno smjestiti u centar.

Dostava podataka

Članak 138.h (NN 69/17)

Osobni podaci državljanina trećih zemalja o mjerama za osiguranje povratka mogu se dostaviti državi u koju državljanina treće zemlje treba prisilno udaljiti ili na drugi način vratiti i državi kroz koju državljanin treće zemlje treba tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.

VII. ISPRAVE DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE

Članak 139. (NN 74/13, 69/17)

(1) Državljanin treće zemlje dužan je nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid valjanu stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju.

(2) Državljanin treće zemlje dužan je na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice.

(3) Državljanin treće zemlje koji nema ispravu iz stavka 1. ovoga članka dužan je na zahtjev policijskog službenika dati osobne podatke.

(4) Državljanin treće zemlje ne smije svoje isprave dati drugome da se njima služi, odnosno ne smije se služiti nevažećom ili drugom nevaljanom ispravom ili tuđom ispravom kao svojom.

Članak 140. (NN 74/13)

(1) Dozvola boravka izdaje se državljaninu treće zemlje kojem je odobren privremeni boravak na rok važenja na koji mu je odobren privremeni boravak.

(2) Dozvola boravka kojemu je odobren stalni boravak izdaje se s rokom važenja na 5 godina.

(3) U dozvolu boravka državljanina treće zemlje iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona kojemu je odobren stalni boravak na temelju azila ili supsidijarne zaštite unijet će se napomena:
»Međunarodnu zaštitu odobrila Republika Hrvatska (datum)«.

(4) Državljaninu treće zemlje na stalnom boravku kojemu je druga država članica EGP-a izdala dozvolu boravka u koju je unesena napomena da mu je odobrena međunarodna zaštita,

policijska uprava, odnosno policijska postaja će u dozvolu boravka koju će izdati državljaninu treće zemlje unijeti istu napomenu.

(5) Prije unošenja napomene iz stavka 4. ovoga članka u dozvolu boravka od druge države članice EGP-a koja se navodi u napomeni dozvole boravka zatražit će se informacija ima li državljanin treće zemlje još uvijek odobrenu međunarodnu zaštitu. Ako je međunarodna zaštita državljaninu treće zemlje prestala, policijska uprava, odnosno policijska postaja neće u dozvolu boravka unijeti napomenu iz stavka 4. ovoga članka.

(6) U slučaju da je nadležnost za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje na stalnom boravku prešla u nadležnost Republike Hrvatske nakon što mu je izdana dozvola boravka iz stavka 4. ovoga članka, policijska uprava, odnosno policijska postaja izmijenit će napomenu u dozvoli boravka u roku od tri mjeseca od dana prelaska nadležnosti.

Članak 141. (NN 74/13)

Zahtjev za izdavanje dozvole boravka dužan je podnijeti državljanin treće zemlje na privremenom ili stalnom boravku u roku od osam dana od dana odobrenja stalnog, odnosno privremenog boravka.

Članak 141.a (NN 74/13, 69/17)

(1) Obrazac dozvole boravka sadrži elektronički nosač podataka (RFID čip) na koji se pohranjuju biometrijski podaci državljanina treće zemlje (otisci prstiju i fotografija državljanina treće zemlje).

(2) Državljaninu treće zemlje koji odbije dati biometrijske podatke iz stavka 1. ovoga članka odbit će se izdavanje dozvole boravka.

(3) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave odluke, o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Članak 142.

(1) Dozvola boravka mora se zamijeniti:

1. u slučaju promjene podataka,

2. kada je oštećena ili dotrajala tako da više ne služi svrsi,

3. kada fotografija na osobnoj iskaznici za državljanina treće zemlje više ne odgovara izgledu osobe,

4. protekom roka važenja.

(2) Zahtjev za zamjenu osobne iskaznice za državljanina treće zemlje podnosi se u roku od 8 dana od dana nastupa okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 143.

Državljanin treće zemlje je dužan vratiti osobnu iskaznicu za državljanina treće zemlje kad:

1. se iseljava,
2. mu je prestao boravak,
3. stekne hrvatsko državljanstvo.

Članak 144.

(1) Državljanin treće zemlje je dužan bez odgode prijaviti gubitak, nestanak ili krađu putne isprave ili osobne iskaznice za državljanina treće zemlje, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu događaja ili saznanja, o čemu se izdaje potvrda.

(2) Državljanin treće zemlje koji u inozemstvu izgubi ili na drugi način ostane bez putne isprave za državljanina treće zemlje ili osobne iskaznice za državljanina treće zemlje dužan je to bez odgode prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske.

Članak 145.

(1) Policijska uprava, odnosno policijska postaja će državljaninu treće zemlje privremeno zadržati putnu ispravu ako:

1. postoje osnove sumnje da je počinio kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj,
2. nije izvršio svoju dospjelu imovinsko-pravnu obvezu na zahtjev nadležnog suda ili drugog nadležnog tijela,
3. to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, nacionalne sigurnosti ili javnog zdravlja.

(2) Isprava iz stavka 1. ovoga članka zadržava se na vrijeme dok postoje razlozi za njezino zadržavanje, o čemu se izdaje potvrda.

VIII. PRIJAVA BORAVKA

Članak 146. (NN 74/13)

(1) Boravište je mjesto u kojem boravi državljanin treće zemlje s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom.

(2) Prebivalište je mjesto u kojem se državljanin treće zemlje s odobrenim stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

(3) Državljanin treće zemlje s odobrenim stalnim boravkom osim prebivališta može prijaviti i boravište, u mjestu gdje trajnije boravi bez namjere da se u njemu nastani. Boravište se može prijaviti najduže do godine dana.

(4) Ako državljanin treće zemlje u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjerava boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužan je u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati duže od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište državljanina treće zemlje koji se obrazuju ili koji u mjestu boravišta obavljaju poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i državljanina treće zemlje smještenih u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba o čemu državljanin treće zemlje mora priložiti odgovarajuću dokumentaciju.

(6) Državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku mora imati prijavljen smještaj sukladno članku 147. ovoga Zakona.

Članak 147. (NN 69/17)

(1) Smještaj državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužna je prijaviti pravna i fizička osoba koja je državljaninu treće zemlje pružila smještaj u roku od jednog dana od dolaska državljanina treće zemlje na smještaj.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuje se i na:

1. zdravstvene ustanove koje primaju državljanina treće zemlje na liječenje,

2. turističke zajednice i druge osobe koje su zaprimile prijavu smještaja državljanina treće zemlje ili obavljaju prijavu smještaja državljanina treće zemlje temeljem ugovornog odnosa s obveznikom prijave iz stavka 1. ovoga članka,

3. pružatelje usluge veza u luci kada je državljanin treće zemlje smješten na plovilu.

(3) Turističke zajednice i druge osobe iz stavka 2. točke 2. ovoga članka dužne su policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji dostaviti prijavu u roku od jednog dana od zaprimanja prijave od obveznika prijave iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako se obveznik prijave iz stavka 1. ovoga članka u trenutku dolaska državljanina treće zemlje na smještaj ne nalazi u Republici Hrvatskoj ili se prijava smještaja zbog drugog razloga ne može obaviti u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, državljanin treće zemlje na kratkotrajnom boravku dužan je sam prijaviti svoj smještaj u roku od dva dana od ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od promjene smještaja.

(5) Prijava se podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, a može se izvršiti i u elektroničkom obliku, putem web-servisa.

(6) Prijava državljanina treće zemlje koji će biti smješten na plovilu podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji nadležnoj za kontrolu državne granice u luci u kojoj se obavlja granična kontrola ako državljanin treće zemlje ulazi plovilom na kojem će biti smješten odnosno policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu ukrcanja državljanina treće zemlje.

(7) Obveznici prijave smještaja iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka dužni su u obrascu prijave smještaja državljanina treće zemlje navesti i datum odjave, dati potpune i točne podatke te u roku od jednog dana dostaviti obavijest o svakoj promjeni podataka.

(8) Ako obveznik prijave smještaja iz stavka 7. ovoga članka nije naveo datum odjave, niti je prijavu smještaja naknadno odjavio, prijava smještaja vrijedi 90 dana, ako nije u suprotnosti s člankom 45. ovoga Zakona.

(9) Odredbe ovoga članka ne odnose se na članove posade teretnih i putničkih brodova koji su smješteni na brodu.

(10) Odredbe prijave smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na odgovarajući način primjenjuju se i na državljanina treće zemlje na privremenom i stalnom boravku ako prijavu vrši osoba iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 148.

(1) Državljanin treće zemlje na privremenom boravku dužan je prijaviti boravište i adresu stanovanja te promjenu boravišta i adrese stanovanja u roku od 3 dana od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od dana promjene boravišta ili adrese stanovanja.

(2) Državljanin treće zemlje na stalnom boravku dužan je prijaviti prebivalište, boravište i adresu stanovanja te promjenu prebivališta, boravišta i adrese stanovanja u roku od 8 dana od dana promjene.

(3) Državljanin treće zemlje koji je odlukom poslodavca upućen na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta, nije dužan izvršiti obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ukoliko rad neće trajati duže od 90 dana.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, poslodavac je dužan u roku od tri dana o tome izvijestiti nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje.

(5) Odredbe ovoga Zakona o prijavi smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku na odgovarajući se način primjenjuju i na državljanine treće zemlje privremenom i stalnom boravku.

Članak 149.

Državljanin treće zemlje iz članka 148. stavka 1. i 2. ovoga Zakona dužan je odjaviti adresu stanovanja, boravište, odnosno prebivalište najkasnije u roku od 3 dana od dana odlaska s adrese stanovanja, boravišta, odnosno prebivališta.

Članak 150.

(1) Pravna i fizička osoba koja pruža usluge smještaja državljanima treće zemlje vodi evidenciju o državljanima treće zemlje sukladno posebnim propisima.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su službenoj osobi nadležnog tijela dati na uvid podatke iz evidencije o državljanima treće zemlje.

IX. KRETANJE DRŽAVLJANINA TREĆE ZEMLJE U ODORI

Članak 151.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj državljani treće zemlje se mogu kretati u stranoj vojnoj odori:

1. ako borave kao članovi diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u Republici Hrvatskoj ima diplomatski status u svojstvu vojnih predstavnika dok misija traje,
2. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava i borave u službenom posjetu,
3. ako se nalaze na školovanju u vojnim školama,
4. ako su članovi stranih vojnih misija ili stranih vojnih izaslanstava s diplomatskom ili službenom putovnicom i prelaze preko područja Republike Hrvatske,
5. ako su sudionici u vojnim vježbama i obuci.

Članak 152.

Za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj državljani treće zemlje se mogu kretati u stranoj policijskoj ili carinskoj odori ako:

1. kao članovi izaslanstava stranih policijskih ili carinskih tijela borave u službenom posjetu,
2. obavljaju aktivnosti na temelju međunarodnog ugovora,
3. se nalaze na školovanju u policijskim školama,

4. kao članovi stranih policijskih ili stranih carinskih izaslanstava, s diplomatskom ili službenom putovnicom, prelaze preko područja Republike Hrvatske.

X. ULAZAK, BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA DRŽAVA ČLANICA EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Vidi: čl. 80 Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji

Članak 153. (NN 69/17)

(1) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji, bez obzira jesu li državljani država članica EGP-a ili ne, a imaju pravo boravka u Republici Hrvatskoj, izjednačeni su u pravima s državljanima Republike Hrvatske u okviru odredbi Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(2) Državljanin države članice EGP-a i članovi njegove obitelji mogu u Republici Hrvatskoj raditi i pružati usluge bez dozvole za boravak i rad, odnosno bez potvrde o prijavi rada.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na državljane država članica EGP-a odnose se i na državljane Švicarske Konfederacije.

(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljanina država članica EGP-a primjenjuju se i na članove obitelji hrvatskih državljanina koji su državljani država članica EGP-a.

Ulazak i izlazak državljanina države članice EGP-a iz Republike Hrvatske

Članak 154.

(1) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku ako:

1. ima valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu,
2. nema zabranu ulaska i boravka,
3. ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku bez vize ili odobrenja boravka.

(3) Ako državljani države članice EGP-a nema isprave iz stavka 1. točke 1. ovoga članka službenik granične policije dužan mu je pružiti mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da je državljani države članice EGP-a.

(4) Državljanin države članice EGP-a s važećom putnom ispravom ili osobnom iskaznicom ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu.

Kratkotrajni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 155.

Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ako posjeduje valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu.

Privremeni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 156.

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ako:

1. je radnik ili samostalni djelatnik,
2. ima dostatna sredstva za uzdržavanje za sebe i članove svoje obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi i ima zdravstveno osiguranje,
3. ako pohađa visoko učilište ili strukovnu izobrazbu i ima odgovarajuće zdravstveno osiguranje te izjavom dokaže da posjeduje dostatna sredstava za uzdržavanje sebe i članova svoje obitelji, kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi,
4. je član obitelji koji se pridružuje državljaninu države članice EGP-a koji ispunjava uvjete iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka.

(2) Prilikom ocjenjivanja jesu li sredstva za uzdržavanje iz stavka 1. točke 2. i 3. ovoga članka dostatna, uzet će se u obzir osobni položaj državljanina države članice EGP-a i članova njegove obitelji i neće se zahtijevati da iznose više od visine sredstava potrebnih za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima.

Članak 157. (NN 69/17)

(1) Državljanin države članice EGP-a koji namjerava boraviti duže od 3 mjeseca u Republici Hrvatskoj, dužan je, najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka, prijaviti privremeni boravak nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje bez odgode izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu rada

Članak 158.

Državljaninu države članice EGP-a iz članka 156. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. potvrdu o radnom odnosu ili dokaz da je samostalni djelatnik.

Članak 159. (NN 69/17)

(1) Državljanin države članice EGP-a koji je ostao bez zaposlenja zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika u smislu ovoga Zakona ako:

1. je privremeno nesposoban za rad zbog bolesti ili nezgode,
2. je bez vlastite krivnje ostao bez posla koji je u Republici Hrvatskoj obavljao najmanje godinu dana te je kod nadležne službe prijavljen kao tražitelj zaposlenja,
3. se uključi u program strukovne izobrazbe. Program strukovne izobrazbe mora biti povezan s prethodnim zaposlenjem, osim ako je državljanin države članice EGP-a ostao bez posla bez vlastite krivnje.

(2) Državljaninu države članice EGP-a kojem je bez njegove krivnje prestao ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme kraće od jedne godine i prijavljen je kao nezaposlena osoba kod nadležne službe ili ako je u prvih 12 mjeseci rada u Republici Hrvatskoj ostao bez posla ne vlastitom krivnjom i prijavljen je kao nezaposlena osoba, zadržava status radnika ili samostalnog djelatnika šest mjeseci nakon prestanka zaposlenja.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka primjenjuju se i na državljanina države članice EGP-a koji obavlja sezonski rad ili je u radnom odnosu kod poslodavca iz druge države članice EGP-a te u Republici Hrvatskoj pruža usluge za inozemnog poslodavca na temelju ugovora sklopljenog između stranog izvođača i naručitelja iz Republike Hrvatske.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe

Članak 160. (NN 69/17)

Državljaninu države članice EGP-a iz članka 156. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,

2. pohađa strukovnu izobrazbu ili je upisan na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, dolazi u okviru razmjene studenata odnosno mobilnosti mladih ili dolazi na stručnu praksu putem ovlaštene organizacije te na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma,
3. priloži izjavu o sredstvima za uzdržavanje,
4. zdravstveno osiguranje.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u druge svrhe

Članak 161.

Državljaninu države članice EGP-a iz članka 156. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,
2. sredstva za uzdržavanje,
3. zdravstveno osiguranje.

Članovi obitelji državljanina države članice EGP-a

Članak 162. (NN 69/17)

Član obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu ovoga Zakona, je:

1. bračni drug,
2. izvanbračni drug i osoba u trajnoj vezi ako ona traje tri godine ili kraće ako se iz drugih okolnosti može utvrditi postojanost trajne veze,
3. srodnik državljanina države članice EGP-a te njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili osobe u trajnoj vezi po krvi u uspravnoj liniji nishodno, do navršene 21 godine života,
4. posvojenik i pastorak državljanina države članice EGP-a ili njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili osobe u trajnoj vezi, do navršene 21 godine života,
5. osoba iz točke 3. i 4. ovoga stavka starija od 21 godine života, koju je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili osoba u trajnoj vezi dužna uzdržavati i stvarno je uzdržava,
6. srodnik po krvi u uspravnoj liniji ushodno, kojeg je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili osoba u trajnoj vezi dužna uzdržavati i stvarno ga uzdržava,

7. drugi član obitelji državljanina države članice EGP-a ili njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili osobe u trajnoj vezi koji je u državi iz koje dolazi:

– uzdržavani član obitelji državljanina države članice EGP-a,

– član kućanstva državljanina države članice EGP-a ili

– zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga ovisan o osobnoj skrbi državljanina države članice EGP-a.

Potvrda o prijavi privremenog boravka člana obitelji koji je državljanin države članice EGP-a

Članak 163. (NN 69/17)

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a koji ima državljanstvo države članice EGP-a, a namjerava boraviti duže od 3 mjeseca, dužan je najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka prijaviti privremeni boravak i priložiti:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu,

2. ispravu kojom dokazuje da je član obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 1. do 6. ovoga Zakona,

3. odgovarajuće isprave kojima dokazuje da je zbog svoje materijalne i socijalne situacije u državi iz koje dolazi u osiguranju osnovnih potreba ovisan o državljaninu države članice EGP-a ili da je član njegovog kućanstva ili da mu je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga potrebna osobna skrb državljanina države članice EGP-a ako je član obitelji iz članka 162. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona.

(2) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje bez odgode izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

Članak 164.

Državljanin države članice EGP-a nema pravo na privremeni boravak ako:

1. predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost,

2. ima zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku.

Prestanak privremenog boravka državljanina države članice EGP-a

Članak 165. (NN 69/17)

(1) Državljaninu države članice EGP-a prestaje privremeni boravak ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku,
2. je privremeni boravak stekao davanjem neistinitih podataka ili je prikrio stvarni cilj i okolnosti koje su bile odlučujuće kod prijave privremenog boravka,
3. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak,
4. odjavi boravak iz Republike Hrvatske.

(2) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

(3) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji neće prestati privremeni boravak ako nema dovoljno sredstava za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj, ukoliko je državljanin države članice EGP-a radnik ili samostalni djelatnik ili je došao s namjerom zapošljavanja, a dokaže da nastavlja aktivno tražiti posao te se opravdano pretpostavlja da će pronaći zaposlenje.

Ulazak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a u Republiku Hrvatsku

Članak 166. (NN 74/13)

Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a radi spajanja obitelji s državljaninom države članice EGP-a, može ući u Republiku Hrvatsku s valjanom putnom ispravom u koju je unijeta viza, ako je viza potrebna ili s valjanom putovnicom i boravišnom iskaznicom koju je izdala nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Članak 167.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a, odobrit će se ulazak u Republiku Hrvatsku ako:

1. ima isprave iz članka 166. ovoga Zakona,
2. nema zabranu ulaska i boravka,
3. ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji za ulazak nema valjanu putnu ispravu, odnosno vizu, službenik granične policije omogućit će mu da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da uživa pravo slobode kretanja i boravka kao član obitelji državljanina države članice EGP-a.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje Republike Hrvatske, izdat će se viza na graničnom prijelazu. Viza se izdaje bez naknade, u ubrzanom postupku.

(4) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji ima privremeni boravak u Republici Hrvatskoj ne treba vizu za ulazak u Republiku Hrvatsku.

(5) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji ima važeću putnu ispravu ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu.

Kratkotrajni boravak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 168.

Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nema državljanstvo države članice EGP-a ima pravo boraviti na području Republike Hrvatske do 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako ima valjanu putnu ispravu.

Privremeni boravak za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 169.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a, ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 3 mjeseca od dana ulaska, ako je u pratnji državljanina države članice EGP-a ili mu se pridružuje pod uvjetom da državljanin države članice EGP-a ispunjava uvjete iz članka 156. stavka 1. točke 1., 2. ili 3. ovoga Zakona.

(2) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka dužan je najkasnije u roku od 8 dana od isteka 3 mjeseca boravka policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka, podnijeti zahtjev za boravišnu iskaznicu kojom dokazuje pravo privremenog boravka, o čemu se bez odgode izdaje potvrda.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka izdat će se »Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije« ako:

1. ima valjanu putnu ispravu,

2. priloži ispravu kojom dokazuje da je član obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 1. do 6. ovoga Zakona,

3. priloži ispravu koju je izdalo nadležno tijelo države iz koje dolazi, a kojom se službeno potvrđuje da je uzdržavani član obitelji, odnosno član kućanstva državljanina država članice EGP-a ili priloži dokaz o postojanju ozbiljnih zdravstvenih razloga zbog kojih je neophodno da ga državljanin države članice EGP-a osobno njeguje, ako se radi o članu obitelji iz članka 162. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona,

4. ne predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost,

5. nema zabranu ulaska i boravka u Republiku Hrvatsku.

(4) Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije izdaje se s rokom važenja od 5 godina, odnosno kraćim ukoliko državljanin države članice EGP-a namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj kraće od 5 godina.

(5) Na važenje boravišne iskaznice za člana obitelji iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,

2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,

3. radi služenja vojnog roka.

Pravo žalbe

Članak 170. (NN 69/17)

Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji protiv rješenja Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje kojim je odbijeno izdavanje potvrde o prijavi privremenog boravka, odnosno boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, ima pravo žalbe o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice EGP-a

Članak 171. (NN 69/17)

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a ili njegova odlaska iz Republike Hrvatske zadržava pravo privremenog boravka.

(2) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji nije državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj zadržava pravo privremenog boravka.

(3) Djeca državljanina države članice EGP-a i drugi roditelj koji skrbi o djeci, bez obzira na državljanstvo, zadržavaju pravo na privremeni boravak u slučaju da državljanin države članice EGP-a umre ili napusti Republiku Hrvatsku, ako djeca borave u Republici Hrvatskoj i upisana su u obrazovnu ustanovu, do završetka školovanja.

(4) U slučaju razvoda ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo privremenog boravka.

(5) U slučaju razvoda ili poništenja braka, član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji nije državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je prije pokretanja razvoda ili poništenja braka brak trajao najmanje tri godine, pri čemu najmanje jednu godinu u Republici Hrvatskoj,

2. u slučaju izvršavanja roditeljske skrbi nad maloljetnim djetetom državljaninom države članice EGP-a koje mu je dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dano na skrb ili odgoj,

3. ako dogovorom bračnih drugova ili odlukom suda ima pravo viđanja maloljetnog djeteta, ako je sud odlučio da se viđanje maloljetnog djeteta mora obaviti u Republici Hrvatskoj, i to toliko dugo koliko je to potrebno,

4. zbog iznimno teških okolnosti kao što je obiteljsko nasilje.

(6) Prije stjecanja prava na stalni boravak član obitelji dokazat će da:

– je radnik ili samostalni djelatnik ili

– ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje ostalih članova obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi i zdravstveno osiguranje ili

– je član obitelji osobe koja ispunjava uvjete iz podstavaka 1. ili 2. ovoga stavka.

(7) Članovi obitelji zadržavaju svoje pravo boravka isključivo na osobnoj osnovi.

(8) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na osobe u izvanbračnoj zajednici, odnosno trajnoj vezi.

Prestanak privremenog boravka članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 172. (NN 69/17)

(1) Privremeni boravak prestaje članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,

2. odjavi boravak iz Republike Hrvatske,

3. je privremeni boravak stekao davanjem neistinitih podataka ili je prikrivio stvarni cilj i okolnosti koje su bile odlučujuće kod prijave privremenog boravka,

4. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak,

5. je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od 6 mjeseci godišnje.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka, privremeni boravak članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a neće prestati ako je:

– izvan Republike Hrvatske boravio zbog obvezne vojne službe ili

– jednokratno izbivao do 12 uzastopnih mjeseci zbog opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, obrazovanje, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu članicu EGP-a ili treću zemlju.

(3) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Stalni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 173. (NN 69/17)

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo na stalni boravak nakon 5 godina neprekidnog zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,

2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,

3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

(4) Policijska uprava, odnosno policijska postaja državljaninu države članice EGP-a na njegov zahtjev u što kraćem roku izdaje iskaznicu kojom se potvrđuje stalni boravak, a nakon provjere dužine boravka.

(5) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Članak 174. (NN 69/17)

(1) Iznimno od članka 173. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na stalni boravak ostvaruje:

1. radnik ili samostalni djelatnik koji je prestao s radom i koji ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj ili je prijevremeno umirovljen, a u Republici Hrvatskoj je bio zaposlen najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj dulje od tri godine,

2. radnik ili samostalni djelatnik koji je zbog trajne nesposobnosti za rad prestao s radom u Republici Hrvatskoj, a neprekidno je boravio u Republici Hrvatskoj dulje od dvije godine,

3. radnik ili samostalni djelatnik koji je prestao s radom u Republici Hrvatskoj zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena puna ili djelomična invalidska mirovina, neovisno o trajanju boravka u Republici Hrvatskoj,

4. radnik ili samostalni djelatnik koji je nakon tri godine neprekidnog zaposlenja i boravka u Republici Hrvatskoj zaposlen u drugoj državi članici EGP-a, a zadržava boravište u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili najmanje jednom na tjedan vraća u Republiku Hrvatsku.

(2) Razdoblje zaposlenja radnika ili samostalnog djelatnika koji radi na području druge države članice EGP-a smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje prava iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) Razdoblje nezaposlenosti evidentirano pri nadležnom zavodu za zapošljavanje do kojeg je došlo ne vlastitom krivnjom radnika te razdoblje privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, ozljede ili nesreće, smatra se razdobljem zaposlenja.

(4) Radniku ili samozaposlenoj osobi iz stavka 1. točke 1., 2. i 3. ovoga članka, čiji bračni ili izvanbračni drug ili osoba u trajnoj vezi s kojom zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili joj je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka, stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.

Prestanak stalnog boravka državljanina države članice EGP-a

Članak 175. (NN 69/17)

(1) Stalni boravak prestaje državljaninu države članice EGP-a:

1. ako mu je zabranjen ulazak i boravak,

2. ako boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno,

3. ako odjavi boravak iz Republike Hrvatske.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Stalni boravak za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 176.

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EGP-a, a neprekidno zakonito boravi najmanje 5 godina s državljaninom države članice EGP-a u Republici Hrvatskoj ima pravo na stalni boravak.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do 6 mjeseci godišnje,

2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu,

3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

Iznimka od općeg uvjeta za stjecanje stalnog boravka

Članak 177. (NN 69/17)

(1) Član obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji s radnikom ili samozaposlenim djelatnikom boravi u Republici Hrvatskoj manje od 5 godina neprekidno ima pravo na stalni boravak ako je:

1. radnik ili samozaposleni djelatnik umro za vrijeme trajanja privremenog boravka u svrhu rada koji je trajao neprekidno 2 godine prije smrti ili je smrt nastupila kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti,

2. bračni drug koji je izgubio hrvatsko državljanstvo ženidbom/udajom za radnika ili samostalnog djelatnika .

(2) Pravo na stalni boravak, bez obzira na trajanje boravka u Republici Hrvatskoj, ima i član obitelji koji boravi u Republici Hrvatskoj s radnikom ili samozaposlenim djelatnikom koji je stekao pravo stalnog boravka sukladno članku 174. ovoga Zakona.

Iskaznica stalnog boravka za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 178. (NN 69/17)

(1) Članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona, koji nije državljanin države članice EGP-a, a ima pravo na stalni boravak, izdat će se dozvola stalnog boravka u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole stalnog boravka podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka, prije isteka važenja boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina EGP-a.

(3) Iskaznica stalnog boravka iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do 10 godina i automatski se obnavlja.

(4) Boravak člana obitelji iz stavka 1. ovoga članka izvan Republike Hrvatske kraće od 2 godine neprekidno ne utječe na važenje dozvole stalnog boravka.

(5) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje o zahtjevu za izdavanje dozvole stalnog boravka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Prestanak stalnog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 179. (NN 69/17)

(1) Stalni boravak prestaje članu obitelji iz članka 162. ovoga Zakona koji nije državljanin države članice EGP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,
2. boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno,
3. odjavi boravak iz Republike Hrvatske.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje. Protiv rješenja može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Ograničenje ulaska i boravka državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 179.a (NN 69/17, 46/18)

(1) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji može se ograničiti pravo ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ako predstavljaju opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.

(3) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka odredit će se ako ponašanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji predstavlja stvarnu, trenutačnu i ozbiljnu opasnost za temeljni interes društva, u skladu s načelom razmjernosti.

(4) Postojanje samo prijašnje osuđujuće presude zbog počinjenog kaznenog djela ne smatra se razlogom za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Okolnosti koje nisu u uskoj vezi s konkretnim slučajem ili razlozi u svrhu generalne prevencije ne smatraju se razlozima za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Prilikom izdavanja potvrde o prijavi privremenog boravka ili izdavanja boravišne iskaznice državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji, a najkasnije tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku, od države članice EGP-a čiji je državljanin ili po potrebi i od druge države članice EGP-a može se zahtijevati da dostave podatke iz kaznene evidencije.

(7) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa će na zahtjev države članice EGP-a dostaviti podatke iz kaznene evidencije za državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji, ako je to potrebno u svrhu ograničenja iz stavka 1. ovoga članka. Podaci će se dostaviti u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva.

(8) Protiv rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji koje donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Protjerivanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 180. (NN 74/13, 69/17)

(1) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati ako predstavljaju opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, starosna dob, zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njihove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj te njihove veze s državom podrijetla.

(3) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji je na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj može se protjerati samo ako postoje ozbiljni razlozi zaštite javnog poretka ili nacionalne sigurnosti.

(4) Državljanina države članice EGP-a koji je u prethodnih deset godina boravio u Republici Hrvatskoj ili koji je maloljetan može se protjerati samo zbog nužnih razloga zaštite nacionalne sigurnosti.

(5) Maloljetnog državljanina države članice EGP-a iz stavka 4. ovoga članka može se protjerati samo ako je protjerivanje u najboljem interesu djeteta sukladno Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta od 20. studenog 1989.

(6) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati zbog počinjenog kaznenog djela samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 179.a ovoga Zakona i

stavka od 1. do 5. ovoga članka. Protjerivanje se ne smatra kaznom ili pravnom posljedicom kazne zatvora.

(7) Rok za odlazak u državu članicu EGP-a državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji u pravilu ne smije biti kraći od 30 dana. Rok se ne mora odrediti ako se rješenje o protjerivanju donosi jer državljanin EGP-a i član njegove obitelji:

- predstavljaju opasnost za nacionalnu sigurnost kako je navedeno u stavku 4. ovoga članka,
- su počinili kazneno djelo ili prekršaj koji su povezani s nasiljem,
- su ponovno počinili kazneno djelo ili prekršaj,
- nisu napustili Republiku Hrvatsku u roku koji im je određen rješenjem.

(8) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila tri mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(9) Ako postoji ozbiljna sumnja da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji boluju od bolesti iz stavka 8. ovoga članka, u roku od tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku može se zatražiti da se podvrgnu besplatnom liječničkom pregledu. Navedeni liječnički pregled provest će se na individualnoj procjeni svakog pojedinačnog slučaja.

(10) Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ne smatra se razlogom za protjerivanje.

(11) Protiv rješenja o protjerivanju koje donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Članak 181. (NN 69/17)

(1) Nezakoniti boravak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji je boravak u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji može boraviti u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka ako je potrebno da u postupku osobno iznesu svoju obranu.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojima je zabranjen ulazak i boravak mogu nakon isteka razumnog roka, ovisno o okolnostima, a najkasnije nakon proteka tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka, podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka.

(4) Zahtjev iz stavka 3. ovoga članka odobrit će se ako je došlo do bitnih promjena okolnosti koje predstavljaju razlog za protjerivanje.

(5) Ako rješenje o protjerivanju državljanina države članice EGP-a ili člana njegove obitelji nije izvršeno u roku od dvije godine, utvrdit će se postoje li okolnosti iz članka 179.a stavka 1. i 3. ovoga Zakona i stavka 4. ovoga članka te ako se utvrdi da navedene okolnosti ne postoje, rješenje o protjerivanju će se ukinuti.

(6) O izgledu i sadržaju obrasca naljepnice zabrane ulaska i boravka državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji ministar nadležan za unutarnje poslove donosi pravilnik.

Članak 182. (NN 74/13, 69/17)

Na državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 101., članka 102. stavaka 2. i 3., članka 103. stavaka 1., 2., 6. i 7., članka 105. stavaka 1. i 2., članka 106. stavaka 1. i 3., članka 107., članka 110. stavaka 1. i 2., članka 111. stavaka 1., 5., 7. i 8., članka 112. stavaka 1. i 3., članka 113. stavaka 1., 2., 4. i 5., članka 115., članka 120., članka 122. stavaka 1. i 9., članka 123. stavka 2., članka 126. te članka 130. do 138.h ovoga Zakona.

Članak 183. (NN 74/13, 69/17)

(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka odnosno isprava kojom se potvrđuje stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a nisu preduvjet za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ili istek strane osobne iskaznice ili strane putne isprave temeljem koje je državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ušao u Republiku Hrvatsku i ishodio isprave iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za protjerivanje.

(3) Punoljetan državljanin države članice EGP-a i punoljetan član njegove obitelji dužni su nositi i na zahtjev službene osobe dati na uvid stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, boravišnu iskaznicu odnosno drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju.

(4) Punoljetan državljanin države članice EGP-a i punoljetan član njegove obitelji ne smiju svoju ispravu dati drugome da se njome služi kao svojom, niti se služiti tuđom ispravom kao svojom.

(5) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice u roku od 15 dana ako:

1. su se promijenili podaci o njegovu osobnom imenu, spolu, datumu rođenja,

2. ima stalni boravak, a promijenio je prebivalište u Republici Hrvatskoj ili ako ima privremeni boravak, a promijenio je boravište u Republici Hrvatskoj,

3. fotografija više ne odgovara izgledu osobe,

4. je istekao rok važenja,

5. je oštećena ili zbog bilo kojega drugog razloga ne služi svrsi.

(6) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji moraju vratiti boravišnu iskaznicu u roku od 15 dana od dana kada:

1. se iseljavaju,

2. im je prestao boravak,

3. steknu hrvatsko državljanstvo.

(7) Boravišnu iskaznicu iz stavka 6. ovoga članka poništiti će policijska uprava, odnosno policijska postaja.

(8) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji bez odgode prijaviti nestanak boravišne iskaznice, o čemu se izdaje potvrda.

(9) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u inozemstvu izgube ili na drugi način ostanu bez boravišne iskaznice dužni su to bez odgode prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, koji će o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

Boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 183.a (NN 69/17)

(1) Boravište, u smislu ovoga Zakona, je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj boravi državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji s privremenim boravkom.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji ima privremeni boravak dužni su prijaviti boravište odnosno promjenu boravišta u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, ako u tom mjestu namjeravaju boraviti dulje od tri mjeseca.

Prebivalište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 183.b (NN 69/17)

(1) Prebivalište, u smislu ovoga Zakona, je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj su se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom trajno

nastanili. Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom privremeno borave, ali se na toj adresi nisu trajno nastanili.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužni su prijaviti prebivalište te promjenu prebivališta u roku od 15 dana od dana nastanjenja u mjestu i na adresi prebivališta.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužni su u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta prijaviti boravište u mjestu gdje namjeravaju boraviti dulje od tri mjeseca. Boravište se može prijaviti do godine dana.

(4) Ako državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 3. ovoga članka u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjeravaju boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužni su u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može trajati dulje od dvije godine.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji se obrazuje ili koji u mjestu boravišta obavlja poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji smještenog u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba, o čemu se prilaže odgovarajuća dokumentacija.

Prijava boravišta i prebivališta

Članak 183.c (NN 69/17)

(1) Boravište i prebivalište prijavljuje se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

(2) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji na privremenom ili stalnom boravku koji mijenja boravište ili prebivalište policijska uprava, odnosno policijska postaja će po službenoj dužnosti evidentirati odjavu prethodnog boravišta ili prebivališta.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su prilikom prijave boravišta i prebivališta iz članka 183.a i 183.b ovoga Zakona dati točne i istinite podatke.

XI. BORAVAK I RAD DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA KOJI IMAJU ODOBREN STALNI BORAVAK U DRUGOJ DRŽAVI ČLANICI EGP-a I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Ulazak i boravak državljanina treće zemlje koji ima odobrenje stalnog boravka u drugoj državi članici EGP-a

Članak 184.

(1) Državljanin treće zemlje koji u drugoj državi članici EGP-a ima odobren stalni boravak može boraviti na području Republike Hrvatske do 3 mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno do isteka roka na koji je izdana viza ili boravišna iskaznica koju je izdala druga država članica EGP-a, ako je rok važenja vize ili boravišne iskaznice kraći od 3 mjeseca.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka koji namjerava boraviti duže od 3 mjeseca u Republici Hrvatskoj dužan je prije isteka roka valjanosti vize ili boravišne iskaznice koju je izdala druga država članica, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka. O podnesenom zahtjevu izdaje se potvrda.

(3) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka na temelju potvrde o podnesenom zahtjevu za privremeni boravak može boraviti u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o njegovom zahtjevu.

Odobrenje privremenog boravka državljanina treće zemlje koji ima odobrenje stalnog boravka u drugoj državi članici EGP-a

Članak 185.

Državljaninu treće zemlje iz članka 184. ovoga Zakona odobrit će se privremeni boravak ako ima:

1. valjanu putnu ispravu,
2. sredstva za vlastito uzdržavanje i za uzdržavanje članova obitelji,
3. zdravstveno osiguranje te
4. ispunjava ostale uvjete za odobrenje privremenog boravka s obzirom na svrhu.

Odobrenje privremenog boravka članu obitelji

Članak 186.

Članu obitelji državljanina treće zemlje iz članka 184. ovoga Zakona koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni ili stalni boravak odobrit će se privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji:

1. ako u drugoj državi članici EGP-a ima odobren boravak i
2. ako je s državljaninom treće zemlje boravio u zajedničkom kućanstvu u državi u kojoj državljanin treće zemlje ima stalni boravak.

Članak 187.

Članovima obitelji državljanina treće zemlje iz članka 184. ovoga Zakona smatraju se:

1. bračni drugovi,
2. maloljetna zajednička djeca bračnih drugova, njihova maloljetna posvojena djeca te maloljetna djeca svakog od njih, a koja nisu zasnovala vlastitu obitelj,
3. roditelji ili posvojitelji maloljetne djece.

Podnošenje zahtjeva za privremeni boravak

Članak 188.

(1) Državljanin treće zemlje iz članka 184. ovoga Zakona i član njegove obitelji zahtjev za odobrenje privremenog boravka mogu podnijeti i u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske u državi članici EGP-a u kojoj imaju odobren boravak.

(2) Državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka mogu ući u Republiku Hrvatsku prije donošenja odluke o zahtjevu za odobrenje privremenog boravka, o čemu moraju obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) O podnesenom zahtjevu za izdavanjem odobrenja za privremeni boravak policijska uprava, odnosno policijska postaja, diplomatska misija odnosno konzularni ured Republike Hrvatske izdat će potvrdu na temelju koje državljanin treće zemlje iz stavka 1. ovoga članka mogu boraviti u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Obavijest druge države članice EGP-a

Članak 189. (NN 74/13)

(1) O odobrenju privremenog ili stalnog boravka, produženju privremenog boravka ili odluci na temelju koje je dužan napustiti državu, policijska uprava, odnosno policijska postaja će obavijestiti nadležno tijelo druge države članice EGP-a u kojoj državljanin treće zemlje ima odobren stalni boravak.

(2) Ako odgovornost za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje bude prenesena iz nadležnosti Republike Hrvatske na nadležnost druge države članice EGP-a, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a.

(3) Ako se državljaninu treće zemlje koji ima stalni boravak u Republici Hrvatskoj odobri međunarodna zaštita u drugoj državi članici EGP-a, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će dozvolu boravka s izmijenjenom napomenom najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva nadležnog tijela druge države članice EGP-a.

Članak 190.

Na državljane trećih država iz članka 184. ovoga Zakona i članove njihove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i odredbe drugih glava ovoga Zakona koje nisu u suprotnosti i nisu propisane ovom glavom.

XII. BORAVAK I RAD VISOKOKVALIFICIRANIH DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA

Izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte«

Članak 191. (NN 69/17)

(1) Državljanin treće zemlje koji je visokokvalificirani radnik dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) Dozvola boravka i rada (»EU plava karta«) za državljanina treće zemlje koji je visokokvalificirani radnik istodobno je odobrenje za privremeni boravak i rad na području Republike Hrvatske.

(3) Dozvola iz stavka 2. ovoga članka izdaje se s rokom važenja do 2 godine.

(4) Ako je ugovor o radu sklopljen za razdoblje manje od 2 godine, dozvola boravka i rada izdat će se za razdoblje trajanja ugovora o radu uvećano za dodatna 3 mjeseca.

(5) Dozvola boravka i rada može se odobriti državljaninu treće zemlje koji uz ispunjavanje uvjeta iz članka 54. ovoga Zakona priloži:

1. ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje visokokvalificiranih poslova za drugu osobu i pod njezinim vodstvom, u trajanju od najmanje godinu dana, koji je zaključen s trgovačkim društvom, podružnicom, predstavništvom, obrtom, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvom, zadrugom, udrugom ili ustanovom, registriranim u Republici Hrvatskoj,

2. dokaz o visokoškolskoj izobrazbi ili završenom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju ili integriranom preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom studiju ili specijalističkom diplomskom stručnom studiju.

(6) U priloženom ugovoru o radu ili drugom odgovarajućem ugovoru mora biti naznačena i bruto godišnja plaća u iznosu koji ne smije biti manji od 1,5 prosječne bruto godišnje plaće prema službeno objavljenom podatku nadležnog tijela za statistiku.

Odbijanje izdavanja »EU plave karte«

Članak 192. (NN 69/17)

(1) Zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada bit će odbijen ako državljanin treće zemlje ne ispunjava uvjete iz članka 191. stavka 5. i 6. ovoga Zakona ili ako se utvrdi da je priložena dokumentacija prijevarno stečena, prepravljena ili krivotvorena.

(2) Policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje dozvole boravka i rada ako poslodavac krši propise o radu ili ako državljanin treće zemlje krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad državljanina treće zemlje.

(3) Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje odlučit će o zahtjevu za izdavanje dozvole boravka i rada u roku od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Protiv odluke Ministarstva donesene putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Rad na temelju »EU plave karte«

Članak 193.

(1) Državljanin treće zemlje kojem je izdana »EU plava karta« (u daljnjem tekstu: nositelj »EU plave karte«) može raditi u Republici Hrvatskoj samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad i samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos.

(2) Nositelja »EU plave karte« poslodavac može zaposliti samo na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad.

(3) U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanka postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada, poslodavac i

nositelj »EU plave karte« dužni su o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju, u roku od 8 dana od dana nastanka okolnosti koje predstavljaju razlog za prestanak dozvole boravka i rada.

Produženje »EU plave karte«

Članak 194.

(1) Zahtjev za produženjem »EU plave karte« podnosi se policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravišta nositelja »EU plave karte« najkasnije 30 dana prije isteka roka važeće dozvole.

(2) Nositelj »EU plave karte« koji je podnio zahtjev za produženjem dozvole boravka i rada prije njezina isteka, može ostati u Republici Hrvatskoj do izvršnosti odluke o zahtjevu.

Promjena poslodavca

Članak 195.

(1) Nositelj »EU plave karte« koji u prve 2 godine boravka u Republici Hrvatskoj promijeni poslodavca, dužan je u roku od 8 dana od dana prestanka radnog odnosa kod prvog poslodavca nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji, podnijeti zahtjev za izdavanjem nove »EU plave karte«.

(2) Nakon proteka razdoblja od 2 godine nositelj »EU plave karte« o promjeni zaposlenja dužan je obavijestiti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju u roku od 8 dana od dana promjene zaposlenja i dostaviti novi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor s novim poslodavcem.

(3) »EU plava karta« iz stavka 2. ovoga članka važi do njenog isteka.

Prava nositelja »EU plave karte«

Članak 196.

(1) Nositelju »EU plave karte« u Republici Hrvatskoj jamče se prava sukladno članku 86. i članku 98. stavku 1. točki 2. do 7. i stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Nositelj »EU plave karte« ima pravo na priznavanje diplome i stručnih kvalifikacija sukladno posebnim propisima.

Prestanak valjanosti »EU plave karte«

Članak 197. (NN 69/17)

(1) Nositelju »EU plave karte« izdana dozvola boravka i rada prestaje ako:

1. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni poslodavca,
2. radi kod poslodavca za kojeg mu nije izdana »EU plava karta«,
3. radi poslove za koje mu nije izdana »EU plava karta« protivno odredbama ovoga Zakona,
4. radi druge poslove za koje nije mogao ishoditi »EU plavu kartu«,
5. nema sredstva za uzdržavanje i prijavio se kao tražitelj socijalne pomoći,
6. su prestali uvjeti na temelju kojih je dozvola boravka i rada izdana,
7. je za vrijeme važenja »EU plave karte« duže od 3 mjeseca neprekidno nezaposlen ili ako je ostao nezaposlen dva ili više puta,
8. predstavlja opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje,
9. ima zabranu ulaska i boravka.

(2) Nositelju »EU plave karte« koji za vrijeme njenog važenja postane nezaposlen najduže do 3 mjeseca neprekidno neće prestati njezino važenje.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nositelj »EU plave karte« može tražiti drugo zaposlenje o čemu je dužan obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(4) O prestanku važenja »EU plave karte« Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje donosi rješenje protiv kojeg se može izjaviti žalba o kojoj odlučuje Povjerenstvo.

Privremeni boravak za člana obitelji nositelja »EU plave karte«

Članak 198.

(1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se odobriti članu obitelji nositelja »EU plave karte« iz članka 56. ovoga Zakona pod uvjetima propisanim odredbama ovoga Zakona.

(2) Zahtjev za spajanje obitelji može se podnijeti u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske ili u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(3) Privremeni boravak članu obitelji odobrit će se na vrijeme na koje je izdana »EU plava karta« državljaninu treće zemlje s kojim se traži spajanje u Republici Hrvatskoj.

(4) Član obitelji kojem je odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može se zaposliti u Republici Hrvatskoj sukladno članku 73. ovoga Zakona.

Stalni boravak nositelja »EU plave karte«

Članak 199.

- (1) Stalni boravak može se odobriti nositelju »EU plave karte« koji do dana podnošenja zahtjeva ima u Republici Hrvatskoj odobrenu »EU plavu kartu« u neprekidnom trajanju od 5 godina.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, stalni boravak može se odobriti državljaninu treće zemlje koji je na području drugih država članica Europske unije boravio neprekidno 5 godina kao nositelj »EU plave karte«, a od čega najmanje 2 godine prije podnošenja zahtjeva kao nositelj »EU plave karte« u Republici Hrvatskoj.
- (3) Stalni boravak može se odobriti nositelju »EU plave karte« koji ispunjava uvjete iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona.
- (4) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne utječe izbivanje s područja EGP-a do 12 mjeseci uzastopno ili višekratno do 18 mjeseci.
- (5) Razdoblje izbivanja s područja EGP-a iz stavka 4. ovoga članka može se produžiti na uzastopna 24 mjeseca ako državljanin treće zemlje dokaže da je izbivao zbog gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe ili da je obavljao dobrotvorni rad ili studirao u državi svog podrijetla.
- (6) U dozvolu stalnog boravka unijet će se napomena »bivši nositelj EU plave karte«.

Prestanak stalnog boravka »bivši nositelj EU plave karte«

Članak 200.

Državljaninu treće zemlje »bivšem nositelju EU plave karte« stalni boravak prestaje ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka,
2. se iselio ili neprekidno boravio u inozemstvu duže od 24 mjeseca uzastopno.

Preseljenje nositelja »EU plave karte«

Članak 201.

- (1) Državljanin treće zemlje koji ima izdanu »EU plavu kartu« u drugoj državi članici EGP-a, može nakon 18 mjeseci od dana njena izdavanja, preseliti i zatražiti dozvolu boravka i rada u Republici Hrvatskoj.
- (2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se sukladno članku 191. ovoga Zakona najkasnije mjesec dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(3) O odluci o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja obavještava državu članicu EGP-a iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Republika Hrvatska će dozvoliti ulazak i boravak nositelju »EU plave karte« iz članka 191. stavka 2. ovoga Zakona i članu njegove obitelji ako im je druga država članica EGP-a odbila izdavanje »EU plave karte« ili ako je prema njima primijenila mjere za osiguranje povratka.

(5) Stavak 4. ovoga članka primijenit će se i ako je »EU plava karta« iz članka 191. ovoga Zakona istekla ili prestala važiti.

(6) Nositelj »EU plave karte« koji se zajedno sa članovima obitelji vraća u Republiku Hrvatsku sukladno stavku 4. ovoga članka, ukoliko ima važeću »EU plavu kartu« ima pravo raditi i o promjeni poslodavca dužan je izvijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju sukladno članku 195. ovoga Zakona. Ukoliko mu »EU plava karta« više nije valjana, dužan je podnijeti novi zahtjev za njeno izdavanje sukladno članku 191. ovoga Zakona.

Članak 202.

(1) Članovi obitelji državljanina treće zemlje iz članka 56. ovoga Zakona kojima je sukladno članku 201. ovoga Zakona izdana »EU plava karta« u Republici Hrvatskoj imaju pravo pridružiti mu se ukoliko su s njim zakonito boravili u drugoj državi članici EGP-a.

(2) Članovi obitelji iz stavka 1. ovoga članka dužni su u roku od mjesec dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka podnijeti zahtjev za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka prilaže se:

1. valjana putna isprava, odnosno viza ako je potrebna,
2. boravišna dozvola kojom se dokazuje da su kao članovi obitelji boravili na području države članice iz stavka 1. ovoga članka,
3. dokaz o zdravstvenom osiguranju i
4. dokaz o posjedovanju sredstava za uzdržavanje.

Članak 203.

Na visokokvalificiranog državljanina treće zemlje i članove njegove obitelji, na odgovarajući se način primjenjuju i druge odredbe ovoga Zakona ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ove glave.

XIII. ZBIRKE PODATAKA

Članak 204. (NN 74/13)

(1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka o:

1. državljanima treće zemlje kojima je izdana putna isprava za državljane treće zemlje,
2. državljanima treće zemlje kojima je odbijen ulazak i zabranjen izlazak,
3. državljanima treće zemlje na kratkotrajnom, privremenom i stalnom boravku,
4. državljanima treće zemlje kojima je izdana dozvola za boravak i rad,
5. državljanima treće zemlje kojima je prestao boravak,
6. državljanima treće zemlje prema kojima je primijenjena mjera za osiguranje povratka,
7. osobnim iskaznicama za državljanina treće zemlje,
8. putnim ispravama za državljanina treće zemlje,
9. privremeno zadržanim stranim putnim ispravama,
10. prijavi i odjavi smještaja državljanina treće zemlje na kratkotrajnom boravku, boravišta, prebivališta i adrese stanovanja državljanina treće zemlje kojima je odobren boravak,
11. uzetim otiscima prstiju, šarenice oka i fotografiranju državljanina treće zemlje prema kojima su poduzete mjere za osiguranje povratka,
12. ispravama izdanim državljanima treće zemlje iz glave X., XI. i XII. ovoga Zakona.

(2) Sastavni dio zbirke podataka iz stavka 1. ovoga članka je i osobni identifikacijski broj, koji se dodjeljuje i koristi sukladno Zakonu o osobnom identifikacijskom broju.

Članak 205. (NN 69/17)

(1) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenim vizama, izdanim, odbijenim, poništenim i ukinutim vizama.

(2) Zbirka podataka iz stavka 1. ovoga članka vodi se u Hrvatskom viznom informacijskom sustavu sukladno članku 20. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje putnih isprava za državljane treće zemlje, putnim ispravama za državljane treće zemlje i

odobrenim boravcima državljanina treće zemlje, podnesenim i izdanim u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima Republike Hrvatske.

(4) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama članovima diplomatskih misija, odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 206.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 204. i 205. ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka ako je to u interesu državljanina treće zemlje, a može se pretpostaviti da se on tome ne bi protivio ili ako je to potrebno radi provjeravanja podataka o državljaninu treće zemlje.

XIV. INSPEKCIJSKI I UPRAVNI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 207. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na rad stranaca, uvjete rada i prava upućenih radnika te smještaj sezonskih radnika obavljaju inspektori i državni službenici tijela državne uprave, svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

(2) Inspekcijski nadzor u dijelu koji se odnosi na obvezu prijave boravka državljanina treće zemlje provode policijski službenici Ministarstva.

(3) Kada se inspekcijskim nadzorom utvrdi da je rad državljanina treće zemlje protivan odredbama ovoga Zakona, protiv državljanina treće zemlje, pravne ili fizičke osobe koja je sa državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno državljanina treće zemlje koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca podnijet će se optužni prijedlog prekršajnom sudu, donijeti prekršajni nalog ili obvezni prekršajni nalog odnosno izreći kazna na mjestu počinjenja prekršaja.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, protiv državljanina treće zemlje odnosno poslodavca neće se podnijeti optužni prijedlog ako Ministarstvo putem nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3., članka 75.b stavka 4. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Poslove upravnog nadzora nad provedbom ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

(6) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na uvjete rada i prava upućenih radnika obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove rada ako drugim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 208. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona će usmenim rješenjem u zapisnik, u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu – pravnoj osobi ili poslodavcu – fizičkoj osobi obavljanje djelatnosti, odnosno strancu pružanje usluga za inozemnog poslodavca u nadziranom poslovnom objektu, odnosno prostoru, ako utvrdi da je tijekom nadzora za poslodavca radio stranac protivno odredbama ovoga Zakona, kojima je utvrđena obveza ishođenja dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način, u roku od pet dana od dana izricanja usmenog rješenja na zapisnik.

(3) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako poslodavac – pravna osoba ili poslodavac – fizička osoba kojoj je mjera izrečena u roku od 5 dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektoru iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je izvršila uplatu novčanog iznosa u iznosu od 30.000,00 kuna, za svakog stranca, u korist Državnog proračuna.

(4) Ako policijski službenik Ministarstva u okviru svog djelokruga rada, utvrdi postojanje okolnosti iz stavka 1. ovoga članka, podnijet će optužni prijedlog ili donijeti prekršajni nalog i o tome bez odgode obavijestiti nadležno tijelo iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izreći protiv stranca odnosno poslodavca ako policijska uprava odnosno policijska postaja u propisanom roku ne odluči o zahtjevu iz članka 53. stavka 3. i članka 79. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 209.

Žalba izjavljena protiv rješenja donesenog na temelju odredbe članka 208. ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 210.

Pravna ili fizička osoba na koju se odnosi usmeno rješenje iz članka 208. stavka 1. ovoga Zakona može pisanim putem za vrijeme trajanja mjere pečaćenja poslovnih prostorija zatražiti da se zapečaćene prostorije privremeno otpečate i u prisutnosti inspektora odmah izuzeti pokvarljive namirnice i poduzeti druge sigurnosne mjere radi sprječavanja štete.

Članak 211.

Radi provođenja inspekcijskog nadzora pravne i fizičke osobe dužne su pružiti sve podatke i omogućiti pristup u zatvorene ili ograđene prostorije i poslovne prostore.

Obveza plaćanja javnog davanja za zapošljavanje državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj

Članak 212.

(1) Poslodavac koji zapošljava ili se koristi radom državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi na području Republike Hrvatske obveznik je javnog davanja te plaćanja zatezne kamate i odgovarajuće novčane kazne.

(2) Pod obvezom za javno davanje se, u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra novčani iznos u kunama te sadrži sve poreze i doprinose za obvezna socijalna osiguranja koje bi poslodavac platio da je državljanin treće zemlje bio zakonito zaposlen.

Utvrđivanje trajanja rada državljanina treće zemlje

Članak 213.

Razdobljem u kojemu je državljanin treće zemlje radio smatra se razdoblje unatrag najmanje 3 mjeseca od dana kada je državljanin treće zemlje zatečen na radu osim ako je tako utvrđeno razdoblje u suprotnosti s dokazima koje isključivo dostavljaju poslodavac ili državljanin treće zemlje.

Obračun iznosa obveze za javno davanje

Članak 214.

(1) Iznos obveze za javno davanje iz članka 212. ovoga Zakona obračunava se prema utvrđenoj osnovici za obračun polazeći od iznosa izravno ili neizravno isplaćenog iznosa primitka u kunama, odnosno iznosa tržišne vrijednosti primitka u naravi.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada nema podataka niti dokaza o izravno ili neizravno isplaćenom iznosu primitka u kunama niti podataka i dokaza o vrsti i tržišnoj vrijednosti primitka u naravi, iznos obveze za javno davanje obračunava se prema utvrđenoj osnovici za obračun polazeći od vrijednosti što je ekvivalent vrijednosti primitka koji bi državljaninu treće zemlje bio dodijeljen u slučaju radnog odnosa, a to mogu biti iznos uobičajene plaće za isti ili sličan posao i isto trajanje rada koji bi radniku kod istog poslodavca proizašao kao pravo prema kolektivnom ugovoru ili Zakonu o minimalnoj plaći.

(3) Pod primitkom u naravi iz stavka 1. ovoga članka smatra se predaja, od strane poslodavca, državljaninu treće zemlje materijalnog dobra ili davanje prava korištenja dobara i/ili usluga, a vrijednost davanja u naravi utvrđuje se prema tržišnoj vrijednosti, na način kako je uređeno propisima o porezu na dohodak.

Članak 215.

(1) Osnovica za obračun javnog davanja utvrđena prema članku 214. stavku 1. ovoga Zakona smatra se neto primitkom.

(2) Osnovica za obračun javnog davanja utvrđena prema članku 214. stavku 2. ovoga Zakona smatra se bruto primitkom te sadrži iznos obveze za javno davanje i neto primitak radnika.

(3) Osnovica za obračun javnog davanja prema stavku 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se u jedinstvenom iznosu, bez obzira na trajanje rada.

Članak 216.

(1) Obveza za javno davanje, prema osnovici – neto primitku iz članka 215. stavak 1. ovoga Zakona obračunava se primjenom stopa na osnovicu i to:

– na dio osnovice do iznosa 3.168,00 kuna, po stopi od 66,48%

– na dio osnovice iznad 3.168,00 do 8.568, 00 kuna (sljedećih 5.400,00 kuna) po stopi od 95,33% i

– na dio osnovice iznad 8.568,00 kuna, po stopi od 144,17%.

(2) Obveza za javno davanje, prema osnovici – bruto primitku iz članka 215. stavak 2. ovoga Zakona obračunava se primjenom stopa na osnovicu i to:

– na dio osnovice do iznosa 4.500,00 kuna, po stopi od 46,80%

– na dio osnovice iznad 4.500,00 do 13.500,00 kuna (sljedećih 9.000,00 kuna) po stopi od 57,20% i

– na dio osnovice iznad 13.500,00 kuna, po stopi od 69,20%.

Članak 217.

(1) Obveza za javno davanje dospijeva na naplatu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja te je opći prihod državnog proračuna i uplaćuje se u korist računa državnog proračuna, pozivom na brojčanu oznaku vrste prihoda propisanu Naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija.

(2) Na iznos obveze za javno davanje koja nije plaćena u roku obračunava se i plaća kamata, za razdoblje od dana dospijeca do dana plaćanja, sukladno s odredbama propisa koji uređuju obvezu obračuna i plaćanja kamata na javna davanja koja nisu plaćena u roku.

Članak 218.

(1) Tijela iz članka 207. stavka 1. ovoga Zakona koja u provođenju inspeksijskog nadzora utvrde poslodavca koji zapošljava državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, dužna su o tome obavijestiti Poreznu upravu koja će rješenjem utvrditi

poslodavca – obveznika javnog davanja te osnovicu za obračun javnog davanja, razdoblje rada državljanina treće zemlje i iznos obveze.

(2) Evidenciju o naplati obveze za javno davanje vodi Porezna uprava, a u slučaju kada se obveza ne uplati u roku pristupit će se naplati prisilnim putem.

Članak 219.

(1) Postupak prisilne naplate prema članku 218. stavku 2. ovoga Zakona i postupke: povrata više uplaćene obveze i obveze plaćene bez pravne osnove, otpisa nenaplative obveze, prodaje duga, zastare, odgode naplate i jamstva te postupke u vezi s ostalim pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom provodi Porezna uprava prema odredbama Općega poreznog zakona.

(2) Iznos naknade državljaninu treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj te iznos utvrđene i uplaćene obveze za javno davanje prema toj naknadi ne smatraju se porezno priznatim izdatkom poslodavcu.

XV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 220. (NN 74/13, 69/17, 46/18)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – pravna osoba koja:

1. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),
2. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu s državljaninom treće zemlje čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),
3. nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),
4. nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja:

1. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),
2. ne sklopi ugovor ili nema drugu odgovarajuću potvrdu s državljaninom treće zemlje čije usluge koristi (članak 85. stavak 1.),

3. nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),

4. nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 148. stavak 4.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj stranac koji:

1. se služi putnom ispravom s kojom nije ušao u Republiku Hrvatsku ili nije izašao s putnom ispravom s kojom je ušao u Republiku Hrvatsku (članak 3.),

2. ne podnese zahtjev za odobrenje privremenog boravka za dijete u zakonskom roku (članak 51. stavak 1.),

3. nije podnio zahtjev za produženje privremenog boravka u roku od 60 dana prije isteka roka važećeg privremenog boravka (članak 53. stavak 1.),

4. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta pod kojima je mobilnost dopuštena (članak 64.c stavak 3.), (na snazi od stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj)

5. boravi u Republici Hrvatskoj suprotno svrsi zbog koje mu je odobren privremeni boravak (članak 72. stavak 1. točka 5.),

6. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni smještaja (članak 75.a stavak 7.),

7. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola za boravak i rad (članak 91. stavak 2.),

8. se nije prijavio na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja EGP-a, kako je određeno rješenjem o povratku (članak 102. stavak 3.),

9. ne nosi ili na zahtjev službene osobe ne da na uvid valjanu stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dozvolu boravka ili drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju (članak 139. stavak 1.),

10. u propisanom roku ne ishodi dozvolu boravka (članak 141.),

11. u propisanom roku ne podnese zahtjev za zamjenu dozvole boravka (članak 142. stavak 2.),

12. ne vrati dozvolu boravka (članak 143.),

13. ne prijavi gubitak, nestanak ili krađu isprava (članak 144.),

14. ne prijavi smještaj u propisanom roku (članak 147. stavak 4.),
15. na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke (članak 147. stavak 7.),
16. u propisanom roku ne dostavi obavijest o svakoj promjeni podataka (članak 147. stavak 7.),
17. u propisanom roku ne prijavi boravište ili prebivalište (članak 148. stavci 1. i 2.),
18. u propisanom roku ne odjavi adresu stanovanja, boravište odnosno prebivalište (članak 149.),
19. za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj nosi stranu vojnu, policijsku ili carinsku odoru suprotno odredbama članaka 151. i 152. ovoga Zakona.

Članak 221. (NN 74/13, 69/17)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac – fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja nije obavijestila policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku postojanja uvjeta na temelju kojih je izdana »EU plava karta« (članak 193. stavak 3.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a ili član njegove obitelji koji:

1. boravi u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka (članak 181. stavak 1.),

2. u propisanom roku ne prijavi boravište ili prebivalište (članak 183.a stavak 2. i članak 183.b stavci 2., 3. i 4.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje nositelj »EU plave karte« koji:

1. u propisanom roku nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o prestanku ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora te prestanku postojanja drugih uvjeta na temelju kojih je izdana dozvola boravka i rada (članak 193. stavak 3.),

2. nije podnio zahtjev za produženje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od 30 dana prije isteka roka važeće dozvole boravka i rada (članak 194. stavak 1.),

3. nije podnio zahtjev za izdavanje dozvole boravka i rada »EU plave karte« u roku od osam dana (članak 195. stavak 1.),

4. u propisanom roku ne obavijesti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o promjeni zaposlenja (članak 195. stavak 2.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice (članak 183. stavak 5.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u propisanom roku ne vrate boravišnu iskaznicu (članak 183. stavak 6.).

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a koji:

1. ne prijavi privremeni boravak u propisanom roku (članak 157. stavak 1.),

2. uz sebe nema ili službenoj osobi odbije dati na uvid stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, boravišnu iskaznicu odnosno drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju (članak 183. stavak 3.).

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 kuna kaznit će se za prekršaj član obitelji državljanina EGP-a koji:

1. ne podnese zahtjev za izdavanje »Boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije« u propisanom roku (članak 169. stavak 2.),

2. uz sebe nema ili službenoj osobi odbije dati na uvid stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, boravišnu iskaznicu odnosno drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju (članak 183. stavak 3.).

Članak 222. (NN 69/17)

(1) Kaznom zatvora do 60 dana ili novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji:

1. se zadržava dulje od predviđenog vremena na pograničnom području kako je određeno bilateralnim međunarodnim ugovorom na temelju kojeg se izdaje pogranična propusnica ili dozvola za jednokratni prelazak granice (članak 4. stavak 2.),

2. je napustio centar bez odobrenja ili se nije pridržavao pravila boravka u centru (članak 137. stavak 1.),

3. se ne pridržava obveza koje su mu određene (članak 103. stavak 7., članak 132., članak 138.e stavak 4.),

4. onemogućiti prepratu u državu u koju ga se prisilno udaljava (članak 122. stavak 11.),
5. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 139. stavak 2.),
6. nema ispravu i na zahtjev policijskog službenika ne da osobne podatke (članak 139. stavak 3.),
7. svoje isprave da drugome da se njima služi, odnosno služi se nevaljanom ili tuđom ispravom kao svojom (članak 139. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji u Republici Hrvatskoj nezakonito boravi (članak 102. stavak 1. točke 1., 2., 3., 4. i 5.).

Članak 223. (NN 69/17)

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje nositelj »EU plave karte« koji ne radi na poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad te ne radi samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos (članak 193. stavak 1.).

Članak 224. (NN 74/13, 69/17)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji radi bez dozvole za boravak i rad ili potvrde o prijavi rada (članak 73. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj državljanin treće zemlje koji ne radi na onim poslovima za koje mu je izdana dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada te ne radi samo kod onog poslodavca s kojim je zasnovao radni odnos (članak 73. stavak 5. ovoga Zakona).

Članak 225. (NN 69/17)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik koji je dovezao državljanina treće zemlje koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 41. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog prevezenog državljanina treće zemlje, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koja na svoj trošak nije odvezla državljanina treće zemlje s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske ili nije preuzela troškove povratka državljanina treće zemlje (članak 41. stavak 2. i 3.).

(3) Kaznom zatvora do 60 dana i novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna, za svakog potpomognutog državljanina treće zemlje, kaznit će se fizička osoba koja pomaže ili pokuša pomoći državljaninu treće zemlje u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 43.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba u slučaju iz stavka 2. i 3. ovoga članka, a novčanom kaznom u iznosu od 23.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog državljanina treće zemlje.

(5) Za prekršaje iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

Članak 226. (NN 46/18)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna za svakog stranca kaznit će se poslodavac – fizička osoba koja je sa državljaninom treće zemlje zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad:

1. ako zapošljava državljanina treće zemlje koji nema dozvolu za boravak i rad ili potvrdu o prijavi rada (članak 73. stavak 1.),

2. ako zaposli državljanina treće zemlje protivno odredbi članka 73. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje kaznit će se poslodavac – fizička osoba koja zapošljava ili se koristi radom stranca koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj, a novčanom kaznom u iznosu od 70.000,00 do 150.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje kaznit će se poslodavac – pravna osoba koja zapošljava ili se koristi radom državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj (članak 73. stavak 7.).

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poslodavac – pravna osoba ako ne pruži podatke ili onemogućí pristup u zatvorene ili ograđene prostorije ili poslovne prostore (članak 211.).

(7) Brisani.

Članak 227. (NN 46/18)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se poslodavac-fizička osoba, za svakog državljanina treće zemlje nositelja »EU plave karte« kojeg zapošljava ili koristi njegov rad, a novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se poslodavac-pravna osoba, odnosno odgovorna osoba u pravnoj osobi za svakog državljanina treće zemlje nositelja »EU plave karte« kojeg zapošljava ili koristi njegov rad, suprotno članku 193. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

(3) Brisani.

Članak 228. (NN 69/17, 46/18)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako na propisanom obrascu ne podnese izjavu o upućivanju prije početka upućivanja podnese nepotpunu ili netočnu izjavu o upućivanju ili ako u propisanom roku ne prijavi promjenu podataka na propisanom obrascu ili prijavi nepotpunu ili netočnu promjenu podataka iz izjave (članak 89.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi ako na propisanom obrascu ne podnese izjavu o upućivanju prije početka upućivanja podnese nepotpunu ili netočnu izjavu o upućivanju ili ako u propisanom roku ne prijavi promjenu podataka na propisanom obrascu ili prijavi nepotpunu ili netočnu promjenu podataka iz izjave (članak 89.).

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu počinjenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 5.000,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 500,00 kuna.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj za svakog državljanina treće zemlje pravna osoba primatelj usluge ako zna ili je mogao znati da koristi rad upućenoga radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.)

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 6.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj za svakog državljanina treće zemlje fizička osoba primatelj usluga i odgovorna osoba u pravnoj osobi primatelju usluga ako zna ili je mogao znati da koristi rad upućenog radnika koji nije zakonito zaposlen kod stranog poslodavca (članak 86. stavak 8.).

(6) Za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu počinjenja prekršaja pravnoj osobi primatelju usluge u iznosu od 15.500,00 kuna za svakoga državljanina

treće zemlje, a fizičkoj osobi primatelju usluge i odgovornoj osobi u pravnoj osobi primatelju usluge u iznosu od 2.000,00 kuna za svakog državljanina treće zemlje.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne ovlasti i ne imenuje osobu koja će tijekom razdoblja upućivanja na mjestu rada ili drugom jasno određenom ili dostupnom mjestu u Republici Hrvatskoj čuvati te na zahtjev nadležnoga tijela dati na uvid u papirnatom ili elektroničkom obliku preslike ugovora o radu ili drugoga akta kojim je zasnovan radni odnos, radnu dozvolu ili drugi akt kojim se dokazuje da je upućeni radnik zakonito zaposlen, obračun plaće iz kojeg su vidljivi svi elementi i način utvrđivanja iznosa plaće, dokaz o isplati plaće, evidenciju radnog vremena iz koje je vidljiv početak, trajanje i završetak radnog vremena te ostale dokaze potrebne za kontrolu i nadzor ili ako na zahtjev nadležnoga tijela ne dostavi prijevod tih dokumenata na hrvatski jezik te nadležnim tijelima ne pruži sve ostale potrebne informacije (članak 86. stavak 13.).

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 13.).

(9) Za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu počinjenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 15.500,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 2.500,00 kuna.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako ne ovlasti i ne imenuje osobu za kontakt koja će za vrijeme upućivanja biti ovlaštena u ime i za račun poslodavca surađivati s nadležnim tijelima te po potrebi primati i slati dokumente, zahtjeve, obavijesti i ostala pismena (članak 86. stavak 14.).

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 10. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 14.).

(12) Za prekršaj iz stavka 10. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu počinjenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 15.500,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi strane pravne osobe u iznosu od 2.500,00 kuna.

(13) Novčanom kaznom u iznosu od 31.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani poslodavac pravna osoba ako na zahtjev nadležnih tijela Republike Hrvatske ne dostavi dokumente iz članka 86. stavka 13. ovoga Zakona za razdoblje od pet godina nakon završetka upućivanja (članak 86. stavak 15.).

(14) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 13. ovoga članka strani poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba u stranoj pravnoj osobi (članak 86. stavak 15.).

(15) Za prekršaj iz stavka 13. ovog članka može se izreći novčana kazna na mjestu počinjenja prekršaja stranom poslodavcu pravnoj osobi u iznosu od 15.500,00 kuna, a stranom poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u stranoj pravnoj osobi u iznosu od 2.500,00 kuna.

Članak 229. (NN 74/13)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ako:

1. ne prijavi ili ne odjavi smještaj, boravište ili prebivalište državljanina treće zemlje ili na obrascu prijave ne navede potpune i točne podatke ili bez odgađanja ne dostavi podatke o promjeni trajanja smještaja (članak 147. i 149.),

2. službenoj osobi nadležnog tijela ne da na uvid podatke iz evidencije o državljanima treće zemlje kojima pruža usluge smještaja (članak 150. stavak 2.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi.

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 230.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će propis o hrvatskom viznom sustavu iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona, te propis o Hrvatskom viznom informacijskom sustavu iz članka 20. ovoga Zakona na prijedlog ministarstva nadležnog za vanjske poslove.

(2) Vlada Republike Hrvatske će Uredbom propisati način izračuna i visinu sredstava za uzdržavanje iz članka 54. i 96. ovoga Zakona.

Članak 231.

Ministar nadležan za vanjske poslove uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o:

1. izdavanju vize, o izgledu i sadržaju obrasca jamstvenoga pisma te o izgledu i sadržaju obrasca odluke o odbijanju, poništenju ili ukidanju vize,

2. izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje vize, vize te o izgledu i sadržaju obrasca za unošenje vize.

Članak 232.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će propise o:

– izgledu i sadržaju obrasca rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku,

- izgledu i sadržaju obrasca zapovijedi o vraćanju državljanina treće zemlje,
- izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje odobrenja za privremeni i stalni boravak,
- izgledu i sadržaju obrasca odobrenja za privremeni i stalni boravak,
- izgledu i sadržaju obrasca za pomorce u tranzitu koji za ulazak u Republiku Hrvatsku trebaju vizu,
- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja za napuštanje Republike Hrvatske, potvrde o kratkotrajnom boravku, naljepnice zabrane ulaska i boravka, naljepnice otkaza boravka, potvrde o oduzetim novčanim sredstvima, potvrde o naplati troškova prisilnog udaljenja, isprave o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja, obrasca izjave o osobnim podacima državljanina treće zemlje,
- izgledu i sadržaju obrasca zahtjeva za izdavanje dozvole za boravak i rad,
- izgledu i sadržaju obrasca osobne iskaznice za državljanina treće zemlje,
- izgledu i sadržaju obrasca za prijavu smještaja, prijavu i odjavu boravišta, prebivališta i promjenu adrese stanovanja,
- načinu izdavanja, obrascima zahtjeva za izdavanje i obrascima putnih isprava za državljane treće zemlje,
- postupanju sa državljanima treće zemlje i naplati troškova u slučaju odbijanja ulaska,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad državljanina treće zemlje u Republici Hrvatskoj,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak, boravak i rad visokokvalificiranih državljanina trećih država,
- izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje »EU plave karte«,
- izgled i sadržaj obrasca odobrenja »EU plave karte«,
- načinu utvrđivanja uvjeta za ulazak i boravak državljanina država članica EGP-a i članova njihovih obitelji,
- izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje privremenog i stalnog boravka za državljane države članice EGP-a i članove njihove obitelji,
- izgled i sadržaj obrasca potvrde o prijavi privremenog boravka, odnosno isprave kojom se potvrđuje stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a, te potvrde o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije,

boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije i iskaznice za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a,

- načinu dokazivanja zakonitosti boravka u Republici Hrvatskoj,
- o protjerivanju i zabrani ulaska i boravka,
- načinu utvrđivanja roka za povratak,
- načinu pružanja pomoći u slučaju tranzita u svrhu prisilnog udaljenja zračnim putem, organizaciji i sudjelovanju u zajedničkim letovima država članica EGP-a,
- načinu prijave kratkotrajnog boravka državljanina treće zemlje elektroničkim putem,
- načinu obavljanja službenih provjera,
- sadržaju i načinu vođenja zbirke podataka iz članka 204. ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za unutarnje poslove utvrdit će:

1. granične prijelaze na kojima policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice može izdati vizu,
2. način izračuna troškova prisilnog udaljenja,
3. pravila boravka u centru.

(3) Ministar unutarnjih poslova, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje, propisat će program učenja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, način polaganja ispita i visinu troškova koji su obvezni snositi polaznici.

(4) Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja.

(5) Ministar nadležan za znanost, uz suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donijet će propis o načinu utvrđivanja uvjeta za odobrenje privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja.

PODZAKONSKI PROPISI

Članak 233.

Provedbeni propisi na temelju ovlasti iz ovoga Zakona donijet će se u roku od 10 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 234.

(1) Odobreni privremeni boravci, izdane radne i poslovne dozvole, te potvrde o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole izdane sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) ostaju važiti do isteka roka.

(2) Državljanima treće zemlje kojima je odobren privremeni boravak sukladno članku 65. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) privremeni boravak se može produžavati do završetka redovitog srednjoškolskog obrazovanja.

(3) Državljanima treće zemlje kojima je odobren privremeni boravak sukladno članku 68. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 36/09.), a u Republici Hrvatskoj su vlasnici nekretnina, privremeni boravak može se produžiti na vremensko razdoblje do jedne godine.

(4) Isprave o privremenom ostanku izdane na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.), stupanjem na snagu ovoga Zakona važe kao isprave o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja.

Članak 235.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.).

Članak 236.

U skladu s odredbama Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, Vlada Republike Hrvatske može i nakon pristupanja Hrvatske Europskoj uniji uredbom propisati primjenu pravila o radu državljana država članica Europske unije i članova njihovih obitelji koje su na snazi do trenutka potpisivanja Ugovora o pristupanju, u odnosu na državljane onih država članica koje će primjenjivati nacionalne mjere ili mjere koje proizlaze iz dvostranih sporazuma, za vrijeme trajanja primjene takvih mjera.

Članak 237.

(1) Odredbe članka 47. stavka 5., članka 76. stavka 1. točke 2. i članka 78. stavka 5. ovoga Zakona prestaju važiti danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(2) Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s njegovim odredbama.

(3) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o strancima (»Narodne novine«, br. 79/07. i 36/09.).

Članak 238. (NN 74/13)

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2012. osim odredbi: članka 47. stavka 1. točke 6. i stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 86. do članka 89., članka 110., članka 115., članka 117., članka 119., članka 120. do članka 122., članka 132. stavka 2., članka 135., članka 153. do članka 203., članka 207. stavka 4., 5. i 7., članka 221., članka 223., članka 227. i članka 228. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 76.

U cijelom tekstu Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.) riječi:

- »osobna iskaznica za državljanina treće zemlje« zamjenjuju se riječima: »dozvola boravka« u odgovarajućem padežu,
- »Europski ekonomski prostor« zamjenjuju se riječima: »Europski gospodarski prostor« u odgovarajućem padežu, a riječ: »EEP« zamjenjuje se riječju: »EGP« u odgovarajućem padežu,
- »mjere za napuštanje Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »mjere za osiguranje povratka« u odgovarajućem padežu,
- »rješenje o napuštanju Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »rješenje o povratku« u odgovarajućem padežu,
- »rok za napuštanje Republike Hrvatske« zamjenjuju se riječima: »rok za povratak« u odgovarajućem padežu.

Članak 77.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik o:

- izgledu i sadržaju obrasca posebne putne isprave za državljane treće zemlje i isprava koje se izdaju na temelju međunarodnih ugovora iz članka 3. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju potvrde iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona,
- izgledu i sadržaju obrasca rješenja o povratku i obrasca upozorenja o odlasku u državu članicu EGP-a iz članka 232. stavka 1. podstavka 6. Zakona o strancima,
- postupku ostvarivanja i isplate troškova besplatne pravne pomoći iz članka 46. ovoga Zakona i tarifi pruženih usluga pravne pomoći te načinu utvrđivanja dostatnih novčanih sredstava.

Članak 78.

Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za socijalnu politiku i mlade, ministra nadležnog za zdravlje, ministra nadležnog za obrazovanje i pravobranitelja za djecu, donijet će pravilnik o načinu provedbe posebne zaštite maloljetnika iz članka 100. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.).

Članak 79.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 1. i 2. i članka 78. ovoga Zakona nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnike iz članka 77. stavka 1. podstavaka 3. i 4. nadležni ministri donijet će u roku od šest mjeseci od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Članak 80.

Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima o napuštanju Republike Hrvatske koji su doneseni do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.).

Članak 81.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.), osim ako su odredbe ovog Zakona povoljnije za stranku.

Članak 82.

Odredba članka 36. Zakona o strancima neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakona o nadzoru državne granice (»Narodne novine«, br. 173/03., 100/04., 141/06., 8/07., 146/08. i 130/11.).

Članak 83.

Danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji prestaje važiti članak 37. stavak 1. Zakona o strancima.

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 5., članka 25. stavaka 4. i 5., članka 41., članka 46., članka 47., članka 48., članka 49., članka 50., članka 51., članka 52. stavaka 1., 2., 4. i 5., članka 55., članka 59. stavaka 4., 5. i

6., članka 63., članka 64., članka 65., članka 66., članka 67., članka 72., članka 76. podstavaka 3., 4. i 5. i članka 77. podstavaka 3. i 4. ovoga Zakona koji stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji te članka 21. i članka 22. stavka 1. točke 5. i stavka 2. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11.) u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i uništavanje biometrijskih podataka koji stupaju na snagu 1. siječnja 2015.

Članak 118.

(1) Privremeni boravci i potvrde o prijavi rada izdani sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.) ostaju važiti do isteka roka na koji su izdani.

(2) Na državljane trećih zemalja – članove obitelji hrvatskih državljana koji su status stekli na temelju odredbi glave X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.) primjenjuju se odredbe glave V. i drugih glava Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.) koje se odnose na državljane trećih zemalja.

(3) Boravišne iskaznice izdane državljanima trećih zemalja – članovima obitelji hrvatskih državljana ostaju važiti do isteka roka, a u slučaju zamjene ili gubitka, izdat će se dozvola boravka s rokom važenja na koji je bila izdana boravišna iskaznica.

(4) Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima koja su donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.).

(5) Sigurnosne mjere protjerivanja državljanina treće zemlje iz države i zaštitne mjere protjerivanja državljanina treće zemlje iz države koje su izrečene do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.).

(6) Do sastavljanja popisa pružatelja pravne pomoći na temelju odredbi ovoga Zakona besplatna pravna pomoć pruža se na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.).

Članak 119.

(1) Odredbe članka 7. i 8. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje uvjeta za ulazak propisanih Zakonikom o schengenskim granicama neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

(2) Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Zakonika o schengenskim granicama.

Članak 120.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnike iz članka 9., članka 24., članka 27., članka 40., članka 45., članka 52., članka 56., članka 57., članka 69., članka 70.,

članka 77., članka 79. i članka 101. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za rad donijet će pravilnike iz članka 34. i članka 35. ovoga Zakona u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donijet će pravilnik iz članka 3. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 121.

U cijelom tekstu Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.) riječi: »Zakon o azilu« zamjenjuju se riječima: »poseban propis kojim se regulira međunarodna zaštita« u odgovarajućem padežu, riječi: »raspoređeni radnik« zamjenjuju se riječima: »upućeni radnik« u odgovarajućem padežu, riječ »državljanin treće zemlje« zamjenjuje se riječima: »državljanin treće zemlje« u odgovarajućem padežu, a riječi: »državljanin treće zemlje« zamjenjuju se riječima: »državljanin treće zemlje« u odgovarajućem padežu.

Članak 122.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11. i 74/13.).

Članak 123.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 27. ovoga Zakona u dijelu u kojem se dodaje članak 79.f koji stupa na snagu danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

Prijelazne i završne odredbe iz NN 46/18

Članak 37.

Dozvole boravka i potvrde o prijavi rada izdane sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13. i 69/17.) važe do isteka roka na koji su izdani.

Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima koja su donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13. i 69/17.).

Sigurnosne mjere protjerivanja stranca iz države i zaštitne mjere protjerivanja stranca iz države koje su izrečene do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13. i 69/17.).

Članak 38.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnike iz članaka 7., 8., 9. i 16. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministar nadležan za znanost i obrazovanje donijet će pravilnike iz članaka 7. i 9. ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 39.

Kontaktnu točku iz članka 10. ovoga Zakona u dijelu u kojem se dodaje članak 64.d Ministarstvo će imenovati u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13. i 69/17.).

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 10. ovoga Zakona u dijelu u kojem se dodaje članak 64.c i članka 33. ovoga Zakona u dijelu u kojem se u članku 220. stavku 3. dodaje nova točka 4., koji stupaju na snagu danom stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.